

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

ŠTEVILKA: 9. LETO: XXVII

JESENICE, DNE 9. MARCA 1978

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA RAZPOREDITEV V LETU 1977

Družbeni plan eksterne realizacije za leto 1977 je znašal 423.890 ton v vrednosti 4.240.151.559 din s povprečno ceno 10.003 din za tono. Dejansko smo v letu 1977 prodali 404.046 ton proizvodov osnovne dejavnosti. Skupna vrednost eksterne realizacije je bila 3.929.731.519 dinarjev, povprečna prodajna cena pa 9.726 din za tono. V letu 1976 smo prodali 369.065 ton v vrednosti 3.272,9 milij. din s povprečno ceno 8.868 din za tono.

Eksterna realizacija ne dosega planirane količinsko, ne vrednostno. Izpad proizvodnje za trg v primerjavi s planom znaša 19.844 ton, oziroma minus 4,7 %. Vrednostna realizacija zaostaja za planirano za 310.420.040 dinarjev, oziroma minus 7,3 %. Povprečna prodajna cena je za 277 din za tono ali za minus 2,8 % izpod planirane. Dosežena prodajna cena pa odstopa od plana za 3,1 %, kar je za 302 din na tono manj od planirane.

Celotni prihodek je v letu 1977 nižji od planiranega. Plačana realizacija je enaka fakturirani, kar pomeni, da le-ta nima več vpliva na izid poslovnega rezultata. Izvoz je manjši od planiranega, ker smo zaradi oživiljanja domačega tržišča forsirali dobave domačim kupcem.

Celotni prihodek se je povečal v primerjavi s preteklim letom za 17,3 % in znaša 9.375.550 milij. din

(obseg poslovanja, ki vključuje tudi proizvodnjo v zalogah, pa 9.460.308 milij. din), vendar je nižji od planiranega in to v glavnem zaradi nedoseženih planskih obvez v hladni valjarni Bela.

Materialni stroški so nižji od planiranih. Če primerjamo posamezne vrste dejanskih stroškov s planiranimi, lahko ugotovimo, da so se najbolj povečali stroški proizvodnih

storitev (predvsem tujih popravil in prevoznih storitev). Amortizacija je še vedno v okviru zakonsko predpisane, kar je bilo tudi sicer predvideno s planom, vendar ne bomo izpolnili vseh naložb v razširjeni reprodukciji. Saldo neposlovnih dohodkov je večji od izdatkov in to predvsem na račun plačanih obresti iz naslova meničnega poslovanja.

Dohodek, ki znaša 1.162.668 milij. dinarjev, se je v letošnjem letu sicer povečal (indeks 106,7 nasproti planiranemu in 151,5 nasproti doseženemu dohodku v letu 1976), kar pa je v veliki meri rezultat novih predpisov,

(Nadaljevanje na 3. strani)

VARSTVO DELAVCEV PRI DELU

Novi zakon o delovnih razmerjih, ki ga je sprejela skupščina SR Slovenije na seji zbora združenega dela, dne 28. 12. 1977, je bil objavljen v Uradnem listu SR Slovenije, dne 30. 12. 1977 pod štev. 24/77 in je začel veljati z dnem 7. 1. 1978. Zakon o delovnih razmerjih obravnava varstvo delavcev pri delu v III. poglavju (členi 115, do 145.), ki zajema: 1. splošne določbe o varstvu pri delu; 2. varstvo materinstva in pravice delavcev, ki skrbijo za otroke; 3. varstvo mladine in invalidnih oseb.

1. SPLOŠNE DOLOČBE O VARSTVU PRI DELU

Splošne določbe o varstvu pri delu so zajete v zakon o delovnih razmerjih glede na to, da je ta zakon matični zakon o delovnih razmerjih (ZDR).

Ustava SFRJ določa v petem odstavku 163. člena, da ima delavec pravico do zdravstvenega in drugega varstva in do osebne varnosti pri

delu. Šesti odstavek 162. člena ustave SFRJ določa, da mladina, ženske in invalidne osebe uživajo pri delu posebno varstvo. Prvi odstavek 188. člena ustave SFRJ pa določa, da mati in otrok uživata posebno družbeno varstvo. Zakon o združenem delu določa, da so delavci v temeljni organizaciji združenega dela dolžni urediti v samoupravnem splošnem

(Nadaljevanje na 10. strani)

KADROVSKA DEJAVNOST IN PROBLEMATIKA V LETU 1977

V letu 1977 je bilo v naši železarni poprečno zaposlenih 6531 delavk in delavcev ali izraženo v indeksu – 98,6 v odnosu na plan, vendar pa je bilo 97 zaposlenih v poprečju več kakor leta 1976. V lanskem letu je bilo 750 sklenjenih delovnih razmerij (leta 1976 – 694), prekinitve delovnih razmerij pa je bilo 875 (leta 1976 – 590). Odsotnost z dela pa je bila v letu 1977 kar 1,20 % večja kakor leto dni poprej.

Med prekinitvami delovnega razmerja je še vedno na prvem mestu »prekinitve na izjavno«, ki jih je bilo lani 244 ali 20 več kot leto poprej. Na drugo mesto sodijo vpoklici v JLA, ki jih je bilo 193 ali 34 več kot leta 1976. Redno je prekinilo delovno razmerje 93 delavcev ali pet več kot predhodno leto, upokojenih je bilo 74 (1976 – 58), invalidsko upokojenih 31 ali dva več kot leto 1976, lani je umrlo 27 delavcev ali štirje več kot leto dni poprej, 13 delavcev pa je bilo izključenih (1976 – 9).

Delovno razmerje je v letu 1977 sklenilo 750 delavcev, oziroma po-

prečno mesečno 56 delavcev. Največji priliv novih delavcev je bil v TOZD Hladna valjarna Bela (113), TOZD Vzdrževanje (73), TOZD Valjarna blumingštel (67), TOZD Jeklarna (51), itd.

Kljub povečanemu poprečnemu številu zaposlenih za 1,5 % v primerjavi s predhodnim letom, pa se zaradi 1,20 % povečane odsotnosti z dela, prisotnost na delu ni pomembno povečala. Ta pojav je bil še posebno prisoten v tistih temeljnih organizacijah združenega dela, v ka-

(Nadaljevanje na 8. strani)

OSEBNI DOHODKI IN PRODUKTIVNOST

Gibanje osebnih dohodkov, oziroma stimulativno nagrajevanje, je v tesni povezavi z dvigom produktivnosti dela. Glede na to, da je prizadevanje za večjo produktivnost dela začrtano v vseh letošnjih družbenih planih, temu moramo posvečati največjo skrb in pozornost. V zvezi s tem bi rad polemčno načel vprašanje gibanja osebnih dohodkov v Železarni v letih 1975, 1976 in 1977.

V Železarni vsako leto izkazujemo takšen ali drugačen odstotek povečanja izplačanih osebnih dohodkov. To je resnica, ki je ne moremo zanikati. Pri tem pa se seveda postavlja vprašanje ali so vsi delavci TOZD in delovnih skupnosti Železarne deležni enakega povečanja. Po sedanjih praksi prav gotovo ne, niti ne po vloženem delu in rezultatih dela. Čeprav se ta čas uvajajo nova merila delitve dohodka in osebnega dohodka, moramo o tem razmišljati, še posebno pa o sedanjem prikazovanju rasti osebnega dohodka, ki smo jo doslej merili z rastjo mase izplačanih osebnih dohodkov.

Poglejmo, na primer, rast osebnih dohodkov tistih v Železarni, ki niso

v letih 1975, 1976 in 1977 napredovali, niso imeli nadur, ali niso dobili

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pri ASEA električni obločni peči

PROBLEMATIKA IN ZAKLJUČEVANJE DEL V HVB

V fazi zaključevanja investicije projekta hladna valjarna Bela, čutimo potrebo, delavce Železarne in bralce nekoliko podrobneje seznaniti s stanjem in problemi projekta.

Zaključevanje del v HVB delimo na dva dela, in sicer:

- nabava in montaža dodatne opreme in
- spremembe, predelave in reklamacije že montirane opreme.

V prvem sklopu nalog se vrši testiranje ozkih škarij za vzdolžni razrez in peskarskega stroja Pangborn na Javorniku. Pričakuje pa se dobava osemnajste zvonaste peči za žarjenje žice, sekatorja za rondele in brusilnega stroja za valje. Problematična je tudi dobava ventilatorjev za dodatne ventilacije na zvonastih pečeh in linije za razoglaševanje. Trenutno se finalno montira povijalni stroj Böhl in dodatna avtomatska stabilna protipožarna CO₂ zaščita za brusilne glave na polirni liniji. V prvih dveh mesecih tega leta pa so končana dodatna dela na filtrih za hladilno vodo, v skladišču rezervnih delov, na predelavi merilnika debeline na sendzimir ogrodju in dušikovem kompresorju.

V drugem delu nalog pa nas čakajo še nujne spremembe in predelave. Tako je v teku popravilo obzidave v absorbcij-ski koloni – regeneraciji. V pripravi pa je še predelava varilnika na liniji za pripravo kolobarjev. Z ameriškim strokovnjakom, ki je trenutno v Železarni, pa naj bi rešili probleme na lužilni liniji za nerjavna jekla in na škarijah za prečni razrez. Poseben problem pa predstavlja transport apna v nevtralizaciji, za katerega še nimamo rešitve, prav tako še ni rešitve za dodatne škarije in ožemalnika na RWL.

Za oblastveni prevzem pa se zbirajo še atesti za elektro motorje in izjave o doseženih kapacitetah tako, da bomo v naslednjih mesecih pridobili uporabno dovoljenje.

Peter Klofutar

SKUPŠČINA ISNAP JE KRITIČNO OCENILA DELO SKUPNOSTI V LETU 1977

V torek, 28. februarja sta v Ljubljani oba zbora skupščine interesne skupnosti za nafto in plin obravnavala poročilo o poslovanju skupnosti v preteklem letu.

Skupščina je potekala v izjemnih okoliščinah. Po udeležbi delegatov obeh zborov je bila sklepna, vendar seji niso prisostvovali predsednik skupščine, dalje predsednika obeh zborov, niti niso bili prisotni njihovi namestniki. Kakšna delegatska odgovornost, oz. bolje neodgovornost? Mislim, da je vsak komentator odveč. Skupščina je nato izvolila delegata, ki je vodil skupno sejo obeh zborov. Oba delegata železarne

Jesenice sva bila prisotna. Interes Železarne za oskrbovanje z nafto in naftnimi derivati je tolikšen, da si železarji ne moremo privoščiti, da ne bi sodelovali pri krojenju politike oskrbe s tekočimi in plinastimi gorivi. Naš interes je najbolje ilustriran s tabelaričnim prikazom porabe tekočih in plinastih goriv v zadnjih desetih letih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

VOLITVE

delamo
ustvarjamo
odločamo

SKUPŠČINA ISNAP JE KRITIČNO OCENILA DELO SKUPNOSTI V LETU 1977

(Nadaljevanje s 1. strani)

Leto	MAZUT		BUTAN		KURILNO OLJE	
	količina ton	10 ⁶ kcal	količina ton	10 ⁶ kcal	količina ton	10 ⁶ kcal
1967	70.685,4	706.854,0	2.168,8	24.869,7	679,7	6.797,0
1968	98.113,8	981.138,0	3.235,0	37.095,8	868,4	8.684,0
1969	103.983,9	1.039.839,0	3.463,8	39.719,4	885,3	8.853,0
1970	99.077,9	990.779,0	3.608,5	41.378,7	831,9	8.319,0
1971	98.615,2	986.152,0	4.091,2	46.913,8	1.820,6	18.206,0
1972	94.288,6	942.886,0	5.000,3	59.573,6	799,7	7.997,0
1973	97.085,3	970.853,0	4.731,3	56.775,6	819,9	8.199,0
1974	101.554,8	1.015.548,0	5.025,6	59.694,1	819,4	8.194,0
1975	105.410,5	1.054.105,0	5.011,4	60.136,8	846,5	8.465,0
1976	104.181,3	1.041.813,0	4.814,9	57.778,8	849,3	8.493,0
1977	105.954,0	1.059.549,0	8.834,7	106.016,4	1.349,5	13.495,0

Našo veliko odvisnost od energije, s katero pridobivamo toploto v metalurških procesih, najbolj občutimo vsako leto v zadnjem kvartalu, ko praviloma prihaja do pomanjkanja kvalitetnega mazuta in pomanjkanja tekočega naftnega plina naploha.

Skupščina ISNAP (interesna skupnost za nafto in plin) je ugotovila, da interesna skupnost v preteklem letu ni bila uspešna v tem smislu, da bi preprečila ponavljajoče krize se področja dobave tekočih in plinastih goriv. S proizvajalci, predlovalci in dobavitelji nismo uspeli zagotoviti takšno energetsko sigurnost, kakršno predvideva letna energetska bilanca.

Ob pomanjkanju tekočega naftnega plina — butana, ki smo ga čutili zadnje mesece domala vsi Slovenci, se dobavitelji, med njimi tudi največji slovenski dobavitelj PETROL iz Ljubljane, izgovarjajo na premajhne kapacitete rezervoarjev v Sloveniji, ki skupno presegajo le nekaj 5000 ton.

Pri Petrolu pa prav dobro vedo, da imamo na Jesenicah rezervoarske

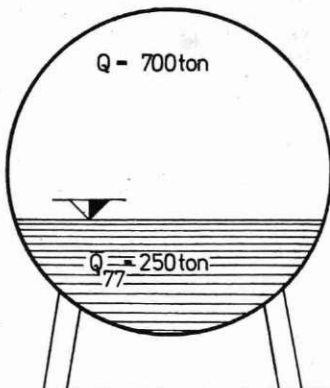
kapacitete za 700 ton butana in da smo že ponujalni prazni del naših rezervoarjev za vskladiščenje goriva takrat, kadar ga je na trgu dovolj. Slika 2 nazorno kaže, kakšne možnosti imamo za tako sodelovanje tudi vnaprej, saj je znašala poprečna zaloga butana v letu 1977 v železarni Jesenice le 250 ton.

Ker se že dve leti izgovarjamo na premajhne rezervoarske kapacitete v Sloveniji, je bilo na skupščini postavljeno delegatsko vprašanje: »Kaj je v zvezi s problemom izgradnje rezervoarjev za butan ukrenil komite za energetiko in kaj interesna skupnost ISNAP?« Pričakujemo, da bomo na resno vprašanje dobili resen odgovor.

V nadaljevanju je skupščina obravnavala problematiko izgradnje plinovoda za zemeljski plin. Na osnovi informacij o pripravljenosti podpisnikov sporazuma o izgradnji plinovoda za prevzem in porabo plina sva delegata Železarni lahko ugotovila, da v Železarni nismo med zadnjimi, po intenzivnosti dela na tem področju, pa ta čas gotovo med prvimi. Delegati smo dobili nalogo, da opozorimo poslovodne in samoupravne organe na obveznosti, ki izhajajo po sporazumu tudi v primeru, če podpisnik ne bo v dogovorjenem roku pričel porabljati zemeljski plin.

Odgovorni predstavnik TOZD Zemeljski plin je pojasnil principe za oblikovanje cene zemeljskega plina. Na izrecno zahtevo delegatov je dal informativni podatek, da bo enota energetske vrednosti v zemeljskem plinu najmanj 20 % dražja kot energetska enota v tekočem gorivu.

Ob vseh prednostih, ki jih nudi plinasto gorivo, to ni pretirano, če bi le ostalo pri tem. Po planu porabe zemeljskega plina za leto 1979 bo po namenu uporabljen takole:

- kot tehnološka surovina 14 %
- v pečeh za tehnološke procese 30 %
- v parnih kotlih za tehnološko paro 30 %
- za pridobivanje električne energije 6 %
- v parnih in vročevodnih kotlih za ogrevanje 20 %

Glede na tehnološke prednosti plina je v preveliki meri predvidena poraba za klasično pridobivanje pare ali vroče vode, kurjenje vročevodnih kotlov za ogrevanje pa se smatra za pravi »energetski greh«.

Skupščina je v celoti podprla vsebino pisma, ki ga je izvršni odbor naslovil na republiški komite za energetiko in ki obsoja osnutek dogovora o izvajanju politike cen v energetiki in dogovora o oblikovanju cen o energetiki.

V pismu opozarja izvršni odbor na naslednje:

1. Predlog ni v skladu z ustavno obveznostjo, ki obvezuje republike za sprejemanje energetskih bilanc in njih uresničevanje.

2. Ne moremo sprejeti tezo, da se vrednost in cena vseh energij izračunava na osnovi svetovne cene nafte, s tem zanikamo 60 % energije, ki jo po lastnih ekonomskih zakonitostih pridelamo v Jugoslaviji.

3. Ni upoštevano tolikokrat izrečeno načelo, da se proizvajalec in uporabnik dogovarjata za ceno električne energije in premoga proizvedenega in porabljenega v republiki.

Skupščina je na koncu sprejela tudi zaključni račun. Za svoje delovanje je interesna skupnost porabila v letu 1977 1.411.418,180 din ali 99 % planiranih sredstev.

NM

Intenzivne priprave na delegatske volitve sovpadajo tudi v skrbne in vsestranske priprave na sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije in na enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Te priprave v bistvu zajemajo obravnavo že objavljenih dokumentov za oba kongresa ob istočasni kritični analizi dosežene stopnje razvoja družbenoekonomskih odnosov in razvoja proizvodnih sil v vseh sredinah, izhajajoč iz zadnjih dokumentov kongresov zveze komunistov, ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov.

Ta čas bi lahko rekli, da so priprave že močno razgibale organizacijo zveze komunistov v jeseniški občini, vendarle pa te priprave še niso dovolj prodrle v sleherno osnovno organizacijo zveze komunistov in v vse sredine, še vedno so te priprave preveč osredotočene v organih zveze komunistov. Še več, v razprave o kongresnih dokumentih in v analize dosežene stopnje razvoja v posameznih sredinah, bi morali vključiti tudi čimveč delavcev in občanov, kajti zveza komunistov, kot avantgardna sila našega socialističnega razvoja gradi svojo idejno-politično platformo na zgodovinskih interesih delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, na zgodovinskem interesu — osvoboditev človeka in dela. Na teh osnovah pa je prizadet interes vseh delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki jih moramo v tovrstne razprave ustvarjalno vključevati.

Če izhajamo iz našega konkretnega prostora, temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti Železarni, potem bi predkongresne priprave morali osredotočiti na množico vprašanj in ocen, oziroma analiz, ki izhajajo iz uresničevanja zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov. Že tu pa moramo poudariti, da morajo biti te ocene in analize dovolj idejno-politično in strokovno-znanstveno pripravljene in obdelane, ker se ne moremo več zadovoljevati z nekimi ocenami »na pamet« ali primitivnimi iskustvenimi ocenami. Le-te bi resnično morale izhajati iz zelo dobrega poznavanja razprave Edvarda Kardelja: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, objavljenih kongresnih dokumentov in zakona o združenem delu ter drugih sistemskih zakonov.

PREDKONGRESNA AKTIVNOST MORA PRODRETI V VSE OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK IN V VSE SREDINE

Pri tem velja poudariti, da bomo morali ob teh ocenah in analizah s konkretnimi kazalci poudariti tudi naš dosednji materialni razvoj in razvoj pri izboljševanju delovnih in življenjskih razmer delavcev in občanov. Doseženi uspehi niso majhni, nasprotno iz nerazvite dežele smo se razvili v deželo evropskih dimenzij in s tem izpričali življenjsko moč in učinkovitost našega političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Ti uspehi pa so toliko bolj pomembni, ker smo jih dosegli v težavnem in zapletenem boju za skladnejši družbeni in gospodarski razvoj in za umiritev gospodarskih tokov, ob stalni prisotnosti gospodarskih in političnih kriz v svetovnem prostoru.

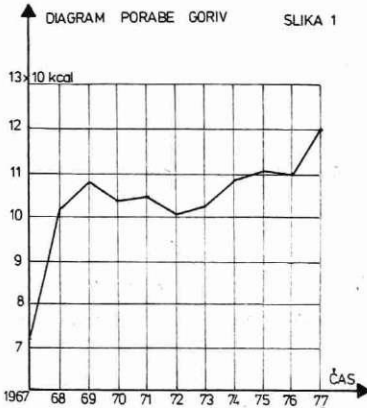
Seveda pa je ves dosednji razvoj spremljal in spremlja splet pomanjkljivosti in nedoslednosti, različnih odstopanj in inertnosti. Tudi s tem se bomo morali v predkongresnih pripravah soočiti in to celovito, predvsem z vidika uresničevanja vloge subjektivnega faktorja v socialističnem razvoju, oziroma samoupravljanju in to od družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, poslovnih organov, strokovnih služb in institucij do znanstvenih, kulturnih in drugih dejavnikov. Ravno v tem pogledu smo pri dosedanjih tovrstnih ocenah in analizah največkrat zelo grešili in iskali vzroke za zaostajanje ali slabosti le v posameznikih ali posameznih dejavnikih, ne pa v celovitosti subjektivnega faktorja.

Ob vsem tem pa moramo še enkrat poudariti, da še marsikateri posameznik pa tudi večje grupe posameznikov ne razumejo vsebinskega bista vseh teh ocen, analiz in sploh boja za uresničevanje zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov ter kongresnih dokumentov. Osnovni smoter vseh teh dokumentov je povezan s trajno nalogo delavskega razreda, zveze komunistov in ostalih subjektivnih sil, to je z osvoboditvijo dela in človeka. Ta smoter pa lahko uspešno uresničujemo le s stalnim bojem za premagovanje vseh oblik družbene odtujenosti delavca in delovnega človeka ter z ustvarjanjem ekonomskih in družbenih razmer, v katerih se bo delavec uveljavil kot nosilec združenega dela, družbene reprodukcije in politične oblasti. Vsi ti smotri pa so zajeti v ustavi, omenjenih zakonih in kongresnih dokumentih. Zato nam je potrebna kritična analiza doseženega, da bomo na osnovi ugotovljenih slabosti, odstopanj in zaostajanj izdelali akcijske programe za hitrejši razvoj novih družbenoekonomskih odnosov.

Zato ob teh razpravah vedno postavljamo v ospredje dohodkovne odnose, kajti le-ti so izraz temeljnega družbenoekonomskega odnosa in rezultat združenega dela delavcev. Kajti le dosledna uveljavitev dohodkovnih odnosov bo postala spodbuda dela in gospodarjenja, bo postala osnova za povečevanje produktivnosti dela, stabilizacije in večje socialne varnosti.

Pri tem imamo v Železarni še vedno včasih zelo čudne predstave, ker namreč menimo, da smo s samoupravnim dogovarjanjem o združevanju ali razporejanju sredstev na nivoju Železarni že v tem pogledu nekaj dosegli. Podobno bi lahko ugotovili v pogledu svobodne menjave dela, o čemer sicer delavci odločajo, pa vendarle je še to zelo daleč od resničnih dohodkovnih odnosov. Ravno na tem področju imamo v Železarni še marsikaj za postoriti. Namreč pri tem moramo izhajati iz dejstva, da je dohodek družbenoekonomska podlaga samoupravljanja in da dokler v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih ne bomo dosledno uveljavili dohodkovnih odnosov, lahko govorimo, da smo z organizacijo TOZD in delovnih skupnosti postavili le organizacijsko podlago za razvijanje dohodkovnih odnosov, oziroma samoupravljanja.

V tem razmišljanju smo odprli le en vidik in to najpomembnejši, ki bo moral biti deležen temeljite razprave v predkongresnem obdobju in seveda tudi krepkih premikov. Seveda pa bo moral v teh ocenah biti prisoten celovit politični sistem, od delovanja subjektivnega faktorja, uresničevanja delegatskega sistema in delegatskih odnosov do krepitve samouprave v krajevnih skupnostih.

Delavci — vzdrževalci na predavanju s področja oljne hidravlike

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

Zahodnonemške železarni so proizvedle v letu 1977 38,99 milij. ton surovega jekla, kar je za 8,1 % manj, kot leta 1976. Od tega je bilo 29,00 milij. ton ali 74,4 % proizvedeno v kisikovih konvertorjih, 4,92 milij. ali 12,6 % v SM pečeh in 5,06 ali 13,0 % v obločnih električnih pečeh. Thomasovi konvertorji so prenehali obratovati ob koncu leta 1976.

ALŽIRIJA

V mestu Ghardaia je pričela obratovati druga alžirska cevarna z letno proizvodno zmogljivostjo 125.000 ton. Proizvaja spiralno varjene cevi dolge 9–16 m, z največjim premerom 1.625 mm in največjo debelino stene 20 mm. Naprave je dobavilo zahodnonemško podjetje Hoesch, enako kot tudi za prvo cevarno, ki obratuje že od leta 1969.

BOLGARIJA

Bolgarska železarna Lenin v Perniku, bo povečala svoje proizvodne zmogljivosti surovega jekla s se-

danjih 500.000 ton na 1,5 milij. ton letno. Zgradili bodo štiri stotonske obločne električne peči, ki jih bo dobavila Sovjetska zveza in bodo letno proizvedle milijon ton surovega jekla.

ČEŠKOSLOVAŠKA

V železarni »Nova Huta Klement Gottwald« gradijo novo srednjo valjarniško progo, ki bo nadomestila zastarele valjarne v železarnah v Vitkovicih in Kladnem. Prva faza bo pričela obratovati leta 1980 z letno proizvodno zmogljivostjo 600.000 ton, ki jo bodo po dveh letih povečali na milijon ton. Proizvodni program bo obsegal razne profile z dimenzijami 50 do 120 mm. Valjarniška proga je popolnoma avtomatizirana.

JAPONSKA

V japonski železarni Kimitsu, ki pripada največji železarski družbi Nippon Steel Co., je pričela obratovati nova naprava za proizvodnjo briketov iz slabše vrste premoga, ki jih dodajajo premogu za koksiranje. Z uporabo teh briketov bodo znižali porabo premoga, primerne za koksiranje, za 10 %.

IZPOPOLNJEVANJE VZDRŽEVALCEV S PODROČJA OLJNE HIDRAVLIKE

Oddelek za izobraževanje ob delu pri ŽIC Jesenice je skupno s kadrovskim sektorjem in vodstvom vzdrževanja uspešno izvedel tečaj iz oljne hidravlike I. in II. stopnje. Tečaj je bil namenjen ključavničarjem — vzdrževalcem, skupinovodjem in ključavničarjem — specialistom. Trajal je od 18. do 24. februarja. Na tečaju so bila obravnavana zanimiva in koristna področja iz oljne hidravlike in sicer:

- teoretične osnove hidravlike,
- simboli in čitanje hidravličnih shem,
- elementi hidravlike (ventili, črpalke itd),
- ugotavljanje in odpravljanje napak pri vzdrževanju.

Ob sklepu tečajaja so si slušatelji v skupinah in na svojih področjih dela ogledali hidravlične naprave in tako v razgovoru še utrdili osvojeno znanje.

Zanimanje s strani udeležencev je bilo veliko, kar je dokazal tudi obisk na predavanjih. Ob koncu tečaja so slušatelji opravili tudi preizkus znanja. Rezultati so bili 76 %.

Za izvedbo tečaja velja omeniti Jožeta Pezdarnika, ki je vzorno pripravil predavanja in jih podkrepil še z najnovejšimi avdiovizuelnimi pripomočki, ki jih ima ŽIC na razpolago.

Ker je v naši železarni z novogradnjami in rekonstrukcijami vse večja prisotnost hidravlike, bi v bodoče kazalo tovrstno izobraževanje permanentno nadaljevati.

IB

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA RAZPOREDITEV V LETU 1977

(Nadaljevanje s 1. strani)

po katerih je prispevek za delovno skupnost dobil značaj svobodne menjave dela in se pokriva iz dohodka.

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA RAZPOREDITEV (v 000 din)

zap. št.	opis	1-XII 1976	plan 1-XII 1977	indeks 5:3
1	2	3	4	5
1.	Celotni prihodek	7.995.259	10.843.878	9.375.550
1.1.	prihodki od prodaje na t	3.118.196	4.314.840	3.877.885
1.2.	prihodki v okviru TOZD	4.680.158	6.439.910	5.328.213
1.3.	prihodki od prod. mat. - 77	26.263	19.968	25.686
1.4.	drugi prihodki - 78	170.642	69.160	143.766
2.	Spremembe v zal. proizv. (t)	124.016	-	84.758
3.	Obseg poslovanja (1 + 2)	8.119.275	10.843.878	9.460.308
4.	Prenesene vrednosti	7.351.653	9.753.768	8.297.640
4.1.	vkalk. material. stroški	6.998.075	9.269.798	7.819.160
4.2.	amortizacija po min. stopnji	267.221	434.570	398.024
4.3.	drugi poslovni stroški	86.357	49.400	80.456
5.	Dohodek	767.622	1.090.110	1.162.668

DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV (v 000 din)

zap. št.	opis	1-XII 1976	plan 1-XII 1977	indeks 5:3
1	2	3	4	5
5.	Dohodek (3-4)	767.622	1.090.110	1.162.668
6.	Obveznosti iz dohodka	148.794	505.065	410.659
6.1.	prispevki	44.181	92.892	58.893
6.2.	davki	4.533	9.814	10.188
6.3.	za delovno skupnost	-	202.562	167.489
6.4.	amort. nad predp. stopnjo	-	-	-
6.5.	obresti in doh. za dr. OZD	54.062	145.476	100.936
6.6.	Druge pogodbe obveznosti	46.018	54.321	73.153
6.7.	ostalo	-	-	-
7.	Čisti dohodek (5-6)	618.828	585.045	752.009
7.1.	za osebne dohodke	474.884	541.739	544.911
7.2.	za poslovni sklad	49.633	44.744	72.024
7.3.	za rezervni sklad	17.623	14.391	27.674
7.4.	za skupno porabo	76.688	82.308	107.400
7.5.	za ostale namene	-	-	-
7.6.	izguba	-	98.137	-
7.7.	začasno nerazp. doh. (+)	-	-	-

Iz dohodka se krijejo vsi prispevki in davki, obresti, zavarovalnine in druge pogodbenne obveznosti. Obresti so precej nižje kot smo planirali in to iz več razlogov: nekateri krediti za obratna sredstva v hladni valjarni Bela niso bili odobreni, nižja je bila tudi obrestna mera deviznih

kreditov, del interkalarnih obresti pa je bil prenešen med zagonske stroške nove investicije.

Za pokrivanje izgube hladne valjarne Bela pa so v skladu s pogodbo o sovlaganju odstopile del dohodka temeljne organizacije, ki so vanjo združile svoje delo in sredstva.

S tako odstopljenim dohodkom je hladna valjarna Bela pokrila tudi vse obveznosti iz dohodka, ni pa mogla ustvariti ustreznih skladov, razen sklada skupne porabe.

Po pokritju vseh teh obveznosti se je oblikoval čisti dohodek, ki znaša 752 milij. din, oziroma 28,5 % več od planiranega. Iz čistega dohodka pa pokrivalo osebne dohodke in sklade. Novost pri formiranju skladov je po novi zakonodaji v tem, da se je razširil pojem sklada skupne porabe in zajema poleg prejšnjih elementov še izdatke za topli obrok in del stanovanjskega prispevka, ki ostane temeljni organizaciji. Ker se sklad skupne porabe formira iz rezultata preteklega leta, smo imeli ob prehodu na nov način poslovanja več težav, pokriti je bilo namreč treba izdatke za skupno porabo, korišćeno v letu 1977 in obenem formirati še toliko sklada, da ga bomo koristili v letu 1978. Od tod tudi pojasnilo, zakaj je sklad skupne porabe tako visok. Vse temeljne organizacije so ustvarile tudi obvezni rezervni sklad in poslovni sklad za razširitev materialne osnove.

Poslovni sklad je formiran v višini 72 milij. din, od česar je angažirano za posojilo nezadostno razvitim republikam 34 milij. din, ostalo pa za obvezna združevanja SIS na področju gospodarstva, to je za železnico, ceste, energetske objekte in luško infrastrukturo. Ker je obseg obveznosti iz naslova združevanja večji kot je razpoložljiv poslovni sklad, ustvarjen v tekočem letu, moramo v te namene koristiti ustvarjena sredstva iz preteklih let. Istočasno pa je ostal temeljnim organizacijam na razpolago za razširitev materialne osnove samo neangažirani del sredstev amortizacije. In kako potrošimo 100 dinarjev prihodka, ki nam ga tržišče prizna?

prihodek	100 din
stroški	60 din
amortizacija	10 din
dohodek	30 din
obveznosti iz dohodka	10 din
čisti dohodek	20 din
- za osebne dohodke	14 din
- za poslovni sklad	2 din
- za rezervni sklad	1 din
- za sklad skupne porabe	3 din

Iz pregleda je razvidno, da najbolj poskrbimo zase. 17 dinarjev nesemo domov, za 12 dinarjev smo pripravljani obnavljati stroje, en dinar pa dajemo v rezervo za hude čase. Z desetimi dinarji pa financiramo delo skupnih služb, SIS in banke, na osnovi sprejetih obveznosti.

Vita Komljanec

OSEBNI DOHODKI IN PRODUKTIVNOST

(Nadaljevanje s 1. strani)

stimulacijskega dodatka, ali dodatka na strokovnost. Navedel bom samo dva primera, in sicer: delavca, ki zaseda delovno mesto U 5, ki v teh letih ni napredoval, ni imel stimulacijskega dodatka

niti dodatka za strokovnost. Ravno tako ni imel dodatka za nočno in nadurno delo. Kot drugi primer pa delavca, ki zaseda kvalificirano delovno mesto, ki v teh letih ni napredoval, dobival pa je dodatek za nočno in nedeljsko delo, nima pa nikakršne stimulacije.

	1975	1976	1977
I. primer	28 % (10 % na leta)	8 %	6,9 % s poračunom pa 10,1 %
II. primer	20 %	9 %	5,7 % s poračunom pa 10,1 %

Iz prikaza je razvidno, da v Železarni precejšen del delavcev zaostaja s svojimi osebnimi dohodki za naraščanjem življenjskih stroškov. Kajti nadure dela morda 15 % zaposlenih, stimulacijski dodatek lahko dobi le 20 % zaposlenih, od teh jih je vsaj tri odstotke, ki delajo tudi nadure, napredovali jih je tudi samo določen odstotek, le-ti pa imajo običajno istočasno tudi stimulacijo in tudi dodatek za strokovnost.

Po vsej verjetnosti že vsa leta nazaj prikazovanje osebnega dohodka ni dovolj natančno, ker izkazuje samo povečanje mase osebnih dohodkov, katere pa niso vsi deležni enako, zato verjetno precejšen odstotek delavcev zaostaja za rastojo življenjskih stroškov, ker smo le-te običajno primerjali s povprečjem Železarne. Vse to bi lahko zelo natančno analizirali, še posebno sedaj, ko se zavzemamo, oziroma smo postavili stimulativnejši način nagrajevanja.

Ob tem je tudi zanimivo, kakšen vpliv imajo delavci na delitev stimulacije. Običajno predlog pripravi vodja, odbor pa ga potrdi. Enako je pri odobravanju dodatka na strokovnost. Dosti slabosti je tudi pri napredovanju. Pri zadnjih napredovanjih so nekateri napredovali tako, da so bila njihova delovna mesta »zaradi reorganizacije« vrednostno povečana, ostala pa jim je tudi stimulacija. Isti primer je bil tudi s kategorizacijo delovnih mest, kajti tu ni šlo za napredovanje ali dodatne naloge in opravila, ampak samo za povečanje osnovne postavke osebnih dohodkov.

Navedel sem nekaj slabosti tako v sedanjem sistemu nagrajevanja, kakor prikazovanja gibanja osebnega dohodka v Železarni z namenom, da bi stimuliranje delavcev resnično dvignilo na nivo, ki bo uspelo večjo produktivnost dela, večjo gospodarnost in podobno.

Stane Torkar

KAJ BOMO VOLILI IN KDO BO VOLIL V NEDELJO, 12. MARCA

V nedeljo, 12. marca bomo delovni ljudje in občani volili delegacije v svojih krajevnih skupnostih in glasovali o izvolitvi delegatov v družbenopolitičnem zboru skupščine občine Jesenice. Istega dne bodo volili delegacije tudi delovni ljudje - kmetje.

V krajevnih skupnostih bomo glede na pogoje, oziroma velikost posameznih krajevnih skupnosti, volili tri vrste delegacij - posebne, združene in splošne za:

- zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Jesenice
- skupščine samoupravnih interesnih skupnosti:
- za socialno skrbstvo,
- za otroško varstvo,
- za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- za zaposlovanje,
- za stanovanjsko gospodarstvo,
- za zdravstvo,
- za vzgojo in izobraževanje,
- za kulturo,
- za raziskovalno dejavnost in
- za telesno kulturo.

KAKO BOMO GLASOVALI?

Na posameznih glasovnicah bo toliko kandidatov, kot bo štela posamezna delegacija. Na glasovnici bomo obkrožili številke pred imeni tistih kandidatov, za katere želimo, da so izvoljeni v delegacijo, vendar samo za tiste kandidate, katerih imena so vpisana na glasovnici. Pripisovanje novih kandidatov nima nobene veljave. Na glasovnici lahko črtamo največ polovico kandidatov, kajti glasovnica, na kateri bomo prečrtali več kot polovico kandidatov ne bo veljavna. Za člane delegacije pa bo izvoljen tisti, ki bo dobil večino glasov vseh delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti.

GLASOVANJE O IZVOLITVI DELEGATOV V DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR SKUPŠČINE OBČINE JESENICE

V krajevnih skupnostih bomo glasovali tudi o izvolitvi delegatov v družbenopolitičnem zboru skupščine občine Jesenice, ki šteje 21 delegatov. Na glasovnici bo toliko kandidatov, kot je potrebno izvoliti delegatov v družbenopolitični zbor občinske skupščine. Na dnu glasovnice bo na eni strani natiskano »GLASUJEM ZA«, na drugi strani pa »GLASUJEM PROTI«. Vsak od nas bo imel dve možnosti. Če se bo s predlagano listo v celoti strinjal, bo obkrožil besedi »GLASUJEM ZA«, v nasprotnem primeru bo obkrožil besedi »GLASUJEM PROTI«. Druga možnost pa je, da volilec črta samo tiste posamezne kandidate na listi, s katerih izvolitvijo se ne strinja.

Del udeležencev tečaja za voznike viličarjev

OBVESTILA KOLEKTIVU - OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK - 13. 3.	TUMA SLAVKO	LOGAR IGOR
TOREK - 14. 3.	SEKLOČA PETER	MLAKAR FLORIJA
SREDA - 15. 3.	ARH JANEZ	KOSELJ ANTON
ČETRTEK - 16. 3.	MARKEŽ VALENTIN	POGAČAR KAREL
PETEK - 17. 3.	KAVČIČ EDO	NEČIMER FRANČ
SOBOTA - 18. 3.	BAK DUŠAN	FALETIČ JANEZ
NEDELJA - 19. 3.	PRISTAVEC BOŽIDAR	CEJ JOŽE

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358

vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure

nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure

nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh, od 13. do 18. marca, bodo delale naslednje obratne ambulante: dopoldan: III. obratna ambulanta - dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta - dr. med. Lidija Nakovska. Popoldan: I. obratna ambulanta - dr. med. Lidija Nakovska in II. obratna ambulanta - dr. med. Vesna Furlan-Zidar. V soboto, 18. marca, samo dopoldan II. obratna ambulanta - dr. med. Vesna Furlan-Zidar.

V zobni ambulanti: dopoldan: II. zobna ambulanta - dr. stom. Alojz Smolej. Popoldan: I. zobna ambulanta v den. Viktor Stražisar. V soboto, 18. marca, samo dopoldan II. zobna ambulanta - dr. stom. Alojz Smolej. Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13., popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

OBVESTILO INVALIDOM ŽELEZARNE

Izvršni odbor aktiva invalidov železarne Jesenice obvešča vse svoje člane v železarni, da jim bo po sklepu IO aktiva invalidov odtegnjena članarina pri izplačilu OD, dne 15. marca v znesku 20 din. Znesek bo odtegnjen v izplačilnem listu pod rubriko odbitkov VP 850 DSIT. Prav tako obveščamo vse tiste člane, ki še nimajo članskih izkaznic zveze društev invalidov Slovenije, da le-te lahko dobijo v društveni pisarni vsako sredo od 16. do 18. ure, na Cesti maršala Tita 66 (gasilski dom) na Jesenicah. Izvršni odbor aktiva invalidov

VABILO NA PREDAVANJE

Društvo rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov Jesenice ter društvo varilcev in tehnikov Jesenice, vabita na predavanje z naslovom RAZVOJ ELEKTROD. Predaval bo Ivan Mesec, sodelavec raziskovalnega oddelka. Predavanje bo v torek, 14. marca ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine. Po predavanju bo občni zbor DRMIT.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Remontne delavnice z dne 17. 2. 1978 in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD, dajemo

OBJAVO

za izvrševanje delovnih nalog in opravil
8929 U-3 toplotni tehnik 14 ktg. 1 oseba

Pogoji, ki se zahtevajo za opravljanje nalog:
- srednja tehniška šola (STS) metalurške smeri in pet let delovnih izkušenj v metalurgiji.

Prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti pošljite v roku 15 dni na Kadroviski sektor z oznako »za TOZD Remontne delavnice«.

Po sklepu odbora za delovna razmerja temeljne organizacije profilarna z dne 24. 2. 1978

OBJAVLJAMO

dela oz. naloge:
1. Izmenskega delovodja oblikovalnice, šifra 8511, kv D-5, 2 osebi
2. Manipulanta vložka, šifra 8515, kv D-3, 1 oseba

Pogoji:

Pod 1. - STS strojne ali metalurške smeri in 1 (eno) leto delovnih izkušenj
- delovodska šola strojne ali metalurške smeri in 3 leta delovnih izkušenj
pod 2. - ISM ali popolna osemletka in 1 (eno) leto delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili na kadroviski sektor do 24. 3. 1978.

11. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DŠ ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne Vitomir GRICAR je za 11. sejo odbora, ki je bila 25. februarja, predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, pravilnik za podelitev Pantzove nagrade, pravilnik za podelitev nagrade Novator leta, zaključni račun Železarne za leto 1977, zaključni račun interne banke SZ in delovne skupnosti SZ za leto 1977, ocena skupne in blagovne proizvodnje za mesec februar 1978, oceno doseženih prodajnih cen in realizacije za mesec februar 1978, zunanja realizacija prodaje energijskih medijev in vzdrževalnih uslug za mesec januar 1978, predlog programa skupne in blagovne proizvodnje za mesec marec 1978, informacija o vrednotenju delovne uspešnosti ter problematika OD za mesec februar 1978, najetje posojil za obratna sredstva ter razno.

Pri pregledu sklepov, ki ga je podal podpredsednik poslovnega odbora, so ugotovili, da so v glavnem izvršeni, nekateri pa še izvajajo.

Zatem so obravnavali pravilnik za podelitev Pantzove nagrade in se strinjali s pripombo, da se v 4. člen vstavi pred besedo »seja« beseda »slavnostni«. Strinjali so se tudi z vsemi ostalimi pripombami in sklenili, da se tako popravi in dopolni pravilnik posreduje delavskemu svetu temeljnih organizacij in v potrditev delavskemu svetu Železarne v potrditev.

Prav tako so se strinjali tudi s pripombami na pravilnik za podelitev nagrade »Novator leta« ter ga posredovali v razpravo delavskemu svetu temeljnih organizacij in v potrditev delavskemu svetu Železarne.

Potrdili so zaključni račun Železarne Jesenice za leto 1977 ter na osnovi poročila in razprave priporočili delavskemu svetu Železarne naslednje pomembnejše aktivnosti:

Izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti moramo dati veliko večji poudarek, pri tem moramo predvsem skrbeti za polno izkoriščanje novjših in visoko produktivnih naprav. Produktivnost mora biti naša vsakodnevna skrb, zato je naša osnovna naloga, da optimalno oskrbimo vse proizvodne agregate. Pri tem je potrebno uveljaviti načelo mobilnosti kadrov oddelkov, obratov in temeljnih organizacij, po potrebi pa tudi med temeljnimi organizacijami.

Rast zaposlenih moramo določiti po številu in strukturi za vsako temeljno organizacijo, oziroma delovno skupnost, ne pa kot doslej le s pavšalnim procentom.

Zaloga, ki so na osnovi strokovne ocene po vrednosti že prekoračile nujno višino, je potrebno na osnovi analitičnega pristopa spraviti v normalni okvir. Temeljne organizacije bodo na osnovi strokovne analize izdelane v temeljnih organizacijah in ločeno za vsako temeljno organizacijo ocenile nujno potrebno količino surovin, polfabrikatov in rezervnih delov in skupaj z delovnimi skupnostmi v tem okviru zalogo tudi poslovala. Odločno pa bomo morali še nadalje znižati zalogo surovega jekla v Železarni.

Na rast proizvodnih stroškov močno vplivajo tudi rasti specifične porabe energije, surovin in orodja. Povsod tam, kjer je specifična potrošnja porasla, moramo zato napraviti analizo vzrokov in samoupravnim organom predložiti ukrepe za normalizacijo potroškov. Zaradi težav z devizno bilanco v Jugoslaviji bomo morali še v večji meri uporabljati domače surovine in materiale, vendar moramo kljub temu izboljšati asortiment proizvodnje.

Maksimalno moramo »žato« izkoristiti tehnološko in organizacijsko poznavanje naših procesov. Posebni programi po temeljnih organizacijah naj pokažejo najboljše rešitve, ki jih bomo uporabili v proizvodnem procesu.

Potrdili so tudi zaključni račun interne banke SZ in delovne skupnosti SZ za leto 1977 ter ga posredovali v razpravo delavskemu svetu temeljnih organizacij in v potrditev delavskemu svetu Železarne.

Pri obravnavi ocene o doseženi skupni in blagovni proizvodnji v mesecu februarju so ugotovili, da bomo družbeni plan skupne proizvodnje dosegli z 99,3 %, operativni program pa z 98,8 %. Pri gotovi proizvodnji bo družbeni plan uresničen s 93,3 %, operativni pa s 94,4 %. Glavna vzroka za nedoseganje družbenega in operativnega plana sta v TOZD Hladna valjarna Bela in TOZD Valjarna žice, kjer ne bodo dosegli zastavljenih ciljev.

Obravnavali so tudi oceno doseženih prodajnih cen in realizacije za mesec februar 1978 in ugotovili, da bo Železarna v februarju dosegla planirano povprečno prodajno ceno, ne bo pa dosegla planirane realizacije, ker zaostajamo v blagovni proizvodnji.

Seznanjeni so bili z informacijo zunanje realizacije prodaje energet-

skih medijev in o vzdrževalnih uslugah za mesec januar 1978 ter nanjo niso imeli pripomb. Strinjali so se z uvozom propan butana ne glede na ceno, da se tako omogoči normalno delo v mesecu marcu. Obenem so predlagali, naj se poslovodni odbor, družbenopolitične organizacije in samoupravni organi temeljnih organizacij še naprej angažirajo, da bo proizvodnja v skladu z našimi zastavljenimi cilji. Temeljni organizaciji hladna valjarna Bela priporočajo, da organizira dodatno delo zaradi ozkih grl — kot npr. v adjustaži.

Strinjali so se s predlogom programa skupne in gotove proizvodnje za mesec marec in ga sprejeli, ker bistveno ne odstopa od zastavljenih ciljev oz. nalog, ter obenem zadožili vse temeljne organizacije, da se je treba boriti za količino planiranega asortimenta s tem, da bo cilj proizvodnje v mesecu marcu: doseči najmanj 400 milijonov din realizacije z vsaj takšno povprečno prodajno ceno v mesecu februarju.

Na znanje so sprejeli informacijo o vrednotenju delovne uspešnosti ter problematiko OD za mesec februar 1978 ter se strinjali s predlogom poslovodnega odbora, da se nov sistem nagrajevanja uvede v mesecu

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

Predsednik Jože ULČAR je 28. februarja sklical 9. sejo delavskega sveta Železarne z naslednjim dnevnim redom: poročilo o izvajanju sklepov zadnje seje, zaključni račun Železarne za leto 1977, zaključni račun interne banke SZ in delovne skupnosti SZ za leto 1977, pravilnik za podelitev »Pantzove nagrade« in pravilnik za podelitev nagrade »Novator leta«, poročilo odborov delavskega sveta Železarne ter imenovanja.

Najprej so se seznanili s poročilom podpredsednika poslovnega odbora, kako so bili izvršeni sklepi zadnje seje in ugotovili, da so bili v glavnem izvršeni, nekateri pa še izvajajo.

V soglasju vseh delegacij temeljnih organizacij in delovnih skupnosti so sprejeli zaključni račun za leto 1977 z vsemi kazalci in na predlog odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne tudi z vsemi pomembnejšimi aktivnostmi, ki jih je treba ob zaključnem računu izvesti.

Potrdili so tudi zaključni račun interne banke SZ in delovne skupnosti SZ za leto 1977 v soglasju vseh delegacij temeljnih organizacij in delovnih skupnosti.

Predsednik poslovnega odbora je delavski svet seznanil z odpovedjo delovnega razmerja vodje finančnega računskega sektorja Mitje Medveščaka in predlagal delavskemu svetu, da sporazumno odpove sprejme. Delavski svet je predlog sprejel in naročil poslovodnemu odboru, da uredi vse potrebno glede prenosa delovnih obveznosti ter pooblašča komisijo za razpis vodij sektorjev, da razpiše prosta dela in naloge za vodjo finančnega računskega sektorja.

Delavski svet je potrdil dopolnjen pravilnik za podelitev »Pantzove nagrade« in pravilnik za podelitev nagrade »Novator leta«.

Podani so bili tudi odgovori na delegatska vprašanja, med njimi celotno poročilo o otežkočenem dodatku, ki ga je podal član poslovodnega odbora Tone Varl. Poslovodnemu odboru delavski svet v zvezi s

marcu predvsem zaradi naslednjih razlogov:

— popraviti je treba vse napake šifriranja, programiranja ipd.

— preveriti je treba spremembo v relativnih razmerjih OD

— nujno je treba pregledati in uskladiti dokončne izračune in sicer tako, da celotno listo TOZD ali sektorja pregledajo skupno vsi ocenjevalci (vodje in delegati) in podajo dokončen predlog delavskemu svetu.

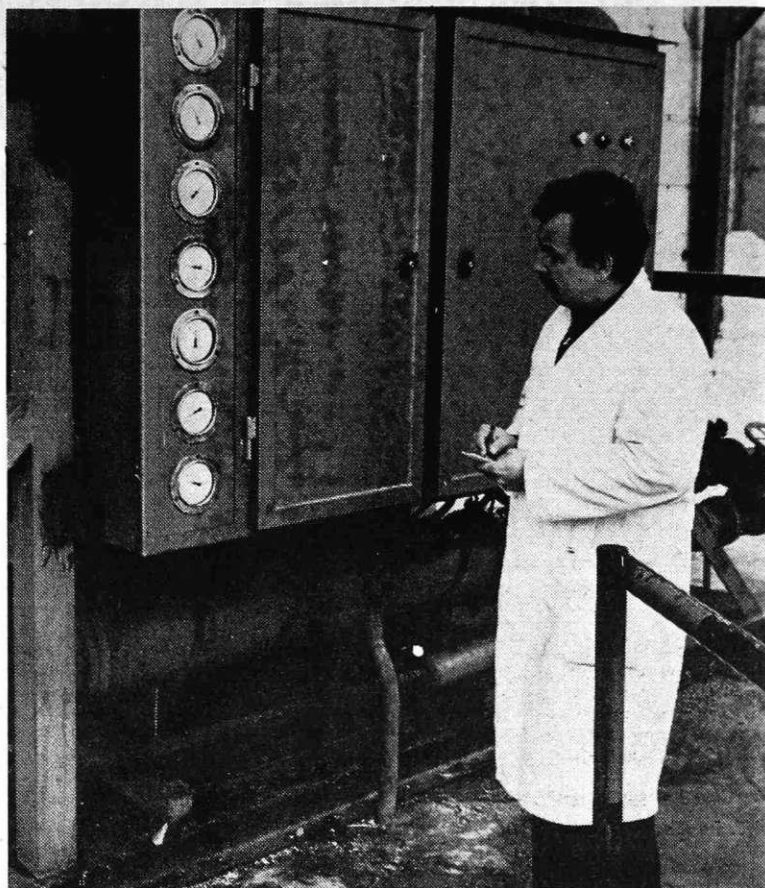
— izdelati je potrebno še eno paralelno varianto izračuna (ob standardni sigmi), tako se bo TOZD lažje odločila za najprimernejšo.

Rok vseh teh opravil je 20. marec. Sklenili so tudi, da se dosežena februarja akontacija osebnih dohodkov na osnovi proizvodnih rezultatov in smernic gospodarskega načrta poveča za 5 %.

Strinjali so se s predlogom finančnega računskega sektorja, da Železarna najame pri zavarovalni skupnosti TRIGLAV preko Ljubljanske banke — enote Jesenice nekatere kredite za obratna sredstva.

Ob koncu seje so obravnavali še predlog TOZD Družbena prehrana o osebnih dohodkih za delavce v počitniških domovih za sezono 1978 in se strinjali s povečanjem postavk za 14 % za vsa v predlogu navedena delovna mesta za sezono 1978 ter ga posredovali v razpravo temeljni organizaciji Družbena prehrana in v potrditev delavskemu svetu Železarne.

Seznanili so se z informacijo v zvezi z BBC električno pečjo in se strinjali s spremembo investicije po tehnični strukturi ter potrdili rok dokončanja rekonstrukcije elektro obločne peči BBC. Od TOZD Remontne delavnice in TOZD Jeklarne, oz. vseh tistih, ki sodelujejo pri usposobitvi te peči, so zahtevali, da v mesecu marcu začne ta peč s kvalitno proizvodnjo.

Sodelavec — strojnik kisikarne pri novem sušilcu komprimiranega zraka

TOZD Hladna valjarna Bela

14. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta Jože Kliček je sklical 14. sejo v ponedeljek, 27. februarja. Na seji so obravnavali 12 vprašanj.

Pri pregledu izvrševanja sklepov zadnje seje so ugotovili, da so izvršeni, nekateri pa so še v izvrševanju.

Brez pripomb so potrdili zaključni račun TOZD HV-Bela za leto 1977. Soglašali so z likvidacijo osnovnih sredstev in potrdili sklepe odbora za gospodarstvo z naslednjimi pripombami:

— zagotovi naj se dohod dinamo vložka,

— priprava dela naj minimalno programira EKJ 14,

— izdela naj se natančna analiza zastojev na linijah, predvsem na Sendzimir ogrođju,

— iz analize naj bo natančno razvidno koliko je mehanskih, elektro in tehnoloških zastojev,

— analiza naj se posreduje na vsaki seji DS

Za podpisnike finančne dokumentacije za SDK so imenovali Aleksandra Ježerska in Janeza Jamarja, za podpisovanje dokumentacije na nivoju delovne organizacije pa: Petra Kunca, Iva Arzenška, Borisa Berganta, Toneta Varla, Dušana Stareta, Emila Azmana, Janeza Bidovca, Matevža Maleja, Jerneja Hočevarja, Mitja Medveščka, Ludvika Brglesa, Ernesta Pušnika in Milana Budja.

Delegati so bili seznanjeni s samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev za financiranje nalog ljudske obrambe in s predlogom sklepa sveta za LO, varnost in družbeno samozaščito za leto 1978 in ju potrdili v taki obliki kot sta bila predlagana.

Vzeli so na znanje informacijo, oziroma osnutek pravilnika o delitvi

sredstev za OD za TOZD HVB. Osnutek bodo pred sprejemom obravnavale samoupravne delovne skupine.

Na informacijo za pripravo gradnje nove elektro jeklarne, delegati DS niso imeli pripomb.

Soglašali so s predlogom predsednika IOOS, da bi se gradivo za sejo DS, ki je enako za vse TOZD, predhodno objavilo v Železarni, kar bi pomagalo delegatom pri tvornejši razpravi.

Delavski svet je obravnaval pritožbo Sakiba Bešića na sklep disciplinske komisije. Po daljši razpravi so ugotovili, da je disciplinska komisija postopala pravilno in v celoti potrjujejo njen sklep z dne 8. februarja 1978.

Delavski svet je imenoval novo volilno komisijo v sestavi: Branko Banko — predsednik, Janez Pavlin — namestnik, Vinko Skumavec — tajnik, Branka Rozman — članica, Mladen Azinovič — namestnik.

Delegati DS so soglašali s sklepom zbora delavcev TOZD HVB z dne 31. 1. 1978, na katerem so z večino glasov sklenili, da se za dobo treh mesecev uvede za delavce, ki opravljajo za proizvodnjo ključne naloge stimulacijo za presežek dnevne proizvodnje.

Potrdili so pravilnik za podelitev »Pantzove nagrade« in pravilnik za podelitev nagrade »Novator leta« s predlaganimi spremembami.

Soglašali so s predlogom predsednika delavskega sveta, da se izstavi naročilo oddelku za študij časa in oblikovanje dela za ponovno normiranje dela snažilk v TOZD HV-Bela.

M. K.

12. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V četrtek, 23. februarja, je bila 12. seja odbora za gospodarstvo TOZD HVB na kateri so najprej pregledali izvrševanje sklepov 11. seje in ugotovili, da so bili v celoti izvršeni.

V nadaljevanju seje so soglašali s predlaganim operativnim planom za mesec marec, ki predvideva 7.800 ton toplovaljanih trakov. Poudarili so, da bo plan možno izpolniti le, če bo na zalogi dovolj kvalitetnega vložka, da se usposobi stroj za varenje večjih kolobarjev dinamo in da se zmanjšajo zastoji na linijah, predvsem na Sendzimir ogrođju. Iste ugotovitve veljajo tudi za povečano količino dinamo, kjer opozarjajo pripravo dela, da programira čimveč 0,5 mm, da se bo lahko izkoristila hitrost linije CRNO.

Soglašali so s predlogom vodje TOZD, da se nerjavna pločevina preko male prodaje lahko prodaja članom kolektiva Železarne po naslednji ceni:

— kvaliteta 18 Cr-8 NI po 25.000 din/t in

— kvaliteta 18 Cr po 18.000 din/t.

Zadolžili so prodajni oddelek, da preko Železarja objavi prodajno ceno nerjavne pločevine.

Razpravljali so o vlogi TVD Partizan za odobritev denarnih sredstev za popravilo doma. Mnenja so bili, da naj se vloga reši v okviru Železarne, v kolikor bodo na razpolago denarna sredstva.

TOZD Žičarni so odobrili devizna sredstva v višini 5.410,70 S Fr za nabavo stroja za dotiskavanje etiket, ob tem pa so sprejeli sklep, da bodoče nabave več odobravali delavski svet.

viznih sredstev zaradi lastnih potreb.

Vzeli so na znanje informacijo SEO o dopolnitvi gospodarskih načrtov z delovnimi cilji — cilji iz delovnega področja delovanja TOZD. Odbor za informacijo ni imel pripomb.

Brez pripomb so vzeli na znanje tudi informacijo o finančni uspešnosti poslovanja železarne Jesenice v letu 1977.

M. K.

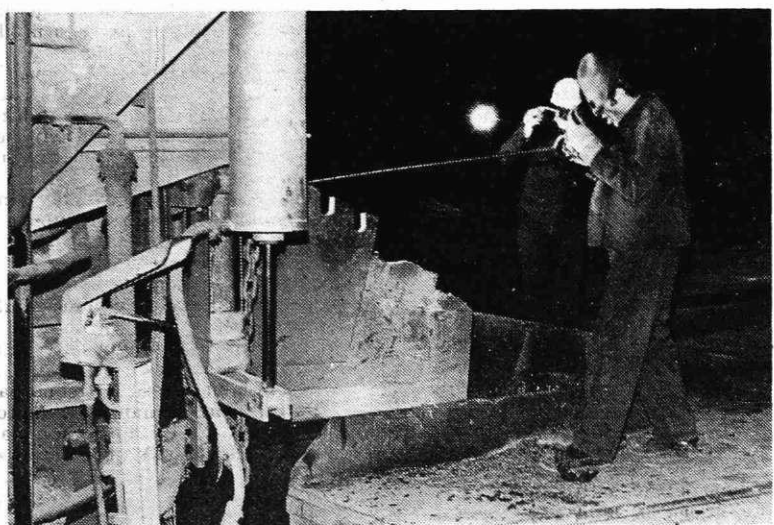
13. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V ponedeljek, 27. februarja, je bila 13. seja odbora za medsebojna razmerja, katero je vodil predsednik Brane Pačnik.

Najprej so ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni. Pri reševanju kadrovske politike so potrdili šest premestitev in sedem razporeditev. Ugodno so rešili eno prošnjo za pridobitev lastnosti delavca v TOZD HVB, eno prošnjo za prestop v TOZD Vzdrževanje, eno prošnjo za prekinitev delovnega razmerja, tri prošnje pa so zavrnili.

Potrdili so predlog predsednika, da naj se naredi popis delovnega mesta, katerega opravlja novospregajta delavka Monjka Stular.

M. K.

Sodelavci pri ASEA električni obločni peči

MLADI DELAVCI TOZD KOVINOSERVIS SO IZVOLILI NOVO VODSTVO OO ZSMS

V torek, 28. februarja so se sestali mladi delavci TOZD Kovinoservis na svoji volilno-programski konferenci ZSMS, katere so se od številnih vabljenih gostov udeležili sekretar OO ZKS Vojko Makovič, predsednik OO ZSS Valentin Mulej in namestnik vodja TOZD Drago Suligoi, namesto opravičenega vodja, medtem, ko je bil predsednik delavskega sveta opravičen odsoten. Pogrešali pa smo predstavnike OK ZSMS Jesenice in KS ZSMS železarne Jesenice.

Po izvolitvi organov konference, je najprej predsednik OO ZSMS poročal o delu OO ZSMS Kovinoservis v preteklem mandatnem obdobju, sledilo pa je še finančno poročilo za leto 1977.

Iz poročila je razvidno, da je bilo delo OO ZSMS dokaj dobro, vendar pa je bil vseskozi spremljajoči problem, kako pridobiti k delu OO ZSMS čimveč mladincev, saj je v tem mandatnem obdobju delovalo le nekaj najbolj aktivnih. V poročilu je

bilo rečeno: »Naša osnovna organizacija je bila ustanovljena šele v tem mandatnem obdobju, zato velikokrat nismo vedeli in znali kako kdaj in zakaj, vendar smo te začetniške težave prebrodili bolj ali manj uspešno«. Glavna misel v poročilu pa je bila: »Vsak mladinec v temeljni organizaciji mora čutiti, da za njim stoji močna organizacija ZSMS in da se lahko vsak trenutek obrne nanjo, ko potrebuje pomoč.«

Iz finančnega poročila je bilo razvidno, da so mladi v Kovinoservisu dobro gospodarili, saj jim je ostalo še nekaj sredstev, izvedli pa so veliko akcij za katere so porabili minimalna denarna sredstva.

V razpravi je sekretar OO ZK Vojko Makovič apeliral na vse mladince, da bolj aktivno in tvorno sodelujejo pri delu OO ZSMS in s tem pomorejo k boljšemu delu in večjim uspehom. Omenil je tudi, da ne bi smeli zanemarjati vprašanja neopravičene odsotnosti z dela, ki je

med mladinci v zadnjem času dokaj pogost pojav. Predsednik OO ZSMS je v razpravi dopolnil svoje poročilo in poudaril, da je osnovna organizacija v tekmovanju za najboljšo OO ZSMS v občini dosegla odlično tretje mesto, s sodelovanjem večjega števila mladih pa bi bili lahko rezultati še boljši.

Predstavnik delovne grupe za spremljanje mladinskih akcij je dejal, da je OO ZSMS sodelovala tudi v akciji za najboljše mladega delavca samoupravljalca in da je doseženo predstavo izbralo Mira Ražnana, da konkurira v tem tekmovanju.

V razpravo se je vključil tudi Drago Suligoi in kritično ocenil dosežanje delo mladih. Pri tem je poudaril, da mladi še ne zagovarjajo dovolj skupnih stališč, kot izhajajo iz baze v vseh samoupravnih organih, čeprav tudi tu izstopa nekaj izjem. Bil je tudi mnenja, da smo mladi še premalo naredili pri uresničevanju zakona o združenem delu. Razpravo je dopolnil tudi predsednik OO ZSS Valentin Mulej in izrekel nekaj mnenj o nadaljnjih nalogah OO ZSMS TOZD Kovinoservis.

Po razpravi so mladi izvolili novo vodstvo OO ZSMS, ki ga sestavljajo: predsednik Dušan Mirič, sekretar Dragoljub Jekić, blagajnik – Rajko Koselj, referent za idejno politično delo – Goroljub Redžić, referent za informiranje – Miroslav Ražman, referent za kulturo – Marjan Žmit, referent za ljudsko obrambo in družbeno samozastito Zvonimir Lango in referent za šport in prireditve – Milenko Sliječević.

Ob sklepu konference je bil pregledan še okvirni program dela OO ZSMS v novem mandatnem obdobju. Le-ta je bil razdeljen na dva dela in sicer na stalne in občasne naloge. Dogovorili so se, da iz tega okvirnega programa vsak referent izdela program za svojo dejavnost.

Na koncu naj zapišem, da so mladi v Kovinoservisu pokazali visoko družbeno zavest, saj so se, razen nekaj izjem, vsi udeležili volilne konference. Med odsotnimi je bilo mnogo upravičenih zaradi bolezni in letnega dopusta.

R. Miro

Železarski globus

KUBA

V sodelovanju s sovjetskimi strokovnjaki pripravljajo projekte za prvo kubansko integralno železarno. Zgradili jo bodo na severnem delu otoka v provinci Holguin in do leta 1990 in bo imela letno proizvodno zmogljivost 2,6 milij. ton surovega jekla. Kot osnovno surovino bodo uporabili železovo rudo, ki jo kopljejo skupaj z bogato nikljevo rudo v tej provinci. Ko bo prišla ta železarna obratovati, bo krila 90% vseh kubanskih potreb po železarskih izdelkih.

ZA NAJBOLJŠO OO ZSMS V PRIPRAVAH NA VOLITVE IN PRI UREDITVI VOLIŠČ

Vse osnovne organizacije ZSMS v TOZD in krajevnih skupnostih so v začetku tega tedna prejele dopis, v katerem občinska konferenca ZSMS Jesenice opozarja, da bo tudi letos v času volitev potekala akcija pod naslovom »iščemo najboljšo OO ZSMS v pripravah na volitve in pri ureditvi volišč«. Glavni namen te akcije, da mladi s svojo prisotnostjo in aktivnostjo sodelujejo tudi v sklepnem delu volitev, kjer je potrebna pomoč pri urejanju volišč, organiziranju kurirske službe, raz-

našanju vabil in propagandnega materiala.

Posebna komisija, ki bo danes in v nedeljo pregledala vsa volišča, bo pri ocenjevanju upoštevala odstotek kadrovanih mladih v TOZD ali KS, vključenost mladih v volilne odbore na voliščih, aktivnost pri raznašanju vabil in propagandnega materiala, vključenost v kurirsko službo in urejenost volišča. Najboljše osnovne organizacije ZSMS po končani akciji čakajo lepe praktične nagrade.

JR

PREDP ROGRAMSKO – VOLILNO KONFERENCO KOORDINACIJSKEGA SVETA ZSMS ŽELEZARNE

Člani predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS so na četrtkovni seji govorili predvsem o aktivnostih pred programsko-volilno konferenco, ki bo predvidoma konec marca. Ker bo tudi ta konferenca prav gotovo pomenila določeno prelomnico v delu in akcijah železarske mladine, se bodo nanjo še bolj skrbno pripravili. Skupina članov predsedstva bo pripravila podroben pregled rezultatov v zadnjem mandatnem obdobju in predlog novega akcijskega programa. O obeh dokumentih bodo zatem razpravljali v vseh OO ZSMS, kjer bodo poročili in osnutek akcijskega programa dopolnili z novimi predlogi in pobudami. Poročila in nove programe bodo prav tako pripravili člani vseh štirih komisij, ki delujejo pri predsedstvu.

Na seji so predvsem poudarili, da bo glavna ocena dela za preteklo mandatno obdobje izhajala iz aktivnosti posameznih sredin mladih železarjev. Nadalje bo ta konferenca priložnost, da se izpostavi paleta

vprašanj in problemov, ki so še prisotni, bodisi v organih koordinacijskega sveta ali drugih oblikah organiziranja mladih. Jasno bo treba spregovoriti o tem, da so mladi večkrat odrezani od glavnih dogajanj v kolektivu, nadalje so prisotni kadrovske problemi, neorganizirano življenje mladih v samskih domovih in še bi lahko naštevali.

Člani predsedstva so za tem določili konkretne roke za izvršitev posameznih nalog pred konferenco. V najkrajšem času se morajo na programsko volilnih sejah sestati mladi v tistih TOZD, ki naloge še niso izvršili. To so TOZD Livarna, Hladna valjarna Jesenice, Profilarna, Elektrode, Vzdrževanje, Transport in vse tri delovne skupnosti. Na seji so tudi evidentirali možne kandidate za novega predsednika in sekretarja koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, in sicer Ano Marijo Pagon iz TOZD Profilarna za predsednika in Tihomirja Kostiča iz TOZD Željalna za sekretarja.

JR

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

RAZVOJ BIOLOŠKEGA OROŽJA

RAZVOJ BIOLOŠKIH SREDSTEV PO II. SVETOVNI VOJNI

Po drugi svetovni vojni se je biološko orožje še bolj proučevalo, podatki o tem orožju pa so največja tajnost.

Nekateri trdijo, da so ZDA med korejsko vojno umetno širile okužbo tifusa, kugo in kolero.

Prav tako trdijo, da so ZDA leta 1952 umetno povzročile tifus, kugo in kolero tudi na nekaterih območjih Kitajske.

Tudi v Indokini, zlasti pa v Vietnamu, so ZDA preizkusile več vrst bioloških agensov. Preizkusile so možnost ločevanja narave od ljudi z uničenjem vegetacije in okuževanjem virov pitne vode. Znanstveni inštituti so raziskovali možnosti, da bi uničili infrastrukturo severno vietnamskega gospodarstva in tako omejili surovinske vire za preskrbovanje vietnamske armade.

Poleg neposredne uporabe bioloških agensov z rušilnim delstvom so Američani za uničevanje raznih kultur oziroma za realizacijo projekta »ločitev narave od človeka« iznašli nova bojna sredstva: meteorološka, geofizična, elektronska idr. Vsa ta sredstva so pravzaprav samo priprava »terena« za uporabo bioloških agensov. Od leta 1968 pa do konca vietnamske vojne so poveljniki sil ZDA stalno obkrožali eksperti vseh mogočih profilov, ki so posebej proučevali prav to področje vojne.

Hkrati s tem so bili v tajnem laboratoriju v državi Georgija v ZDA številni inštituti kontinentalne usmeritve, ki so proučevali možnost za uporabo bioloških agensov v posameznih delih sveta. Ugotovili so namreč, da se isti biološki agensi različno obnašajo pri ljudeh različnih ras in v različnih podnebnih in tako so se eksperti lotili podrobnejšega proučevanja bioloških agensov v vojne namene na raznih meridianih in pri raznih rasah.

Po nekaterih podatkih imajo Američani center za preizkušnje bioloških agensov v neki evropski državi.

Pravijo tudi, da ZSSR opravlja preizkuse na tem področju. O tem je sicer malo zanesljivih podatkov, toda zanesljivo je, da inštituti in nekatere baze v ZSSR intenzivno preizkušajo in izpopolnjujejo razna biološka bojna sredstva.

Zadnja leta se je ustaška ekstremna emigracija pokazala zelo agresivna pri izbiri ciljev, metod in sredstev za napad na SFRJ. Ustaši so izdelali tudi poseben priročnik za specialno vojno proti Jugoslaviji.

Za cilje svojega napada so predvideli gledališča, kinematografe, šole, otroške vrtce, bolnišnice, stacionarje, druge zdravstvene ustanove in druge objekte, v katerih se množično zbirajo občani. Med te cilje so vštete prometne zveze, železniške postaje, avtobusne postaje, letališča, rečna in pomorska pristanišča, vsi industrijski objekti, zlasti pa tisti, v katerih je zaposlenih dosti delavcev.

Metode diverzantskih napadov so:

- oblikovanje diverzantskih skupin iz ljudi v deželi, ki pripadajo ilegalnim organizacijam,
 - vtihtapljenje diverzantskih skupin iz tujine in
 - angažiranje zanesljivih posameznikov v objektih napada.
- V posebni pompi je poudarjeno tudi tole:
- da je treba napade izvajati vedno, kadar se za to pokaže priložnost, zlasti pa med priložnostnimi prazniki in proslavami,
 - da si je treba prizadevati za čim večji demobilizirajoči učinek, ki ga je mogoče doseči zlasti z množičnim ogrožanjem prebivalstva; da je treba šole, železniške postaje, gledališča, kinematografe in druga mesta za množična zbiranja občanov šteti za prioritete napadalne objekte in
 - naj se diverzije sinhronizirajo z alarmnimi vestmi med ljudstvom in drugimi oblikami t. i. specialne vojne ipd.

V posebnem priročniku so med napadalnimi sredstvi naštet razna eksplozivna sredstva, požari, orožje, hladno orožje, mamila, strupi in izbrani biološki agensi.

V širši obrazložitvi so navedene tudi ocene morebitnih izgub zaradi uporabe mamil, strupov in bioloških agensov, kar bi po oceni ustašev notranjim sovražnikom silam omogočilo širše gverilske akcije za rušenje socialističnega samoupravnega reda v Jugoslaviji. Tako so na 28 straneh tega zločinskega dokumenta podana precizna navodila za uporabo mamil LSD, botulinusovega strupa in drugih agensov.

ZAŠČITA PRED BIOLOŠKIMI AGENSI

V morebitni splošni ljudski obrambni vojni je za naše delovne ljudi in občane zlasti pomembno, da vedo, kako se morajo, oziroma morejo zavarovati pred raznimi biološkimi agensi.

Nedvomno bi bilo onemogočenje sovražnika, da bi uporabili biološko orožje, hkrati tudi najboljši možni aktivni zaščitni ukrep pred tem zahrbtnim orožjem. Ker pa je to tako rekoč nemogoče, je treba pravočasno čim bolj obravnavati pasivni zaščitni ukrep, katerega namen je čimbolj omejiti izgube zaradi biološkega napada.

Med preventivne zaščitne ukrepe pred biološkim napadom štejemo vse, kar bi lahko zboljšalo splošne obrambne moči organizma, kot tudi vse protiepidemijske in higienske ukrepe, kot so osebna higiena, higiena obleke in obutve, higiena stanovanja, higiena prehrane in higiena pitne vode.

Z biološko dekontaminacijo je mišljena množica sredstev in postopkov za odstranjevanje bioloških agensov. Za biološko dekontaminacijo, glede na kontaminatorje, štejemo dezinfekcijo, dezinfekcijo in deratizacijo.

Dezinfekcija je uničevanje mrčesa s kemičnimi in fizikalnimi sredstvi. Za kemično dezinfekcijo se uporabljajo insekticidi diditi idr., za fizikalno pa suha in vlažna toplota (likanje, prekuhanje, pranje).

Dezinfekcija je uničevanje patogenih (škodljivih) mikroorganizmov. Mogoče jo je izvajati z mehaničnimi, kemičnimi in fizikalnimi metodami, pa tudi z njihovo kombinacijo.

Mehanična dezinfekcija je odstranjevanje mikroorganizmov z grobim mehaničnim postopkom. Obsega pranje, ribanje, ščetkanje, iztresovanje ipd.

Kemična dezinfekcija pomeni uporabo in učinek posameznih kemikalij na mikroorganizme (na primer postopek pri kloriranju vode).

Fizikalna dezinfekcija je uporaba toplote in sončne svetlobe, da bi uničili mikroorganizme (sončenje, kuhanje, pečenje, zažiganje).

Deratizacija je množica ukrepov za uničevanje glodalcev (miši in podgan).

Sistem in družbene samozastite nam omogočata množično angažiranje naših občanov za pravočasno odkrivanje napada z biološkimi agensi. Potrebno pa je, da se naši občani pravočasno in strokovno seznanijo z metodami in načini takšnega napada, oziroma da jih opozorimo na glavne indicije, ki nam kažejo na izvore nevarnosti, in da nato v zvezi s tem precej storimo.

Nadaljevanje

POMEMBNI USPEHI MLADIH PRED VOLITVAMI

Pri občinski konferenci ZSMS Jesenice so v letošnjih pripravah na volitve dosegli izredno pomembne in spodbudne rezultate. V obdobju evidentiranja je sicer kazalo precej slabše, sedaj pa kaže, da so mladi s skupno akcijo z ostalimi zavestnimi socialističnimi silami v predkandidacijskih in kandidacijskih postopkih le uspeli nadoknaditi zamujeno. Kot je bilo poudarjeno na zadnji seji predsedstva OK ZSMS Jesenice, je široka predvolilna aktivnost mladih v jesenjski občini dosegla začetni cilj.

Tako je sedaj kadrovanih v delegacije za zbor krajevnih skupnosti v skupščine občine, za delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter za družbenopolitični zbor skupščine, občine 1118 mladih. Primerjava z letom 1974 kaže, da je bilo tedaj v krajevnih skupnostih izvoljenih le 16 mladih delegatov, v TOZD in OZD pa 145. Sedaj pa v krajevnih skupnostih kandidira 174, v TOZD in OZD pa 944 mladih za delegacije, oziroma delegate.

JR

MLADI V RODINAH SE ZAHVALJUJEJO

V aktivu ZSMS Rodine smo pripravljali sankaaško tekmovanje za nedeljo, 5. marca, ki pa je zaradi slabega vremena odpadlo in bo letošnje zimo po vsej verjetnosti neizvedljivo. Radi bi se zahvalili KS ZSMS Železarne Jesenice in OO ZSMS Kovinoservis Jesenice za podarjena pokala. Ker bodo sankaaške tekme vsako leto in bosta pokala prehodna, bosta počakala na prihodnjo zimo.

V našem aktivu je sedaj aktivnih šele 15 mladih, vendar upamo, da bomo v svoje vrste pritegnili še ostale.

M. D.

TOZD Elektrode

10. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Odbor za gospodarstvo TOZD Elektrode je imel 27. februarja deseto redno sejo, ki jo je vodil predsednik Franc Terseglav. Odbor je sprejel poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje in ugotovil, da so izvršeni, razen sklepov, za katere je potreben daljši čas izvrševanja.

Sprejeli so poročilo o doseženih proizvodnih rezultatih za mesec januar in ugotovili, da so bili zelo dobri. Plan proizvodnje dodatnih materialov za varjenje je znašal 1480 ton, proizvedeno pa je bilo 1567 ton ali 105,9 %. Največji presežek je bil dosežen pri oploščeni elektrodi, in sicer za 101,6 tone ali 7,9 %. Storitnost pri izdelavi oploščeni elektrodi se je v primerjavi z letom 1977 povečala za 9,4 %.

Oddelek za proizvodnjo taljenih praškov ni dosegel mesečnega plana, pa tudi storitnost je bila nižja od doseženega povprečja v letu 1977. Zelo dobri rezultati so bili doseženi pri proizvodnji ognjevarnih materialov, saj so v tem oddelku operativni plan proizvodnje presegli za 23,6 %, družbeni plan pa za 9,5 %.

V januarju je bilo odpremljeno 1389,6 tone dodatnih materialov za varjenje ali 93,9 % planiranih količin. Eden od vzrokov za nižjo odpremo je tudi v pomanjkanju naročil v prvi polovici meseca, zaradi uvajanja novega sistema kupoprodajnih pogodb, kar pa v drugi polovici me-

seca ni bilo mogoče nadoknaditi. V skladišču je že tri mesece neodpremljenih 200 ton elektrod za Poljsko, ker kupec zavlačuje z odprtjem akreditiva.

Odbor je potrdil operativni plan za mesec marec, in sicer:

- oploščeni elektrod 1.380 ton,
- VP žice 140 ton,
- varilnih praškov 80 ton,
- elektrodne mase 100 ton,
- ognjevarni materiali 380 ton.

Odbor je priporočil, da se v mesecu marcu organizira delo v prostih sobotah, da se nadoknadi proizvodnja iz meseca februarja.

Sprejeli so poročilo o gibanju osebnih dohodkov za januar. Iz podatkov je bilo razvidno, da je imela

12. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Elektrode je imel 22. februarja 12. redno sejo, ki jo je vodil predsednik Janez Kosmač. Na seji so najprej sprejeli poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje in ugotovili, da so bili vsi sklepi izvršeni.

TOZD v mesecu januarju najnižji povprečni OD na zaposlenega v Železarni, ki je znašal 4192 din pri 188,8 izvršenih delovnih urah. V razpravi je bilo ugotovljeno, da je TOZD v tem mesecu izpolnila planske obveznosti s 105,9 %, da je po skupnem prihodku na petem mestu v Železarni, po vloženem delu pa na tretjem mestu. Zaradi tega je članov odbora in delavcem TOZD nerazumljivo, da se njihovi OD gibljejo vedno na predzadnjem ali celo zadnjem mestu v Železarni. V zvezi s tem je bilo izneseno mnenje, da so delavke, ki so pretežno zaposlene v TOZD, še vedno zapostavljene.

Odbor je obravnaval tudi program razporeditve in usposobitve delavcev za novo oploščevalno in vlečno-rezalno linijo in je v zvezi s tem sprejel več sklepov.

Soglašali so s pravilnikom o uporabi motornih vozil in zasebnih motornih vozil za službena potovanja delavcev železarne Jesenice.

Ob sklepu seje je vodja TOZD informiral odbor o pripravi dopolnitve gospodarskega načrta z delovnimi cilji in predvidenimi ukrepi. M. S.

TOZD Valjarna bluming štekel

13. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarna bluming - štekel je 27. februarja sklical 13. redno sejo in članom odbora posredoval v obravnavo sedem točk dnevnega reda.

Najprej so ugotovili, da so bili sklepi predhodne seje izvršeni, v izvajanju je le sklep, ki je daljšega značaja in se nanaša na prodajo pločevine s popustom.

Proizvodni rezultati za mesec januar 1978 so bili zadovoljivi, saj je bila skupna proizvodnja temeljne organizacije presežena za 2,4 % in blagovna za 19,4 % v odnosu na družbeni plan.

Najboljše proizvodne rezultate je dosegel oddelek adjustaže bluminga, ki je presegel skupno in blagovno proizvodnjo, nekoliko slabše rezultate pa je dosegel oddelek adjustaže štekel na Beli, saj je skupno proizvodnjo dosegel le z 99,1 %, močno pa je presegel blagovno proizvodnjo in sicer za 16,4 % v odnosu na družbeni plan. Oddelek adjustaže štekel na Javorniku je bil prek vsega meseca zadostno oskrbovan z vložkom in je dosegel planirane obveznosti.

Oddelek bluming-štekel je zaostal za planom tako pri vložku kot pri vroče valjanih trakovih, kar je tudi eden od vzrokov, da adjustaža štekel na Beli ni izpolnila planskih obveznosti.

Na slabo delo oddelka bluming-štekel so vplivali visoki vzdrževalni in tehnološki zastoji, deloma pa tudi remont globinske peči. Potisna peč je obratovala po programu. Rezultati kažejo, da je bilo obratovanje uspešno in, da kaže s takim delom nadaljevati. Razveseljivo so podatki o visoki povprečni dnevni količini izvaljanih slabov ter normalnih koli-

čin dobave dinamo vložka hladni valjarni.

Izplen na blumingu je bil v mesecu januarju dosežen pri celotnem asortimentu in je za 0,8 % boljši od planiranega, izplen na šteklju pa je boljši za 0,2 % od planiranega.

Vodja TOZD Valjarna bluming-štekel Vlado Senčar in Martin Lah sta poročala o proizvodnji in finančnih rezultatih TOZD za leto 1977. Obravnavali pa so tudi nastale inventurne razlike v letu 1977.

Ob zaključku je vodja TOZD podaril, da proizvodni rezultati za leto 1977 niso bili na nivoju družbenega plana, ampak nekoliko nižji, bili pa so odraz možnosti temeljne organizacije, ki so bile na voljo.

Obravnavali in potrdili so tudi predlog operativnega programa za mesec marec, kljub zvišanju skupne proizvodnje za 1.000 ton, ker niso dospele zadostne količine materiala iz železarne Sisak. Za izpolnitev planskih obveznosti pa bo moralo vzdrževanje znižati zastoj za 3-4 %, v primerjavi z mesecem januarjem in februarjem, kot je bilo dogovorjeno na sestanku pri predsedniku poslovnega odbora. Razen tega je potrebno poudariti, da bluming-štekel obratuje z edinimi iztrošenimi pogonskim vretenom in, da vsako prekomerno forsiranje proizvodnje lahko povzroči okvaro, dobava novega vretena pa je predvidena šele v mesecu aprilu.

Člani odbora za gospodarstvo so potrdili delovne cilje za leto 1978, ki zajemajo vsa ključna mesta gospodarskega načrta TOZD Valjarna bluming-štekel.

V razpravi so sodelovali Smolej, Kavčič, Senčar.

NI

12. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja Janez Kralj je 20. februarja sklical 12. sejo, na kateri je bilo ugotovljeno, da so bili sklepi predhodne seje realizirani.

Člani odbora so tudi potrdili predlagane interne spremembe in razporeditev novo sprejetih delavcev.

Kadrovski valjarni Janez Kramar je poročal o odsotnosti v mesecu januarju. Skupna odsotnost v TOZD Valjarna bluming-štekel je bila 1.215 dni ali 13,61 %. V primerjavi z mesecem decembrom se je znižala bolezenska odsotnost, saj je bilo le 355 izpadlih dni ali 3,98 %, zmanjšala se je tudi odsotnost zaradi poškodb saj je zabeležila le 43 izpadlih delovnih dni ali 0,48 %.

Močno pa je bil presežen plan korištenja rednega letnega dopusta, saj je bilo od planiranih 416 dni porabljenih kar 703 dni ali za 69 % več kot je predvideval plan.

Odbor je obravnaval tudi dve prošnji za premostitev v druge temeljne organizacije in eno ugodno rešil zaradi zdravstvenih razlogov, ena pa je bila zavrnjena, ker je še vedno kritično pomanjkanje delavcev.

NI

DS za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje

13. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Odbor za delovna razmerja je imel 24. februarja svojo 13. sejo, kateri so prisostvovali tudi predstavniki osnovne organizacije sindikata. Obravnavano je bilo poročilo o delu odbora, oziroma problematika in pomanjkljivosti, ki zavirajo uspešnost dela odbora. Sklenjeno je bilo, da se bo osnovna organizacija sindikata angažirala pri razreševanju nastale problematike.

Pod tekočo problematiko so bile izvedene prerazporeditve delavcev,

ki so jih predlagali vodje sektorjev. Obravnavali so tudi razpisana delovna mesta, ki so jih zasedli ustrezni kandidati in prošnje za sklenitev delovnih razmerij, ki pa so jih zavrnili, ker ni na voljo ustreznih delovnih mest.

Sklep odbora je bil, da naj kadrovski sektor skrbi, da se dosledno izvajajo predpisi v zvezi z upokojitvijo in ponovnem zaposlovanju upokojenec v vseh TOZD in delovnih skupnostih.

K. O.

Železarski globus

ZDA

Po ameriških podatkih bodo priče obratovati v letu 1978 v svetu štiri nove naprave za proizvodnjo železove gobe po postopku Midrex. Prva bo v Argentini z letno proizvodno zmogljivostjo 400.000 ton, druga v Katari s prav tako 400.000 ton, tretja v Iranu z 1,2 milij. ton in

četrt v Veliki Britaniji z 800.000 ton. Do leta 1980 se bo povečala proizvodnja železove gobe v svetu po postopku Midrex na 15 milij. ton, kar bo skoraj polovico celotne svetovne proizvodnje. V projektiranju ali pripravi za gradnjo teh naprav so v državah Venezuela, Trinidad, Zvezna republika Nemčija in Sovjetska zveza.

13. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik Bogdan Marinkovski je v ponedeljek, 27. februarja sklical 13. redno sejo delavskega sveta. Člane je seznanil z izvajanjem sklepov zadnje seje. Razen sklepa, ki se nanaša na analizo vrednosti delovnih opravil v votličarni, so bili vsi realizirani.

Najprej so bili delegati delavskega sveta seznanjeni z dejanskim stanjem oddelka patentirnice, na osnovi analize, katero je izdelal oddelek za študij dela in časa.

V razpravi so obravnavali najkritičnejše probleme in sprejeli naslednje sklepe:

- vse naloge, oziroma opravila na obeh progah se poenotijo tako, da ne bo več razlike v vrednosti delovnih opravil prvega in drugega patentiranja;
- uredi se obvezna mesečna menjava posade med A in B linijo, ter uvede enotna norma za obe liniji skupaj;
- zagotovi se rezerva v delovni sili za pokrivanje odsotnosti in sicer en delavec na vsaki dnini, ki bo istočasno tudi rezerva v pletilnici žičnih vrvi;
- pri sprejemu delavcev v patentirnico imajo prednost starejši delavci;
- pospešiti uvajanje samokon-

trole za delovne naloge na linijah. V nadaljevanju so potrdili odločbo disciplinske komisije o izključitvi delavca Himza Ajkiča iz TOZD Žičarna.

Potrdili so še pravilnik o podelitvi Pantzove nagrade in pravilnik o nagradi Novator leta, samoupravni sporazum o združevanju sredstev za formiranje skupnih nalog LO, obravnavali pravilnik o uporabi motornih vozil za službena potovanja v Železarni in bili seznanjeni s podatki iz zaključnih računov za leto 1977 interne banke Slovenske železarne in delovne skupnosti skupnih služb SZ in soglašali, da delavski svet Železarne potrdi zaključne račune.

Delegati so soglašali z imenovanjem podpisnikov za podpisovanje finančne dokumentacije TOZD Žičarna in sicer: Janeza Komela in Antona Kelvišarja in z imenovanjem podpisnikov za podpisovanje na nivoju delovne organizacije.

BJ

14. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora Alojz Zorko je v ponedeljek, 20. februarja sklical 14. sejo odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Žičarna. V uvodu je podaril, da so bili vsi sklepi zadnje seje realizirani, razen sklepa o potrebi TOZD zaradi manjkajoče delovne sile.

Odbor je potrdil deset novo sprejetih delavcev, ki so si pridobili lastnost delavca v TOZD Žičarna in desetim delavcem prenehanje lastnosti delavca v TOZD in sicer dvema na izjavo, enemu po odločbi disciplinske komisije ter sedmim zaradi odhoda v JLA.

Obravnavali so tudi sedem prošenj za premostitev na drugo delovno mesto in jih ugodno rešili. Pritožba adjusterjev ESAB-linij se bo obravnavala po redni poti, ko bo izdelana analiza zaposlenosti, katero bo pripravil oddelek za študij dela in časa SEO.

BJ

14. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo Ciril Resman je v soboto, 25. februarja, sklical 14. redno sejo. Vsi sklepi zadnje seje — so ugotovili, so bili realizirani.

Odbor je sprejel poročilo o proizvodnih rezultatih za mesec januar in potrdil operativni plan, ki je enak družbenemu za mesec marec. V januarju so proizvedli 4.870 ton žice, izplen pa je bil 97,32 %. Da plan ni bil dosežen je v največji meri krivo pomanjkanje delavcev.

Člani odbora so bili seznanjeni s predlogom koriščenja sredstev AZ in IV za nabavo kovinskih regalov in dveh vrtljivih stolov.

Ponovno je odbor obravnaval predlog normativov zaščitnih sredstev, ki je bil dopolnjen z normativom za nova delovna mesta in nekaterimi spremembami na delovnih mestih v pocinkovalnici in žičarni II in ga takšnega potrdil.

BJ

TOZD Družbena prehrana

12. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Dvanajsto sejo odbora za delovna razmerja pri delavskem svetu TOZD Družbena prehrana je sklical predsednik Bojan Klinar v torek, 28. februarja.

Iz podanega poročila o realizaciji sklepov 11. seje, je bilo razvidno, da so sklepi izvršeni.

Obravnavali so predlog samoupravne delovne skupine »restavracija«, glede razporeditve na delovna mesta. Sklenili so, da se odločba o »zaporeditvi na delovno mesto natakari I. izda Metki Cirovič, natakari II, Jerici Gasar, točilki pa odločba o razporeditvi na delovno mesto natakari II. S temi razporeditvami bo natakariju I. Janezu Bohincu omogočeno šolanje ob delu v popoldanskem času.

Odbor za delovna razmerja je soglašal s tremi sklenjenimi pogodbami civilno pravnega razmerja za določena občasna dela.

Sprejet je bil tudi sklep, da vodje enot izdelajo analizo zaposlenih glede na normativ in dejanski stalež. V kolikor je stalež večji od normativa, naj se to obrazloži, oziroma naredi predlog za povišanje normativa.

D. T.

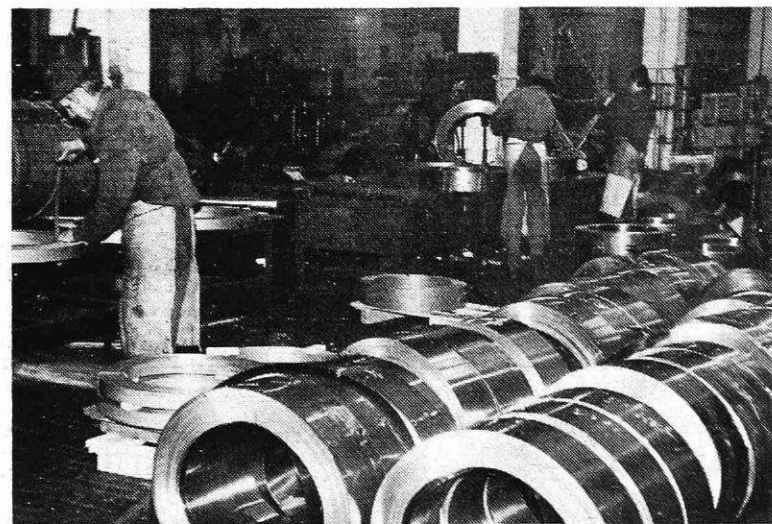
7. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Družbena prehrana Ivan Daksakofler je 1. marca sklical sedmo sejo.

Najprej je odbor obravnaval predloge načina obračunavanja revalorizacije osnovnih sredstev, za leto 1977 in amortizacije za leto 1978, s katerimi se je strinjal in bodo posredovane delavskemu svetu TOZD v potrditev.

Nadalje so obravnavali in potrdili plan korištenja sredstev investicijskega vzdrževanja in amortizacijskih zamenjav za leto 1978 s predlogom, da se določena sredstva, dodeljena ostalim TOZD prelije za potrebe družbenega standarda, oziroma, da vsako leto nekaj TOZD združi sredstva za vzdrževanje objektov, katerih koristniki smo vsi.

D. T.

Sodelavci v adjustaži hladne valjarne Jesenice

DELO IN PROBLEMATIKA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI DSS ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE

Odbor je na 13. seji, kateri so prisostvovali tudi predstavniki sindikata, obravnaval široko problematiko odbora. Odbor je na dosedanjih sejah obravnaval zahteve za napredovanje, namestitve na nova delovna mesta, prošnje za sprejem ali odpoved delovnega razmerja, prestopne v druge TOZD, razpise za delovna mesta in ostalo kadrovske problematiko.

NAPREDOVANJA

V tabeli je prikazano število predlogov za napredovanje po posameznih sektorjih, obravnavanih na posameznih sejah ter njihova realizacija.

SEKTOR	SEO		OTK		RO		NOVOGR.	
SEJA	št. predl.	ugodno rešenih	št. predl.	št. ugodno rešenih	št. predl.	št. ugodno rešen.	št. predl.	št. ugodno rešenih
1	7	6	17	17	1	1	2	2
2	1	1	8	8	2	2	1	1
3	—	—	—	—	—	—	2	2
4	4	4	1	1	2	2	9	9
5	4	2	7	5	4	4	12	9
6	2	2	1	1	—	—	1	1
7	2	2	4	4	—	—	5	3
8	2	—	27	27	—	—	4	4
9	—	—	—	—	7	6	2	1
10	8	7	4	4	2	2	1	1
11	11	10	2	2	—	—	3	3
12	—	—	15	14	—	—	—	—
Skupaj	41	34	86	83	18	17	42	36

Od 187 predlogov je bilo ugodno rešenih 170 ali 91 %. Po posameznih sektorjih:

SEO 82,9 % predlogov,
OTK 96,5 % predlogov,
RO 94,4 % predlogov,
NOVOGRADNJE 85,7 % predlogov.

Analiza napredovanja bi bila nepopolna, če ne bi števila napredovanih primerjali s staležem v posameznem sektorju:

Sektor	Normativ del. sile	Stalež	Število napredovanih
SEO	128	121	34
OTK	228	213	83
RO	60	58	17
Novogradnje	72	86	36

STROKOVNI SESTANEK KIRURGOV V KRANJSKI GORI

Kirurški oddelki splošne bolnice Jesenice je 3. marca organiziral strokovni sestanek slovenskih kirurgov v Kranjski gori. Pokrovitelj sestanka je bilo jeseniško podjetje Universal.

Strokovni referati so zajemali:

1. Tope poškodbe trebuha v gorenjski regiji v zadnjih treh letih, referent dr. Marjan Pažur.
2. Vnetja po traumatoloških kostnih operacijah v letih 1972–1976, referent dr. Rajko Gračner.
3. Smučarske poškodbe hospitalizirane v splošni bolnici Jesenice v zadnjih desetih letih, referent dr. Anton Lah.

V uvodu je dr. Marjan Pažur seznanil navzoče z delom kirurškega oddelka v letu 1977 in navedel med drugim tudi naslednje podatke:

Na oddelku je bilo sprejetih 2.487 bolnikov, v specialistični ambulanti pa se je zvrstilo 17.939 bolnikov.

Bolniki so ležali na kirurškem oddelku povprečno po 9,7 dni, kar je znatno manj od povprečne ležalne dobe v Sloveniji, ki znaša 11 dni. Pri teh bolnikih je bilo opravljenih 1.498 velikih operacij, dočim jih je bilo v letu 1973 opravljenih le 850. Največ je bilo velikih trebušnih operacij, in sicer 859. Operiranih zlomov je bilo 216. Ob tem je poudaril, da so vpeljali novo metodo operiranja rane na dvanajsterniku (prezrez veje živca vagusa) in na ta način ohranili želodec, s čimer preprečujejo invalidnost. To je velik napredek, ker je operacija za bolnika lažja in ne pušča posledic, bolnik pa lahko že osmi dan zapusti bolnišnico.

VZDRŽEVALCI PETE SDS KRITIČNO O OSEBNIH DOHODKIH

Sestanek pete samoupravne delovne skupine je bil na zahtevo delavcev elektro in strojne remontne skupine, ki dela na eno izmeno. Na sestanku je bil dan osnovni poudarek osebnim dohodkom. Člani skupine smo bili enotnega mnenja, da je osebni dohodek KV in VK delavcev odločno prenizek. To stališče je podprl tudi vodja področnega vzdrževanja. Delavec z deveto grupo zasluži v povprečju 4200 din, kar je za mesto VK delavca občutno premalo, nastaja tudi razlika OD med proizvodnimi delavci in vzdrževalci. Posledica tega je odhajanje delavcev v druge OZD (Iskra, Milica), kjer so boljši delovni pogoji (ni prahu, prepriha, kielin, masti) in za isto strokovnost občutno boljši OD. Člani SDS smatramo, da vprašanje OD ustrezne službe morajo rešiti v najkrajšem možnem roku, ker bomo le tako zaustavili odhajanje preprobnih kvalificiranih delavcev – vzdrževalcev v druge organizacije zadrževanja dela.

SDS smatra, da v nastali situaciji, to je ob pomanjkanju strokovnega kadra ni izhod v nadurnem delu kot to zahteva vodstvo TOZD Vzdrževanje, pač pa v izpopolnitvi normativov delovnih mest, kot ga je potrdil DS. SDS tudi ugotavlja, da prekomerno povečanje števila nadur preveč vpliva na dohodek vzdrževalcev. Vodstvo TOZD Vzdrževanje mora dati pojasnilo, kako in v kakšni obliki vpliva pogodbeno in nadurno delo na naš dohodek.

SDS zahteva od komisije za kadre, da objavi na oglasnih deskah kriterije pravilnika o napredovanju ter pojasnilo, kakšna je »hujša« kršitev delovne dolžnosti v primeru, če vodja področnega vzdrževanja po dogovoru z delodajcem predlaga, da po prvi zavrnutvi da ponovno v razpravo kandidate za višjo grupo.

Menimo, da ravno vodja področnega vzdrževanja in delovodje lahko najbolj realno ocenijo in predlagajo na podlagi strokovnosti in prizadevanosti kandidate za napredovanje večkrat, če so bili prvi odbiti.

SDS meni, da je prikazovanje povprečnega osebnega dohodka naše delovne organizacije nepravilno, ker so upoštevani vsi dodatki, vključno z nadurami. To pa ni realni neto osebni dohodek.

Mojmir Lešnjak
vodja SDS

Tako je napredovalo na SEO 28 % zaposlenih, na OTK 39 % zaposlenih, na RO 29 % in v sektorju novogradnje 42 % zaposlenih.

Pri napredovanju, oziroma nameščanju smo se soočili z naslednjo problematiko:

- neizenačenost vodij sektorjev pri izdelavi predlogov,
- ne obstojijo opisi delovnih nalog ali so zastareli,
- neusklajenost med šolsko izobrazbo, kvalifikacijo in delovno dobo,
- ni izdelan poslovník o napredovanju.

NOVA DELOVNA MESTA

Odbor je obravnaval predloge novih delovnih mest in o svojih stališčih obveščal delavski svet. Pri tem je odbor ugotovil:

- število novih delovnih mest ali povečanje normativov zaposlenih v delovni skupnosti ekonomike, TKR in novogradnje ni bilo pretirano visoko in lahko rečemo, da je nižje kot v ostalih TOZD,
- pri novih delovnih mestih se navaja zahteva po višji ali visoki šolski izobrazbi, kljub temu, da ni ustreznega kadra na razpolago,
- neizenačenost pri ocenitvi delovnih nalog,
- pri novih delovnih mestih so delovne naloge ocenjene višje.

OSTALA PROBLEMATIKA

Pod ostalo problematiko se je odbor soočil na svojih sejah z naslednjim:

- zaposlovanje pripravnikov,
- zaposlovanje upokojenecov,
- izdaja stalnih propustnic,
- problematika rekreacije,
- reševanje nekaterih kadrovskih vprašanj brez vednosti odbora,
- od ustreznih služb ni dobil odgovorov na določena vprašanja.

Za rešitev težav pri delu odbora za medsebojna razmerja je v prvi vrsti potrebno izdelati POSLOVNIK, KI BO UREJEVAL KADROVSKO PROBLEMATIKO ENOTNO V ŽELEZARNI.

Namen sestavka je kritično delo odbora za delovna razmerja in istočasno opozoriti, da je potrebno pristopiti k reševanju navedene problematike.

K. O.

co. To metodo izvaja le malokatera bolnišnica v Sloveniji.

Smrtnost operiranih bolnikov je znašala 1,2 % in je bila znatno nižja od povprečja v slovenskih kirurških oddelkih. Po operativnem posegu je umrlo 18 bolnikov. Od vseh sprejetih kirurških bolnikov jih je umrlo 48, od tega 30 takih, ki niso bili operirani.

V specialistični ambulanti je bilo opravljenih 3.813 različnih operativnih posegov.

Po tem kratkem prikazu dela so jeseniški kirurgi strokovno obdelali navedene medicinske teme iz katerih na kratko povzamemo:

Zaradi topih poškodb trebuha so operirali 57 bolnikov s poškodovanimi jetri, vranico ali črevesjem. Najmlajši bolnik je bil star štiri leta s poškodovano vranico, najstarejši pa 76 let. Vse vrste poškodb so obdelali iz vidika medicinske doktrine in sprožili zanimanje in diskusijo prisotnih kirurgov.

V temi o vnetjih po traumatoloških kostnih operacijah je vzbudil posebno zanimanje in priznanje prisotnih podatke, da je bilo vnetnih komplikacij po opravljenih 813. tovrstnih operacijah le 0,86 %. V Sloveniji in Jugoslaviji se ta stopnja suče okrog dva odstotka. Dr. Gračner je tovrstne operacije in komplikacije po njih strokovno obdelal in obrazložil.

Predavanje dr. Laha o smučarskih poškodbah je bilo s strani prisotnih kirurgov ocenjeno kot doslej najkompletnjša in najboljše. Studija o smučarskih nezgodah v Jugoslaviji. V jeseniški bolnici je bilo v desetih letih zdravljenih 2.700 zlomov, od tega 839 smučarskih ali 30,3 %, tako da smučarske poškodbe pomenijo skoraj enako zlo, kot prometne nesreče. Zaradi tega bo tu potrebna široka družbena akcija (zdravstveno zavarovanje, zavarovalnice, organizatorji zimskih šport in drugi), da se število poškodb zmanjša. Na kirurškem oddelku so za obravnavo zlomov uporabljali metodo »stabilne osteosinteze«, ki je sodobna in jo že uporabljajo tudi drugi kirurški oddelki v Sloveniji.

Tako po vsebini predavanj, kot po razpravi in veliki udeležbi kirurgov, saj jih je prišlo v Kranjsko goro skoraj 50 in to iz vseh regij Slovenije, lahko sklepamo, da je to strokovno srečanje uspelo.

Glede na aktualnost obravnavanih tem, ima jeseniška bolnišnica namen letos spomladi organizirati to predavanje tudi za splošno in druge zdravniške iz gorenjske regije.

Ob tej priliki se zdravstveni delavci jeseniške bolnišnice zahvaljujejo delovni organizaciji Universal Jesenice, ker je prevzela pokroviteljstvo nad prireditvijo in tudi vse stroške.

LUDVIK
KEJŽAR

vztrajnostjo in pridnostjo, je to tudi izvajal. Ves njegov vzpon na strokovnem in kasneje na družbenopolitičnem področju je bil povezan s pridobivanjem potrebne izobrazbe. Tako je Ludvik Kejžar prehodil pot od proizvodnega in družbenopolitičnega delavca v obratih naše železarne, prek sindikalnega in partijskega funkcionarja v obratu želežarna in na nivoju železarne.

Bil je član samoupravnih organov Železarne in delavskega sveta SOZD Slovenske železarne in volonterski predsednik občinske konference SZDL v občini in član predsedstva zvezne konference SZDL Jugoslavije. Nekaj časa je bil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta. Bil je tudi delegat na drugi konferenci samoupravljalcev Jugoslavije. V Železarni je bil nazadnje sekretar tovarniške konference ZKS.

Ob odhodu iz Železarne je postal sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice, dokler ni leta 1974 postal sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Na desetem kongresu je bil izvoljen tudi v najvišji organ Zveze komunistov Jugoslavije, v njen centralni komitej.

Z Ludvikom Kejžarjem smo izgubili človeka z vsemi odlikami komuniste, v katerem so se združevale tiste lastnosti, ki naj bi bile lastne vsakemu komunistu – delavnost, poštenost, odnos do ljudi, tovarništvo in odločnost.

Brez dvoma je izguba takega človeka velika škoda in vrzel, ki je s tem nastala, občutna. Zaradi velikega dela, ki ga je opravil za razvoj našega samoupravnega socializma, pa bo v našem nadaljnjem boju vedno prisoten.

Tone Pintar

OBSEŽNO DELO GASILCEV IN REŠEVALCEV ŽELEZARNE

Prostovoljna gasilska društva jeseniške občine, ki jih je 13 po številu, so imela svoje letne konference zadnje dni februarja in v začetku marca. Poklicna gasilska in reševalna enota železarne Jesenice pa je svojo letno delovno konferenco izvedla 2. marca.

Na konferenci so poročali o delu predsednik, poveljnik, mladinski referent, blaginjak in referent za kulturno dejavnost. Na osnovi poročil so vsi člani in številni gostje ugotovili, da je bila enota v preteklem letu zelo aktivna. V lanskem letu so imeli poklicni gasilci in reševalci 252, prostovoljni gasilci ki delujejo v okviru te organizacije, pa 42 vaj. Posebno skrb so posvetili preventivi. V okviru te so izvedli 62 predavanj in demonstracij. Opravili so številne preventivne preglede in 26 krat sodelovali pri prevzemih novih objektov v Železarni. Razen tega so opravili 299 pregledov stanja ognjevarnosti po stavbah v družbeni lastni. Istočasno s temi pregledi so imeli tudi pouk o preventivi in uporabi ročnih gasilskih aparatov, pri katerem pa je po ugotovitvah poročevalcev sodelovalo še premočno občanov. Poleg tega so v Železarni pregledali in napolnili 1373 ročnih aparatov za gašenje, za druge porabnike v občini pa kar 4433.

V lanskem letu je bilo v Železarni 133 požarov, med katere so všteti tudi tisti, ki so jih pogasili delavci sami. Izven Železarne pa je bilo v občini 45 požarov. Pri požarih v Železarni je nastalo 700 tisoč, izven Železarne pa 380 tisoč din škoda.

Veliko delo so gasilci Železarne opravili tudi na področju reševalne službe. Opravili so namreč 42 prevozov ali 6102 km z rešilnim avtomobilom ter 1390 prevozov in 25.315 km z drugimi vozili. Stodvaintridesetkrat so merili količine strupenih plinov v zraku in v 1144 urah opravili 344 spremstev. Pri črpanju meteorne vode, čiščenju jaskov in

kanalizacije so sodelovali 33 ur z motorno in 288 ur pa z električno črpalko.

V lanskem letu so uresničili program nabave nove opreme. Nabavili so nekaj novih naprav za brezžično sporazumevanje, vreče za reševanje, črpalke, kombi, poltovorno cestno vozilo, stružnico in drugo. Odprta pa je ostala še nabava lestve za gašenje in reševanje iz visokih stavb. Za to je v teku akcija v okviru požarne skupnosti, kjer se tudi zbirajo sredstva, prizadevajo pa si tudi pridobiti ustrezno posojilo. Po tem vprašanju se bodo v kratkem pristojni sestali z dobaviteljem, ko bodo tudi seznanjeni s plačilnimi pogoji.

Po obširni razpravi so sprejeli obsežen program dela za letošnje. Vanj so vključene obsežna prizadevanja v pogledu preventive in vzgoje novih ter sedanjih kadrov, brezžična povezava s prostovoljnimi gasilskimi društvi v Kranjski gori in Zablaznici, strokovna pomoč in vzgaja v okviru civilne zaštite in zanje. Na nekaterih dotrajanih opreme.

Ob sklepu konference so sedmim gasilec izročili priznanja za dolgoletno službovanje. Priznanje za 30 letno službovanje je prejel Slavko Frčej, za 20-letno Viktor Hvala in Filip Rihtaršič, za desetletno pa Florijan Golob, Marjan Markelj, Leopold Semrov, ter Alojz Zvagen. Priznanje je izročil Jože Tresoglav, tajnik občinske gasilske zveze Jesenice.

KADROVSKA DEJAVNOST IN PROBLEMATIKA V LETU 1977

(Nadaljevanje s 1. strani)

terih je bila skupna odsotnost še pomembno večja kot, na primer, TOZD: Hladna valjarna Jesenice (20,83 %), Jeklovlek (22,36 %), Elektrode (20,33 %), Družbena prehrana (20,14 %), itd.

ZASKRBLJUJOČA ODSOTNOST Z DELA

Kakor smo že omenili je bila v letu 1977 skupna odsotnost z dela kar za 1,20 % večja kot v letu poprej, in je znašala 17,55 %. V skupni odsotnosti se je v primerjavi z letom 1976 najbolj povečala bolezenska odsotnost in sicer kar za 1,07 %, saj je znašala leta 1977 - 6,99 %, leto poprej pa le 5,92 %. Sicer pa na prvo mesto sodi odsotnost zaradi korištenja rednih letnih dopustov, ki je v lanskem letu znašala 9,34 % ali 0,01 % več kot leta 1976. Izredno plačani dopusti so lani v skupni odsotnosti predstavljali 0,71 % ali 0,06 % več kot predhodno leto, izredno neplačani dopusti so zavzemali 0,11 % ali 0,03 % manj kot leta 1976. Odsotnost zaradi orožnih vaj in drugih pozivov oblasti je lansko leto znašala 0,08 % (1976 - 0,09 %), ostala odsotnost pa 0,32 % ali 0,10 % več kot leto dni poprej.

V skupni odsotnosti je, kakor smo že poudarili, najbolj zaznavno povečanje zaradi bolezenske odsotnosti, saj je skupna bolezenska odsotnost popolnoma enaka »rekordnemu« letu 1975, med tem, ko je bolezenska odsotnost do 30 dni presegla »rekordno leto« za 0,21 %. Tako je skupna bolezenska odsotnost do 30 dni v lanskem letu znašala 4,04 % (1976 - 3,13 %), nad 30 dni - 2,20 % (1976 - 1,90 %) in odsotnost zaradi porodniškega dopusta in ostalega - 0,75 % (1976 - 0,89 %).

Opozorila, prizadevanja in ukrepi se ob poletju niso uveljavili, da bi neupravičeno izkoriščanje po maloštevilnih posameznikih omejili. Priča kaže se, da bo v oktobru 1977 uveljavljena opredelitev temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti po obratnih ambulantah, pomembno prispevala k zniževanju neupravičene bolezenske odsotnosti v prid zdravstvene zaščite večine prizadetih delavcev.

Za bolezensko odsotnost je bilo v zadnjih petih letih izplačanih nadomestil iz osebnega dohodka (do 30 dni delovna organizacija, oziroma TOZD ali DS, nad 30 dni zdravstvena skupnost - vse skupaj pa breneni osebni dohodek):

eto	do 30 dni	nad 30 dni
1973	3.000.519	2.757.086 din
1974	4.323.985	3.559.853 din
1975	8.293.482	5.039.668 din
976	7.062.759	5.812.348 din
977	10.593.499	7.283.096 din

Po osnovah iz leta 1977 bremeni sak odstotek bolezenske odsotnosti o 30 dni, ki se krije iz osebnega dohodka, letno 2.622.153 din, ne da i pri tem računali z izgubo v proizvodnji in povečan obseg nalog, ki h morajo opravljati ostali delavci. Zelo zaskrbljujoča je bolezenska lšotnost do in nad 30 dni predvsem naslednjih temeljnih organizacijah: Jeklovlek (9,88 %), lektrodni (9,47 %), Hladna valjarna Jesenice (9,38 %), Žičarna (8,65 %), družbena prehrana (8,48 %), Profirna (8,02 %). Nad poprečjem Žezarne je še sedem temeljnih organizacij združenega dela.

Rešilne postaje so v Žezarni v lnskem letu opravile v pogledu lravstvene kurative 31.631 storitev, d delavcev, ki so iskali prvo pomoč, le 1.059 ali 19,43 % delavcev rabilo d zdravniško pomoč. Fizioterapijske usluge je koristilo d delavcev, za katere je bilo

izvršenih 12.958 storitev. Najbolj so bila zastopana obolenja lokomotorne sistema, predvsem v hrbtenici. Prav ta grupa obolenj je na tretjem mestu po številu izgubljenih dni.

ZDRAVSTVENA PREVENTIVA

Na fiziologiji dela je bilo v lanskem letu pregledanih 2.872 delavcev, od tega 833 ali 29,5 % za sklenitev delovnega razmerja, 1.994 ali 70,5 % pa je bilo periodičnih pregledov. Ob tem fiziologiji dela opozarja, da je pri periodičnih pregledih izredno slab odziv ali slaba skrb in organizacija v TOZD Talilne in bivši TOZD Valjarne.

Ginekoloških pregledov, namenjenih za vse zaposlene delavke, se je koristilo le 414 ali slaba tretjina žensk, od katerih pa je bila dobra polovica (241) klicanih na kontrolne preglede!

Cepljenja proti gripi se je odzvalo le 2.818 delavcev. Pri tem se postavlja resno in odgovorno vprašanje vsem temeljnim organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim, kako v bodoče in kdo bo nosil odgovornost za morebitno večjo epidemijo gripe, ki lahko pomembno ohromi naša skupna prizadevanja.

INVALIDI IN INVALIDNE OSEBE

V Žezarni je bilo 31. decembra 1977 462 delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo in sicer:

351 invalidov tretje kategorije, 22 invalidov druge kategorije, 75 delavcev z ocenjeno telesno okvaro in

14 vojaških vojni in mirnodobskih invalidov.

V okviru sindikalne organizacije Žezarne, je bil v lanskem letu ustanovljen aktiv invalidov, ki je v jeseni izvedel prvo športno srečanje invalidov SOZD Slovenske žezarne.

Invalidska komisija je v lanskem letu ocenila 141 delavcev. Med vzroki invalidnosti so na prvem mestu obolenja kosti, mišic in sklepov, sledijo obolenja srca in ožilja.

POŠKODBE PRI DELU

V letu 1977 se je v Žezarni poškodovalo pri delu 454 delavcev ali 101 več kot leto poprej. Zaradi tega so bili delavci odsotni 8.086 dni ali 1.986 dni več kot leta 1976. Skupaj je bilo v odnosu na poprečni stalež zaposlenih v letu 1977 poškodovanih pri delu 6,95 %, oziroma 1,46 % več kot v predhodnem letu. Na poti na delo ali z dela se je poškodovalo 52 delavcev ali šest manj kot leta 1976, vendar pa so bili zaradi tega odsotni z dela 964 dni ali 258 dni več kot leto poprej, ko je bilo število poškodb večje.

Strokovna služba ugotavlja, da je po dvajsetletnem upadanju poškodb pri delu, prišlo v preteklem letu do ponovnega porasta poškodb in sicer na tako pogostost kot smo jo imeli leta 1972 in 1975. Poprečno se je poškodoval vsak petnajsti zaposleni v Žezarni, v letu 1976 pa vsak osemnajsti, pred desetimi leti pa se je poškodoval vsak osmi zaposleni.

Resnost poškodb se v primerjavi s predhodnim letom ni spremenila, kar potrjuje poprečna odsotnost na eno poškodbo in sicer v obeh primerih 17 dni.

Med najbolj razveseljive ugotovitve pa nedvomno sodi ta, da v lanskem letu nismo imeli smrtnih poškodb pri delu, kar je tretjič po osvoboditvi (1971, 1975 in 1977). Ravno tako je število hujših poškodb pri delu nižje kot v preteklih letih, saj so bile le tri poškodbe, ki so ali še bodo zapustile hujše trajne posledice.

Po vrstnem redu so posamezne temeljne organizacije združenega

dela imele naslednji odstotek poškodb pri delu:

TOZD - Hladna valjarna Bela - 18,42 % (5,66 %), Profilarna - 15,46 (9,89), Valjarna žice in profilov - 10,99 (10,89), Jeklovlek - 10,62 (7,78), Jeklarina - 10,59 (8,19), Žičarna - 10,10 (7,77), Hladna valjarna Jesenice - 9,25 (11,76), Valjarna bluming-štel - 8,89 (9,13), Valjarna debele pločevine 8,76 (5,75), Žebljarna - 8,23 (2,24), Vzdrževanje - 7,80 (4,00), Livarna - 7,44 (1,02), Elektrodni - 7,31 (7,20), Plavž - 7,11 (7,28), Strojne delavnice - 5,38 (6,85 %) - v oklepaju je naveden odstotek za leto 1976 - vse ostale TOZD in delovne skupnosti pa so imele izpod pet odstotkov poškodb pri delu.

V nekaterih temeljnih organizacijah je prišlo do večjega porasta poškodb pri delu, za kar meni strokovna služba da so vzroki v naslednjem:

JEKLARNA: Število poškodb je večje za 15 primerov. Glavni vzroki za to so: medsebojni nesporednosti pri kolektivnem delu, nepravilen način dela, mnogo nočnega dela (predvsem s pripravo vložka).

LIVARNA: Število poškodb je za šest primerov višje kakor leta 1976, pa tudi resnost teh poškodb je nad poprečjem Žezarne. Vzroki so po mnenju službe v svojevolskem načinu dela in medsebojnem nesporednosti.

HLADNA VALJARNA BELA: Število poškodb (42) je glede na novo tehnologijo in sodobne naprave nenormalno veliko. Tudi izpad na eno poškodbo je velik - 21,2 dni. Vendar pa ob tem moramo upoštevati, da je bil delavec, ki se je poškodoval v letu 1976, v letu 1977 222 dni bolezensko odsoten. Če tega ne upoštevamo, potem je izpad dni na eno poškodbo za deset dni manjši.

Največ poškodb je bilo v adjuštaji, kjer so predvsem novi delavci, ki še nimajo delovnih navad in pravičnega nadzora neposrednih vodij dela.

HLADNA VALJARNA JESENICE: Tu je zabeležen pomembni padec števila poškodb - od 28 na 21 - vendar pa rahel porast resnosti poškodb. Za manjše število poškodb pri delu so razlogi v povečanem nadzoru pri delu in povečanih naporih odgovornih delavcev v TOZD za izobraževanje pri delu. Vzroki za poškodbe pa so še vedno v utesjenosti, zaradi ročnih del pri delu s trakovi in kolobarjih in zaradi pomanjkanja ustreznih odlagalnih mest za kolobarje.

ŽIČARNA: V TOZD je viden velik porast števila poškodb in rahel padec resnosti poškodb. Glavni vzroki za poškodbe so vbodi in stisnine pri delu z žico na strojih in kolobarjih žice. Analiza poškodb kaže, da se največ poškodb primeri novim delavcem, ki imajo manj kot eno leto delovnih izkušenj. To kaže na pomanjkljivo praktično usposabljanje in nadzor pri delu. Drugi večji vzrok pa je utesjenost na delovnih stičih.

PROFILARNA: Število poškodb se je bistveno povečalo, medtem, ko je resnost pomembno manjša. Glavni vzroki za tako veliko število poškodb so v ročnem delu s profili, ki so razrezani tako, da ostane »brada«,

ki povzroča vbodne in vzeze. Med ročnim prekladanjem profilov pa si delavci mnogokrat poškodujejo okončnice, zaradi stisnjenja in padcev profilov.

ŽEBLJARNA: Število poškodb je pomembno večje, resnost pa je pod poprečjem Žezarne. Vzrokov za porast poškodb v delovnem okolju ni. Poškodbe so lažjega značaja in so največkrat zaradi napačnega načina dela.

VZDRŽEVANJE: Število poškodb je bistveno večje (od 20 na 41

primerov), prav tako pa se je povečala resnost poškodb in je nad poprečjem Žezarne. Posebnih vzrokov v delovnem okolju za tako stanje ni. Vzroki so predvsem subjektivne narave, v sicer nevarnem okolju, oziroma v obnašanju tistih, ki delo opravljajo in tistih, ki to delo organizirajo, vodijo in nadzirajo.

V LANSKEM LETU SMO IMELI V ŽEZARNI TRI HUJŠE POŠKODBE, KI BODO POŠKODOVANEC PUSTILE TRAJNE POSLEDICE. Vzroki so nepredvidnost, nepravilno delo in slaba organiziranost skupinskega dela.

IZOBRAŽEVANJE

V preteklem letu je diplomiralo na vseh stopnjah in smereh šolanja 108 rednih študentov in 129 študentov s študijem ob delu. Skupaj je žezarna lani pridobila 237 diplomantov. Za tekoče šolsko leto pa je bilo odobrenih 154 rednih študentov, 74 delavcem pa so bile odobrene ugodnosti za šolanje ob delu.

Ob zaključku lanskega leta je imela Žezarna skupno 415 rednih študentov in 167 delavcev, ki se šolajo ob delu. Lani so bile urejene vse neizpolnjene obveznosti študentov z izvensodnimi poravnkami in tožbenimi zahtevki. Iz tega naslova je bilo v letu 1977 vrnjenih 485.315,85 din študentov.

Obvezno počitniško prakso je v poletnih mesecih v Žezarni opravilo 275 dijakov in študentov.

Izven Žezarne se je v 114 izobraževalnih akcijah (tečajih, seminarjih, simpozijih) dopolnilno izpopolnjevalo 288 delavcev. Prek žezarskega izobraževalnega centra je bilo izvedenih 35 tečajev, seminarjev in preizkusov znanj, katerih se je udeležilo 1.540 delavcev.

V Žezarno je bilo organiziranih 345 šolskih ekskurzij z 8.260 udeleženci, 52 uvajalnih seminarjev z 986 udeleženci in 681 novosprejetih delavcev je opravilo preizkus sposobnosti za delovno mesto.

PSIHOLOŠKO-SOCIALNA DEJAVNOST

Poleg izdelave šestih različnih analiz (fluktuacija za leto 1976; rezultati in razprava o napredovanju na delovnem mestu; o napredovanju v TOZD Valjarna bluming-štel; o uspešnosti zaposlovanja absolventov posebne osnovne šole v Žezarni in o kadrovanju in usposabljanju delavcev za TOZD HVB), so delavci na tem področju sodelovali pri izdelavi predloga za reorganizacijo kadrovskega sektorja, sodelovali pri izdelavi projekta kadrovskih podatkov na računalniku, izdelali so v sodelovanju razlago medicinskih in psiholoških oznak za novosprejete delavce, standardizirali so test progresivne matrice, ažurirali so ocene delovne uspešnosti v delovnih skupnostih, zbrali so podatke o zaposlovanju diplomantov metalurške in strojne delovodske šole, v sodelovanju so izdelali vprašalnik o rekreaciji na letovanju in izvedli anketiranje, dali so posamezne pripombe na analizo o korištenju znanja kadrov zvezne gospodarske zbornice in pripombe na uvedbo druge stopnje višje pravne šole v Mariboru ter izdelali osnutek možnih meril vrednotenja delovnih uspešnosti v Žezarni.

Delavci na tem področju so tekoče opravljali preglede za sprejem novih delavcev, premetitve, precej je bilo izbivanja kadrov za vodstvena delovna mesta (jumping trio v TOZD Valjarna žice in profilov, vodilni valjavec v TOZD Hladna valjarna Bela, obračunovalec norm in več delovodij v TOZD Žičarna, delovodja proizvodnje polizdelkov v TOZD Elektrode itd.). Končali so s psihološkimi pregledi za vse učence, oziroma dijake, ki so se vpisali v 1. letnik ŽIC. Tekle so tudi aplikacije ob periodičnih pregledih, invalidskih upokojitvah ipd. Izvedli so psihološka testiranja vseh kandi-

datov za štipendije in študijske ugodnosti za šolsko leto 1977/78. Zaključili so z izborom za žerjavodski tečaj.

Skupaj so v letu 1977 opravili 2.927 testnih aplikacij.

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

Tako kot v vsakem letu, je bil tudi v lanskem izveden razpis gradbenih posojil ter s tem v zvezi opravljen ogled 99 gradenj. Dodeljena so bila gradbena posojila individualnim graditeljem v višini 4.925.000 din ter urejena vsa zemljiškoknjižna dokumentacija.

Izveden je bil vrstni red prosilcev stanovanj, v katerega je bilo uvrščenih 629 pričakovalcev. Na terenu je bilo 150 ocenitev stanovanjskih pogojev prosilcev, ki so zaprosili za stanovanja. Pretočkovane so bile tudi vse ostale nerešene vloge.

Analiza stanja vlog kaže, da je bilo na dan 31. 12. 1977 vloženih 736 vlog za dodelitev stanovanja in 61 vlog, ko prosilci iz različnih vzrokov prosijo za zamenjavo stanovanja.

S 136 novozgrajenimi stanovanjskimi enotami, zamenjavami in kombinacijami je bilo rešeno stanovanjsko vprašanje 192 prosilcev za stanovanja, od tega iz delavskega staleža 79,2 %, iz uslužbenskega staleža 12,5 % in upokojenci 8,3 %.

Razdeljenih je bilo:

- 13 enosobnih stanovanj,
- 117 dvosobnih stanovanj,
- 43 trosobnih stanovanj,
- 19 garsonjer.

Odloženih je bilo 123 prošenj za stanovanja iz razloga, ker so si sami rešili svoja stanovanjska vprašanja, prekinili delovno razmerje ali pa zato, ker so iz neutemeljenih vzrokov odklonili dodeljena stanovanja.

Iz starega stanovanjskega fonda so bila dodeljena stanovanja 50 družinam, ki so bile brez stanovanja, oziroma so živela v najslabših stanovanjskih pogojih.

Izstavljenih je bilo 29 garancijskih izjav za delavce, ki so kot kategorija »mlade družine« zaprosili pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja.

Demoliranih je bilo pet stanovanj iz starega stanovanjskega fonda zaradi dotrajnosti, oziroma ponovne adaptacije, družinam pa dodeljena nadomestna stanovanja.

Iz Soteske so bile preseljene štiri družine, njihova stanovanja pa po dogovoru z ŽESTAN Ljubljana zazidali.

V celoti je bila adaptirana vila »Šteker« na Prešernovi 24, kjer so štiri stanovanjske enote, katere bodo dana v sklad stanovanjskih hiš pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice.

Zaradi pričetka gradnje Centra II in rušenja upravno stanovanjske stavbe na Titovi 43, so bile tri družine preseljene v stanovanja starejšega stanovanjskega fonda.

REKREACIJA

Na področju športne rekreacije je bil v preteklem letu v Žezarni dan poudarek razvijanju nekaterih novih oblik dela, predvsem delu z interesnimi skupinami in organizirano aktivnega letnega oddiha. Opažen je bil povečan interes delavcev do teh oblik dela in temu primerna je bila tudi udeležba.

V preteklem letu se je tako udeležilo dnevnih TRIM aktivnosti 1.540 delavcev, tedenskih aktivnosti in aktivnosti med osnovnimi organizacijami sindikata 3.400 udeležencev, medkolektivnih tekmovanj in drugih prireditvev 380 udeležencev ter planinskih pohodov 440 udeležencev. Skupaj je bilo zabeleženo 5.760 nastopov, oziroma 2.855 aktivnih udeležencev.

Prvič pa je bil v preteklem letu organiziran tudi aktivni letni oddih.

(Iz poslovnega poročila Žezarne Jesenice za leto 1977)

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

ALI LAHKO SONČNA ENERGIJA POMAGA REŠEVATI PROBLEM ENERGIJE

Naftna kriza je leta 1973 jasno pokazala kako je človeštvo eno povezano s problemom zadostne preskrbe z energijo. Teva ni samo v tem, ker postaja nafta kot glavni vir energije dno dražja, temveč so tudi njene svetovne rezerve omejene. boč vi obstoj naše civilizacije, ki ima za svojo osnovo dosejanje in prihodnje tehnične dosežke na raznih področjih bo treb dobiti nove energetske vire in razviti takšne tehnološke popopke, ki bodo omogočili njihovo ekonomsko uporabo. Ena iz ed možnosti je tudi sončna energija.

I. MOŽNOSTI IN MEJE SONČNE ENERGIJE

V začetku prihodnjega stoletja predvidevajo, da bodo es znane rezerve nafte že precej izčrpane. Zato računajo

zahodnoevropski energetske strokovnjaki, da bi morala v tem obdobju kriti sončna energija 5-10 % vseh energetskih potreb. Ta cilj pa bo mogoče doseči, če bodo pravočasno opravili vsa dela, povezana z razvojem praktične uporabe te energije. Če bi pri tem močno pohiteli, bo potrebno za takšen razvoj 10-15 let, da bi prišli do možnosti njene uporabe na širšem območju.

Danes je sončna energija šele na začetku tehnološkega razvoja. Na eni strani kaže situacija, da bi lahko koristili energijo sončnega žarčenja predvsem v krajih južne Evrope. Na drugi strani pa kažejo rezultati različnih študij, da srednja Evropa letno prejme povprečno polovico sončne energije (v obliki žarčenja) na enoto površine kot jo prejme saharska puščava. Ker pa so znatne površine Evrope pogosto pokrite z oblaki, se morajo tehnične naprave za izkoriščanje sončne energije razlikovati glede na klimatske in geografske pogoje.

Poleg ogrevanja vode s pomočjo naprav, ki mnogo obetajo tudi na geografsko severnejših področjih, obstajajo še druge možnosti. Te so: direktno pretvarjanje sončne energije v električno s pomočjo sončnih fotocel, biološko spreminjanje in fototermični postopki.

Vsi sončni kolektorji, ki danes obratujejo v Evropi, ne dose-gajo skupne moči enega megavata. Vendar lahko predpostavljamo, da bodo raziskave in dela v razvoju, ki so danes že v teku, omogočile v 10-15 letih razvoj tehnologije v takšni meri, da bodo z energetskega stališča lahko doseženi odločilni rezultati. Že danes obstaja v javnosti precejšnje zanimanje za naprave, ki bi omogočile ogrevanje stanovanj in vode s sončno energijo. Pri-

tem obstajajo velike možnosti za praktično preizkušnjo teh naprav v deželah s toplim podnebjem in jih bo po ključnem preizkušnjo možno uspešno uporabiti tudi v srednji Evropi.

II. PROGRAM RAZISKAV UPORABE SONČNE ENERGIJE V DRŽAVAH EGS

Kmalu po nastanku energetske krize so posamezne države, članice Evropske gospodarske skupnosti (EGS), pričele vedno bolj intenzivno razmišljati o uporabi sončne energije. Zato je mednarodno sodelovanje na tem področju neizogibno in priporočljivo, saj so vse države EGS zainteresirane na uporabi tehnologije, medtem ko industrija čaka še mnogo dela na razvoju ustreznih tehnologij in s tem tudi določeni umski ter finančni napor.

Poseben program s področja uporabe sončne energije za države EGS je bil izdelan v sredini leta 1975. V obdobju štirih let bodo v ta namen porabili 63 milij. nemških mark in sam program je razdeljen na šest delov.

1. Ogrevanje in ohlajevanje poslopij

V teku so že obsežna dela na razvoju naprav za sončno ogrevanje poslopij in nekatere so že v prodaji. Na tem področju EGS podpira predvsem tista dela, ki bi bila lahko koristna za vse proizvajalce in razvojne centre. To so predvsem raziskave o uporabi elektronskega računalnika za regulacijo obratovanja

ALI V LETU 1978 NE BO PREHODA OBREMENITEV OSEBNIH DOHODKOV

V Železarni je bila 2. marca objavljena priloga dodatkov (aneksov) samoupravnim sporazumom o temeljih plana SIS za obdobje 1976 do 1980 za leto 1978. Material je pripravljen za razprave v OZD, oziroma TOZD in v krajevnih skupnostih, ker pa se to tiče osebnih dohodkov, o tem morali razpravljati vsi delavci.

Gradivo vsebuje programske naloge in nove obveznosti samoupravnih skupnosti, seveda pa to ne pomeni tudi dodatna, oziroma višja sredstva. Osnovni vir zbiranja sredstev za dejavnost SIS so prispevke iz bruto osebnih dohodkov zaposlenih in prispevke stopnje ZD, oziroma TOZD iz dohodka.

Želje, kakor tudi potrebe SIS so leta v leto večje, zato tudi vse zahteve po denarnih sredstvih. V letu 1977 smo iz obeh naslovov izbranih dohodkov zbrali 366.527.000 dinarjev. Ta vsota je bila zbrana na osnovi prispevnih stopenj, in sicer iz osebnih dohodkov 30,48 % in iz dohodka OZD, oziroma TOZD 2,74 %. Predloženi programi vseh osmih SIS za leto 1978, pa potrebujejo skupno 1.806.000 din ali 55.278.000 din več kot v letu 1977. Za zagotovitev teh sredstev je bilo potrebno povečati prispevne stopnje tako iz bruto osebnih dohodkov kakor tudi iz dohodka OZD, oziroma TOZD. Glede na to, da je v letu 1978 zmanjšana prispevna stopnja iz bruto osebnih dohodkov za SIS pokojninskega in invalidskega zavarovanja kar za 80, se v letu 1978 skupna prispevna stopnja iz bruto osebnih dohodkov poveča, za prve štiri mesece se zniža za 0,26 %, poveča se pa prispevna stopnja iz dohodka OZD, oziroma TOZD v prvih štirih mesecih za 0,62 %, v ostalih mesecih pa za 82 %.

Pri vsem tem je zanimivo, da je skupnost za zdravstveno varstvo imela zelo široko organizirano izpravo o delovnem programu, oziroma pravicah, ki so zagotovljene sem občanom. Povečan program, ako enotnega varstva, kakor dodatnega zdravstvenega varstva, zahteva tudi večja sredstva, zato je bil prvotni predlog programa izdelan na osnovi stališč, ki jih je postavil stabilizacijski plan SRS, namreč, da se skupna in splošna poraba ne smeta povečati hitreje, kakor narašča ruten proizvod. Zato je bil skupni program predložen tudi predlog povečanja sredstev participacije k troškom zdravstvenega varstva, toda ta predlog ni bil sprejet in zato ni bil predlagano, da se poveča prispevna stopnja. Nekatere SIS niso to pot, ampak so v objavljenih podatkih zelo na skopo pojasnile dodatne programe in predlagale prispevne stopnje.

Da ne bi preveč formalno vzeli vno razpravo o objavljenih dodatkih (aneksi) pogledimo, kako bodo v letu 1978 obremenjeni naši osebni dohodki:

I. Iz bruto osebnih dohodkov bomo v prvih štirih mesecih dajali za SIS 30,09 %, v nadaljnjih osmih mesecih pa 30,29 %;

II. Iz bruto osebnih dohodkov bomo za občinski davek plačevali 0,5 % (od 1. februarja);

III. Iz bruto osebnih dohodkov bomo kot republiški davek dajali 1,0 % (od 1. marca).

Skupno bomo torej iz bruto osebnih dohodkov dajali za SIS 31,59 %, v ostalih mesecih pa 31,79 %, ali v povprečju 1,54 % več kot v lanskem letu.

Razen tega plačujemo še samoprisepek za izgradnjo šole v višini dva odstotka od neto osebnih dohodkov, vse skupaj pa predstavlja obremenitev, ki bo marsikomu občutno zažrla v osebni standard.

Pri vsem tem se bo potrebno zavdati, da so želje eno, možnosti pa drugo. V kolikor ne zmoremo, bomo pač morali nekatere naloge posameznih SIS, ki niso trenutno najbolj bistvene za razvoj, malo skriti. Posebno za tiste dele programa, ki zahtevajo večja sredstva, bo morala realizacija malo počakati, ali pa poiskati cenejše variante.

Stane Torkar

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

DELOVNA SKUPNOST ZA KOMERCIJALNE IN FINANČNE ZADEVE

Druga seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 14. februarja.

Najprej so obravnavali vprašanje Janeza Kejžarja in odobrili denarno pomoč za zdravljenje njegovega sina v inozemstvu. Odločili so se za solidarnostno akcijo v okviru osnovne organizacije sindikata skupaj z delovno organizacijo Iskra na Blejski Dobravi. Janezu Kejžarju so odobrili denarno pomoč tudi iz sredstev njihove sindikalne organizacije in priporočili tudi sindikatu Železarne dodelitev denarne pomoči. Denarno pomoč so odobrili tudi drugim sodelavcem.

V nadaljevanju se je obravnavalo vprašanje podeljevanja priznanj OF. Menijo, da naj bi takšna priznanja v prihodnje podeljevali v krajevnih skupnostih. Deset sodelavcev so predlagali za podelitev državnih odlikovanj.

Postavljeno je bilo vprašanje zakaj člani ne prejemajo časopisa Delavska enotnost, čeprav so naročilo že posredovali.

Ob sklepu se je so dalj časa razpravljalo o ocenjevanju in menili, da bi morala sindikalna organizacija v večji meri zastopati stališče delavcev, ker so razponi po skupinah preveliki, in bi morali posameznikom zagotoviti osnovo za življenjske pogoje.

VRATNI PODBOJI

Deseta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 27. februarja. Navzočim je bila predlagana izvolitev namestnika predsednika osnovne organizacije sindikata. Sprejet je bil predlog, da

bo namestnik predsednika osnovne organizacije sindikata Pavel Dimitrov. Sprejet je bil tudi sklep, da bodo zaposlene delavke ob praznovanju dneva žena pogostili.

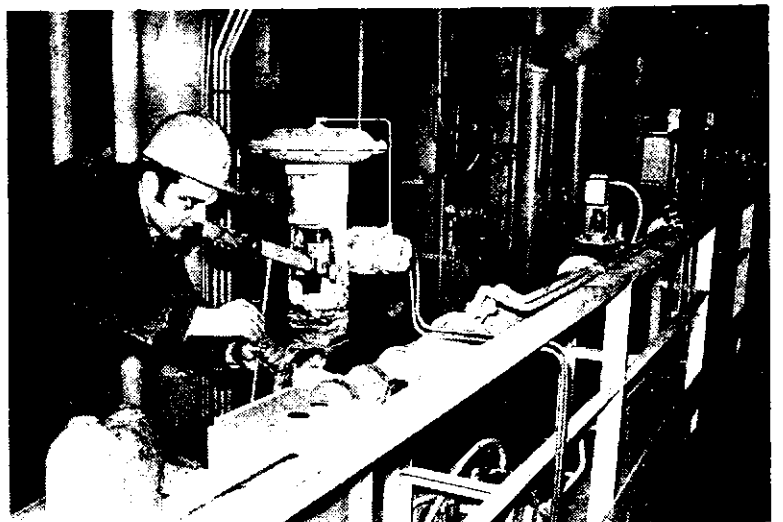
ELEKTRODE

Redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila 23. februarja. Sprejet je bil sklep, da bodo ob praznovanju 8. marca dneva žena oskrbeli darila v vrednosti 170 din na zaposleno ženo. V TOZD Elektrode je zaposlenih 159 žena.

Predsedniku OO sindikata so naročili, da na sestankih SDS še enkrat na kratko obrazloži pomen skupščinskih volitev, ko volimo delegacijo za zbor združenega dela in delegacije za SIS. Disciplinski komisiji Železarne bodo posredovali ustrezno mnenje za člana njihove organizacije.

Navzoči so pregledali seznam zaposlenih delavcev, ki so dalj časa odsotni zaradi bolezni. Osmim sodelavcem so odobrili denarno pomoč in sprejeli sklep, da bodo v prihodnje dodeljevali denarno pomoč le na osnovi pismene vloge posameznega delavca.

Za udeležence smučarskih tekem v Mojstrani so odobrili po 60 dinarjev, medtem ko bodo udeleženci ostalih športnih tekmovanj odobrili po 40 din.

Regulacija peči na progi za silicijeva jekla v hladni valjarni Bela

Železarski globus

INDIJA

V letu 1977 je bila ta država na osmem mestu v svetu po količini nakopane železove rude. Skupna proizvodnja je bila 41,8 milij. ton in od tega je šlo za izvoz 22 milij. ton.

LR KITAJSKA

V železarni Anshan je pričel obratovati največji kitajski plavž. Ima 2.580 kub. m koristne prostornine in bo lahko letno proizvedel 1,5 milij. ton grodla.

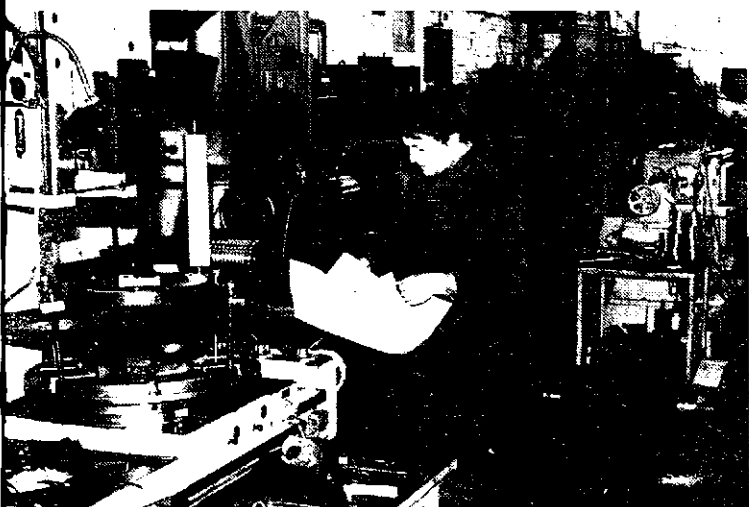
Na polotoku Šantung namerava LR Kitajska zgraditi novo integralno železarno z letno proizvodno zmogljivostjo šest milij. ton surovega jekla. Pri realizaciji tega projekta bodo verjetno sodelovale japonske železarske družbe, obstaja pa tudi možnost za sodelovanje evropskih partnerjev.

KATAR

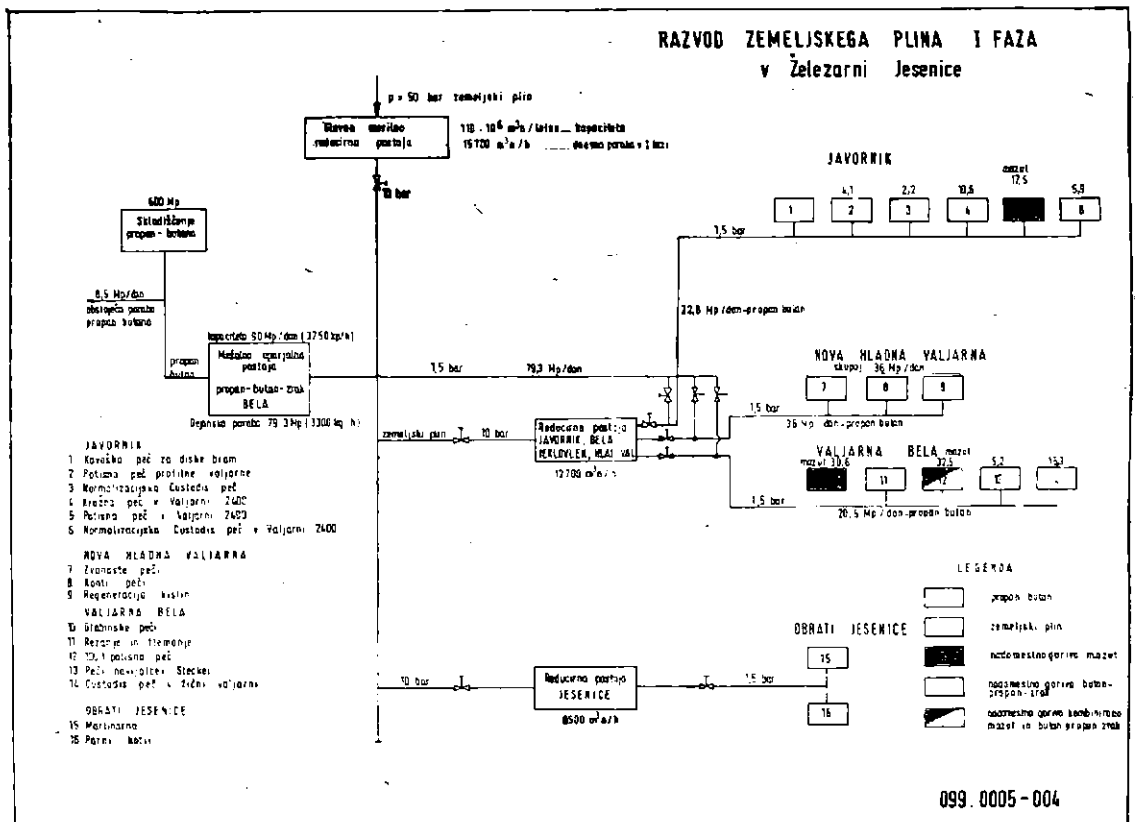
Ta majhna, vendar z nafto bogata država ob Perzijskem zalivu, s površino 10.000 kv.m in 200.000 prebivalci, bo v prihodnjem letu postala prvi proizvajalec jekla na tem področju. Pričela bo obratovati železarna z letno proizvodno zmogljivostjo 400.000 ton surovega jekla, na osnovi železove gobe in obločnih električnih peči. Projektirala in zgradila jo je japonska družba Kobe Steel Co., za investicijsko vsoto 250 milij. dolarjev.

Gorenjci!

GLAS

Sodelavec v strugarni valjev na Javorniku pri obdelavi rogljastih koles na obalnem stroju za mlin v aglomeraciji

099. 0005-004

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON

naprav za sončno ogrevanje in razvoj novih naprav za akumulacijo toplote za tiste ure, dneve ali tedne, ki bodo manj sončni. Pri tem pa se ni rešen problem o ekonomsko opravičljivi napravi za akumulacijo sončne toplote v daljšem obdobju.

2. Sončne toplotne centrale

Sončno energijo je mogoče uporabiti za proizvodnjo pare in tem tudi za pogon termoelektrarn. Pri tem je potrebno veliko remično zrcalo, ki je stalno obrnjeno proti soncu in obseva s koncentriranimi sončnimi žarki parni kotel.

Po naročilu EGS je skupina zahodnoevropskih podjetij pred kratkim zaključila študijo o sončni elektrarni z močjo enega megavata. Predvidevajo, da bodo v kratkem pričeli tudi z deli na projektu in potem z gradnjo takšne elektrarne, ki bo verjetno postavljena v Italiji.

3. Pretvorba fotoelektrike

Sončno energijo je mogoče neposredno pretvoriti v električno energijo in to s pomočjo polprevodnikov, kar že praktično porabljajo v vesoljski tehniki. Seveda so te sončne celice danes še predrage, da bi lahko konkurirale običajni proizvodnji električne energije. Ker lahko obratujejo v času oblačnosti, bi bila njihova uporaba posebno primerna za evropske razmere. Zato je EGS predvidela skoraj polovico finančnih sredstev za raziskave o uporabnosti sončne energije na tem področju. V ta namen je v pripravi ali pa že sklenjenih okoli 30 pogodb z zna-

nimi podjetji in raziskovalnimi ustanovami v državah EGS. Proučujejo tudi zadnje izsledke pri razvoju že znanih postopkov, ki uporabljajo silicijev in kadmijev sulfat in pa nove postopke, ki uporabljajo posebne materiale in tehnike.

4. Fotokemija

V rastlinah se s pomočjo procesa, ki ga imenujejo fotosinteza, neprestano pretvarja sončna energija v kemično energijo. Poznavanje zapletenih procesov, ki se pri tem razvijajo, bi lahko omogočilo razvoj novih umetnih fotokemičnih sistemov. Čeprav bo to v kratkem času težko doseči, je EGS sklenila pogodbo z 19 evropskimi inštituti, znanimi s svojo dejavnostjo na tem področju, z namenom da te raziskave čim bolj pospešijo.

5. Biološko pretvarjanje

Obstajajo različne rastline, ki pretvarjajo z zelo velikim učinkom sončno energijo v organske substance. Zato je mogoče z njimi računati kot možno akumulacijo za sončno energijo. V teku so proučevanja na tem področju o raznih vrstah dreves, ki hitro rastejo (topoli itd.) in ki jih je možno uporabiti kot gorivo v termičnih elektrarnah.

6. Zbiranje podatkov

Za čim boljše izkoriščanje sončne energije bo potrebno v bodoče dobiti še več podatkov. Tu gre predvsem za poznavanje moči, trajanje in vrsto sončnega žarčenja na različnih področjih

Evrope. Pri tem bodo zelo koristni različni meteorološki podatki. Zato bo potrebno z različni merilnimi napravami dobiti določene primerjalne podatke, ki jih bodo potem uporabili industrija pri razvijanju naprav za koriščenje sončne energije, arhitekti pri gradnji ustreznih stavb in uporabniki teh naprav. Pri tem bo potrebno resno sodelovanje med različnimi raziskovalnimi in meteorološkimi ustanovami ter industrijo. Kajti le na ta način bo mogoče oceniti ne samo tehnično, temveč tudi ekonomsko uporabnost sončne energije.

III. ORGANIZACIJA

Raziskave o sončni energiji imajo opravka z mnogimi vejami znanosti. Sodelovati morajo fiziki, biologi, inženirji raznih strok, agronomi, meteorologi in še mnogi drugi. Dela na razvoju morajo biti predvsem usklajena. Zato sodelujejo pri tem velikem projektu znanstvene ustanove, univerze in industrijska podjetja iz vseh držav EGS. Sklenjene so že pogodbe s skoraj sto raziskovalnimi inštituti. Postavljen je tudi poseben odbor, sestavljen iz predstavnikov EGS, ki usklajujejo celotno dejavnost programov in skrbi za čim bolj nemoten potek dela.

VARSTVO DELAVCEV PRI DELU

(Nadaljevanje s 1. strani)

aktu o delovnih razmerjih v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji združenega dela varstvo delavcev pri delu, ukrepe, s katerimi se ohranja, varuje in izboljšuje delovno okolje delavcev, posebno varstvo žensk, mladine, delovnih invalidov in drugih invalidnih oseb. Samoupravni splošni akt o delovnih razmerjih pa mora biti v skladu tudi z zakonom, z družbenim dogovorom, s samoupravnim sporazumom in s statutom (6. točka 179. člena zakona o združenem delu).

Delavci v temeljni organizaciji združenega dela imajo pravico in dolžnost ustvariti takšne delovne pogoje in storiti takšne varnostne ukrepe pri delu, da so zagotovljeni njihova telesna integriteta, zdravje in posebna varnost pri delu, in upoštevati predpisane ukrepe in normative varstva pri delu, kakor tudi zagotoviti si varstvo pred drugimi nevarnimi in škodljivimi vplivi na njihovo zdravstveno in delovno zmogljivost (prvi odstavek 190. člena ZZZ).

Pri urejanju in uresničevanju posebnega varstva žensk, mladine in invalidnih oseb je tudi treba upoštevati, da je po ustavi vsem občanom zagotovljena enakost v pravicah in dolžnostih ne glede na spol in enostnost pred zakonom, da je zagotovljena svoboda dela, da si vsakdo svobodno izbira poklic in zaposlitev, da je vsakemu občanu pod enakimi pogoji dostopno vsako delo in vsaka funkcija.

Smisel posebnega varstva žensk je v našem ustavnem in pravnem sistemu varstvo ženske kot nosilke pomembne družbene funkcije, funkcije materinstva. To posebno varstvo žensk ne temelji na spolu, kar je treba posebej poudariti, saj je taka miselnost ponekod še vedno prisotna in prihaja do izraza v vsakdanji praksi. Smisel posebnega varstva mladine in invalidnih oseb pa je v tem, da se z zagotovitvijo ustreznega delovnega okolja in delovnih razmer mladini glede na njihove psihofizične posebnosti, omogoči normalni razvoj v uspešnega proizvajalca in upravitelja, invalidnim osebam pa glede na stopnjo njihove invalidnosti doseganje normalnih delovnih uspehov.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da posebnega varstva žensk, mladine in invalidnih oseb ni mogoče ločeno obravnavati od varstva delavcev naploh, temveč kot sestavni del tega varstva. Težišče naše pozornosti in aporov moramo zato usmeriti v zagotavljanje in nenehno izboljševanje splošnega in posebnega varstva a vse delavce ter v izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev naploh. ZDR vsebuje samo splošne določbe o varstvu pri delu, ker je celoten sistem varstva pri delu urejen s posebnim republičkim zakonom o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 32/74). Posamezne konkretne o varstvenih ukrepih in normativih pa so urejene v posebnih zakonih, ki urejajo posamezna področja, kot npr. zakon o rudarstvu, zakon o sanitarni inšpekciji, zakon o varnosti cestnega prometa itd. Zato ZDR določa samo nekatere za vse delavce eljavne pravice in obveznosti. Tako oloča dolžnosti, da delavec pri delu zva predpisane varstvene ukrepe n uporablja predpisane varstvene priprave in naprave; dolžnost odgovornega delavca, oziroma vodje delovnega procesa, da vsakega delavca red razporeditvi na delo seznanj z varstvenimi ukrepi, s katerimi se delavcu zagotavlja varno delovno okolje in delovne razmere pri delu, ki ga opravlja in skrbi, da jih upošteva pri vojem delu; dolžnosti delavca, da aradi ugotovitve zdravstvenih in psihofizičnih sposobnosti za varno pravljanje del oziroma nalog, pravi predpisani zdravniški pregled, od katerim je zajet tudi psihofizični pregled. Delavec ima pravico, da dkloni delo, pri katerem mu grozi neposredna nevarnost za življenje ali zdravje, če niso bili storjeni predpisani ukrepi za varstvo pri delu. S pojmom neposredna nevarnost za življenje delavcev pri delu je treba razumeti tako stanje, ko je takšna

nevarnost tako velika, da glede na redni potek dogodkov, izkušnje in človeško znanje delavci na delu lahko vsak čas izgubijo življenje, medtem, ko je s pojmom neposredna nevarnost za življenje delavcev treba razumeti tako stanje, ko je zdravje delavcev pri delu neposredno ogroženo.

V primeru odklonitve dela se mora s takojšnjimi ukrepi odvrniti neposredna nevarnost za življenje, oziroma zdravje, delavec pa se sme med tem časom razporediti na delo, oziroma k nalogam, ki ustrezajo njegovim strokovnim izobrazbi ali drugim z delom pridobljenim delovnim zmogljivostim. Če delavci v TOZD sodijo, da je delavec neupravičeno odklonil delo, morajo o tem takoj obvestiti pristojni organ inšpekcije dela, ki mora brez odlašanja opraviti pregled in odrediti ustrezne varstvene ukrepe ali obvestiti delavca, zaradi katerih razlogov njegova zahteva ni utemeljena.

Delavec ima pravico do posebnega varstva med nočnim delom, ko tudi lahko odkloni nočno delo, če niso zagotovljeni ustrezni pogoji za nočno delo. Po ZDR so delavci v TOZD dolžni zagotoviti vsem delavcem, ki delajo ponoči, ne glede na dejavnost in spol, varstvo otrok, topel obrok, prevoz na delo in z dela in nadzorstvo s strokovnim mentorjem. Nočno delo je namreč škodljivo za človeški organizem predvsem iz zdravstvenih razlogov, zato je treba vsem delavcem, ki delajo ponoči, zagotoviti posebno varstvo. Po prejšnjem zakonu o medsebojnih razmerjih v združenem delu pa je bilo tako posebno varstvo dano le delavkam, ki so delale ponoči v dejavnosti industrije, gradbeništva, prometa in proizvodne obrti, če so to terjale posebne resne družbene, ekonomske, socialne in podobne okoliščine ob pogoju, da je dal za uvedbo nočnega dela žensk poprejšnje soglasje republiški sekretar za delo, ne pa vsem delavcem, ki so delali ponoči.

Pri izmenskem delu je treba delavcu zagotoviti periodično izmenjavo.

V ZDR je določba, po kateri se mora v samoupravnem splošnem aktu v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo določiti, da delavec, ki opravlja dela, oziroma naloge, pri katerih kljub varstvenim ukrepom lahko pride do poklicnega obolenja, opravlja takšno delo samo določeno dobo. S takšno določbo bo po vsej verjetnosti prišlo do zmanjšanja števila delovnih invalidov. Take določbe ni imel prejšnji zakon.

2. VARSTVO MATERINSTVA IN PRAVICE DELAVCEV, KI SKRBIJO ZA OTROKA

Zakon o združenem delu določa, da imajo delavci v TOZD pravico in dolžnost, da v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v TOZD, z zakonom, z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi zagotovijo med drugim tudi posebno varstvo nosečnic pred težkim delom, škodljivim vplivom pri delu ter nadurnim in nočnim delom, porodniški dopust, skrajšan delovni čas, delovni čas po porodu in med nego majhnega otroka ter druge pravice, s katerimi se zagotavlja varstvo materinstva (2. alineja prvega odstavka 189. člena ZZZ).

Posebni varstveni ukrepi za ženske so utemeljeni le za tiste vrste del, oziroma nalog, za katere je ugotovljeno, da lahko škodljivo vplivajo na njihovo funkcijo materinstva, medtem ko morajo biti ženske zaščitene pred škodljivimi vplivi in nevarnostmi, ki so v zvezi z njihovim delom, na enakih osnovah in po istih določbah kot moški.

S samoupravnim splošnim aktom v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo se določijo tista dela, ki jih ženske zaradi varstva materinstva, še zlasti med nosečnostjo ne smejo opravljati.

Ker v zakon ne sodi nadrobno naštevjanje, kaj se šteje za posebno težka telesna dela in za zdravju škodljiva dela oziroma dela, na katera ni mogoče razporejati žensk, je glede na resolucijo skupščine SR Slovenije o temeljnih zakonodajnih politikah republike (Uradni list SRS, št. 16/77) to stvar izvršilnih predpisov.

Izvršni svet skupščine SR Slovenije pa je že v letu 1976 izdal uredbu o delih, na katera ni mogoče razporejati žensk, ki je objavljena v Uradnem listu SRS, št. 12/76 z dne 12/5-1976. S to uredbo se skuša doseči čimvečje varstvo žensk in omogočiti temeljnimi in drugim organizacijam združenega dela čimbolj enotno opredelitev takšnih del. Uredba ima strožja merila za dela, katera ne smejo opravljati nosečnice nasploh, posebno pa nosečnice po dopolnjenem četrtem mesecu nosečnosti, ki se ne smejo razporediti na dela, ki se opravljajo v prisiljenem oziroma stoječem položaju telesa, dela na strojih, ki se poganjajo z nogo in podobno. Omenjena uredba ima namreč le bolj podrobne usmerjalne norme o posebnem varstvu žensk za temeljne in druge organizacije združenega dela, ki jih morajo konkretizirati v svojih samoupravnih aktih v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo, ki določa merila in postopek, s katerimi se ugotavljajo težka telesna dela, škodljiva in nevarna dela ter škodljivi vplivi pri delih. Ta uredba že upošteva, da morajo biti ženske varovane pred riziki, ki so v zvezi z njihovim delom in poklicem na enakih osnovah in po istih določbah kot moški v skladu z znanstvenimi spoznanji in tehničnim razvojem. Delavci v TOZD pa so seveda dolžni stalno preverjati razloge, zaradi katerih ženske ne smejo delati na določenih delih oziroma nalogah. Z razvojem tehnologije in spreminjanjem narave dejavnosti se namreč spreminjajo tudi sama dela, tako, da nekatera dela postanejo nevarna, medtem ko druga doslej nevarna, postanejo varna. Omenjena uredba tudi pooblašča pristojni organ inšpekcije dela, da v določenih primerih (npr. mehanizacija, avtomatizacija in hermetizacija delovnega procesa) lahko dovoli razporeditev žensk na dela, na katera se sicer ne smejo razporejati ženske. Postopek po katerem bodo temeljne in druge organizacije združenega dela ugotavljale dela, na katera ni

mogoče razporejati žensk, mora biti urejen tako, da bo zagotavljal družbeno in strokovno utemeljeno prepoved opravljanja takšnih del.

Strokovnost določanja takšnih del bosta pred tem sporazumno ugotavljala pristojni inšpekcijski organ in služba medicine dela na podlagi analiz in zdravstvenih ocen del, oziroma nalog v skladu s pravilnikom o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev (Uradni list SRS, št. 33/71) in v skladu z že omenjenim zakonom o varstvu pri delu. Uredba o delih, na katera ni mogoče razporejati žensk, je po mnenju pristojnih družbenih dejavnikov le začasen ukrep. Izhajajoč iz nove vloge delavca v združenem delu in pomena samoupravnega urejanja, bi bilo treba v prihodnje reševati to vprašanje na podlagi ustreznih samoupravnih sporazumov, sklenjenih med posameznimi grupacijami oziroma panogami.

V ZDR je sedaj uzakonjena nova določba, po kateri je treba nosečnice, ki so pri delih, ki so jim prepovedana, razporediti na drugo ustrezno delo, oziroma naloge in pri tem ne smejo imeti manjšega osebnega dohodka kot na prejšnjem delu. Takšno določbo se sicer v nekaterih TOZD že doslej praktično uporabljali, vendar je bilo treba sprejeti takšno določbo, ki bo obvezna za vse temeljne in druge organizacije združenega dela.

ZDR ima novo določbo, ki povezuje dopustnost nadurnega in nočnega dela na izrecno soglasje delavke, ki ima otroka od enega do treh let starosti. Absolutna prepoved opravljanja nadurnega in nočnega dela pa velja za nosečnice, in delavko, ki ima do enega leta starega otroka, kar je veljalo tudi v prejšnjem zakonu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Takšna absolutna prepoved je dana predvsem v interesu varstva otroka. ZDR govori le o delavki, ne o materi, zato prepoved nadurnega in nočnega dela velja za vsako delavko ne glede na to, ali je mati takšnega otroka ali ne. ZDR z določbo, da delavka, ki ima otroka od enega do treh let starosti lahko opravlja nadurno in nočno delo samo po njenem poprejšnjem soglasju, ne omejuje svobodo delavke do dela, kajti so tudi delavke, ki kljub takšnim otrokom želijo delati nadure in ponoči. Glede posebnega varstva delavke med noč-

nim delom ZDR določa, da se delavki v TOZD s področja industrije, gradbeništva, prometa in proizvodne obrti ne sme naložiti, da dela ponoči med 22. in 6. uro naslednjega dne, doslej pa ni bilo dopustno nočno delo delavke, če ji je takšno delo omogočilo, da uveljavlja najmanj 8 urni počitek v času med 22. in 7. uro naslednjega dne. Takšna prepoved se doslej ni nanašala na delavko na delu, na katerem je imela posebne pravice in odgovornosti, ali na delu, na katerem je opravljala delo zdravstvene in socialne službe. Po ZDR pa se takšna prepoved ne nanaša tudi na delavko, ki opravlja dela administrativne ali finančno-računske službe poleg del oziroma nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ali zdravstvene in socialne službe.

Tudi po ZDR smejo delavci TOZD naložiti delavki, da dela ponoči, če je treba nujno nadaljevati delo, ki ga je med dnem prekinila višja sila, in če je treba preprečiti škodo na surovinah, ki se hitro kvarijo, to je uvedba nočnega dela delavk v pristojnosti TOZD same s področja industrije, gradbeništva, prometa in proizvodne obrti.

ZDR ima določbo kot prejšnji zakon, da se delavki z omenjenih področij sme naložiti, da dela ponoči, če to terjajo posebno resne družbene, ekonomske, socialne in posebne okoliščine in sicer ob pogoju, da za uvedbo takega dela izda poprejšnje soglasje republiški sekretar za delo, ki odloči o soglasju:

- ko dobi poprejšnje mnenje republiškega odbora ustreznega sindikata, Gospodarske zbornice Slovenije in pristojnega organa inšpekcije dela;

- ko ugotovi, da ima TOZD program postopnega zmanjševanja in odpravljanja nočnega dela žensk;

- ko ugotovi, da je delavkam v nočnem delu zagotovljeno varstvo otrok, topel obrok v ustreznih kaloričnih vrednostih, prevoz na delo in z dela in zasedba nočne izmene s strokovnimi delavci, ki so potrebni, da delo organizirano in nemoteno poteka. Ta zadnji pogoj je namreč novost novega zakona, ki je posebno varstvo med nočnim delom razširil na vse delavce, ne glede na spol.

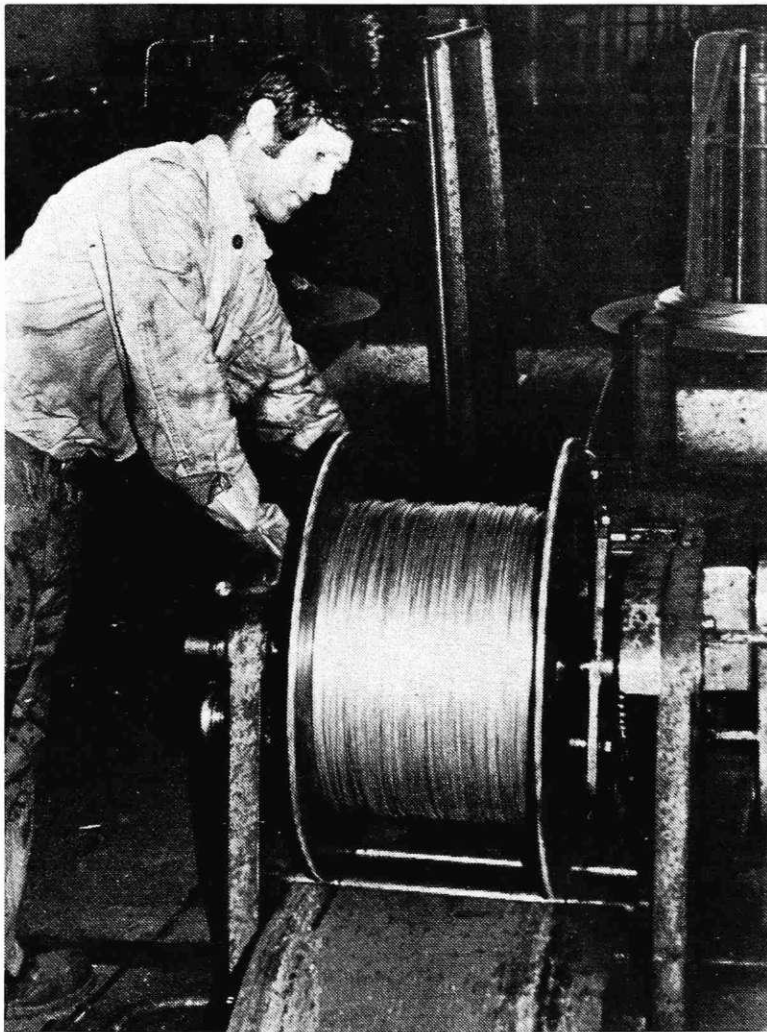
Republiški odbor ustreznega sindikata daje mnenje o uvedbi nočnega dela žensk glede na varstvo delavcev. Gospodarska zbornica o ekonomski upravičenosti TOZD, inšpekcija dela pa o zagotovitvi varstva pri delu.

V zvezi z zelo pomembnim pogojem za pridobitev soglasja za uvedbo nočnega dela žensk je tudi program postopnega zmanjševanja in odpravljanja nočnega dela žensk. Pri tem pogoju je treba omeniti priporočila in sklepe skupščine SR Slovenije o nočnem delu žensk in mladine v industriji, gradbeništvu in prometu iz leta 1973 (Uradni list SRS, št. 14/73), med katerimi priporočajo organizacijam združenega dela, da izdelajo petletni program postopnega zmanjševanja in odpravljanja nočnega dela žensk, tako, da naj bi se do 30. 6. 1978 ukinilo v celoti nočno delo žensk.

Ugotovljeno je, da se je gibanje nočnega dela žensk po sprejemu navedenih priporočil in sklepov postopoma zniževalo in da vodi k postopni ukinitvi nočnega dela žensk v omenjenih dejavnostih.

Po stanju 31. 12. 1976 je bilo 161.293 zaposlenih ženskami 8.520 delavk, ki so delale v nočni izmeni ali 5,3 % od poprečne zaposlenosti. V primerjavi z letom 1970, ko je ponoči delalo 15,6 % vseh zaposlenih žensk, je to vsekakor majhen odstotek. Od števila 8.520 delavk jih je delalo v industriji 7.879 žensk od tega je bilo zaposlenih v tekstilni industriji 4.621 tekstilnih delavk in 183 delavk v usnjarski industriji, to je več kot polovica od vseh ponoči zaposlenih žensk, v gradbeništvu, v prometu 455 žensk, med tem ko v proizvodni obrti ni bila zaposlena ponoči nobena ženska.

Največ nočnega dela je še vedno v tekstilni industriji, sledi ji živilska in tobačna industrija, kovinska, grafična in papirna, kemična itd. Manjše število zaposlenih je zaslediti še v prometu ter v gradbeništvu. Organizacije združenega dela najpogostje utemeljujejo potrebo po nočnem delu s socialnoekonomskimi razlogi

Sodelavec pri previjalnem stroju za pocinkano žico

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

TEŽAVE JAPONSKE ŽELEZARSKÉ INDUSTRIJE

Železarska industrija je med vsemi industrijskimi panogami na Japonskem zaradi sedanje svetovne slabe konjunktore najbolj prizadeta. Proizvodne zmogljivosti japonskih železarn znatno presegajo sedanje potrebe. Restriktivnih ukrepov v tistih deželah, ki so najvažnejše odjemalke železarskih proizvodov iz Japonske je vedno več in izvoznih kakor tudi domačih naročil je vedno manj.

Leta 1977 so proizvedle japonske železarne 102,4 milij. ton surovega jekla, kar je v primerjavi z letom 1976 za 5,5 % manj. Proizvodnja grodja je dosegla lani 85,7 milij. ton (2,5 % manj), toplo valjanih proizvodov 78,6 milij. ton (5,4 % manj), hladno valjanih proizvodov 21,1 milij. ton (3,8 % manj), jeklenih cevi 7,9 milij. ton (5,6 % več) in pocinkane pločevine 5,9 milij. ton (2,1 % manj).

Izvoz železarskih proizvodov se je leta 1977 v primerjavi z letom 1976 zmanjšal za 5,2 % in je znašal 35,1 milij. ton. Vrednost izvoza se je le malenkostno povečala z 10,87 milijarde dolarjev v letu 1976, na 10,92 milijarde dolarjev v preteklem letu. Izredno se je znižal izvoz v države evropske gospodarske skupnosti, ki so leta 1977 kupile samo 1,3 milij. ton japonskih železarskih izdelkov ali 22,8 % manj kot leta 1976. Izvoz v ZDA je ostal z 7,38 milij. ton približno na isti ravni kot leto dni prej (7,44 milij. ton). Referenčna cena v ZDA in zaščitna carina v

deželah EGS so znatno zmanjšale možnosti večjega izvoza japonskih železarn v letošnjem letu.

Sedanja proizvodna obremenitev japonskih železarn se giblje samo okoli 68 %. V petih največjih železarskih družbah – Nippon Steel, Nippon Kokan, Sumitomo Metal Industries, Kawasaki Steel in Kobe Steel – izmed obstoječih 58 plavžev 18 ne obratuje in približno šestina vseh 120.000 zaposlenih dela s skrajšanim delovnim časom. Predvidevajo, da bodo ob koncu marca prenehali z obratovanjem še trije nadaljnji plavži.

Zaradi teh težav je japonsko ministrstvo za delo proglasilo železarsko industrijo kot panogo v težavah, ki lahko zahteva državno pomoč. Podjetja, ki imajo vsaj eno osmino delavcev nepopolno zaposlenih in jih je potrebno prešolati, lahko zahtevajo iz državne blagajne polovico vsote, potrebne za izplačilo osebnih dohodkov.

(zaposlitev nezaposlenih žensk, želja in potreba po boljšem zaslužku), deloma z organizacijsko tehničnimi razlogi, ki jih narekuje neprekinjenost proizvodnega procesa, kjer to terja delo v treh izmenah zaradi boljše izrabe strojnih zmogljivosti, ker bi sicer OZD ponekod lahko poslovala z velikimi izgubami.

Republiški sekretar za delo razveljavi svoje soglasje, če ugotovi, da so odpadli razlogi za nočno delo zaradi posebno resnih družbenih, ekonomskih, socialnih in posebnih okoliščin ali da TOZD ne izpolnjuje pogojev, na podlagi katerih je bilo izdano soglasje.

Novi zakon kot doslej določa, da je v primeru nočnega dela zaradi posebno resnih okoliščin delavka — samohranilka, ki ima otroka mlajšega od 7 let lahko razporejena na nočno delo samo, če s tem soglašata.

Z zakonom o združenem delu je dana v pristojnost republiške zakonodaje celotna ureditev porodniškega dopusta, skrajšanega delovnega časa po porodu in med nego majhnega otroka ter druge pravice, s katerimi se zagotavlja varstvo materinstva.

Doslej sta porodniški dopust urejala zvezni in republiški zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Zvezni zakon (ZMRD) je urejal pravico do osnovnega porodniškega dopusta v trajanju najmanj 105 dni, republiški zakon (R-ZMRD) pa je k temu dodal še podaljšani porodniški dopust, ki ga lahko delavka izrabí kot podaljšani porodniški dopust še 141 dni ali da dela štiri ure dnevno do 12. meseca otrokove starosti.

ZDR je v glavnem prevzel ustrezne določbe o porodniškem dopustu iz dosedanjih predpisov o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Razlika glede na dosednji predpis je ta, da ima delavka, če se ne odloči za podaljšani porodniški dopust (141 dni) pravico, delati 21 ur tedensko tako, da praviloma dela štiri ure dnevno do 12. meseca otrokove starosti, to je polovico polnega tedenskega delovnega časa. Po dosedanjih predpisih je bila ta pravica delavke delati štiri ure dnevno do 12. meseca otrokove starosti, kar pomeni, da je bila delavka dolžna delati pri petdnevnem delovnem tednu 20 ur, pri šest dnevem delovnem tednu pa 24 ur tedensko, med tem ko je po novem zakonu delavka dolžna delati 21 ur tedensko ne glede na delovni tednik (5 ali 6 dnevni delovni tednik) in praviloma po štiri ure dnevno, kar pomeni, da bo takšen delovni dan v tednu znašal tudi več ali manj kot štiri ure dnevno. ZDR določa, da način izvajanja podaljšane porodniškega dopusta določijo delavci TOZD v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih v skladu s samoupravnim sporazumom, ki ga sklenejo skupnosti otroškega varstva, medtem ko je bilo to doslej prepuščeno samo samoupravnemu sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Novost republiškega zakona je določba, po kateri je treba ugotoviti ustrezno varstvo materinstva tudi v primerih, ko delavka rodi dvojčke ali hkrati več živorojenih otrok oziroma težje telesno ali duševno prizadetega otroka in sicer, da ima taka delavka daljši porodniški dopust kot je določen v ZDR.

Z namenom, da bi se zagotovila smotrna izraba daljšega porodniškega dopusta v korist otroka določijo delavci v TOZD način izrabe tega dopusta v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih v skladu s samoupravnim sporazumom, ki ga sklenejo skupnosti otroškega varstva. ZDR torej ni konkretno določil trajanje takšnega daljšega porodniškega dopusta, temveč je prepustil delavcem v TOZD, da sami samoupravno in v skladu s samoupravnim sporazumom skupnosti otroškega varstva podaljšajo takim delavkam porodniški dopust. Omenjeni samoupravni sporazum bo namreč urejal pravico do daljšega porodniškega dopusta in določil za koliko dni se bo takšnim delavkam podaljšal porodniški dopust. Dvojčki, troj-

čki, itd., so namreč veliko bolj zdravstveno občutljivi kot enojčki in potrebujejo dalj časa skrbnejšo materino nego. Daljšo in skrbnejšo nego pa potrebujejo tudi telesno in duševno prizadeti otroci.

S samoupravnim sporazumom skupnosti otroškega varstva se bo tudi določila pravica do nadomestila osebnega dohodka med daljšim porodniškim dopustom.

ZDR ima novo določbo, po kateri ima delavka, ki na novo sklene delovno razmerje, pravico delati štiri ure dnevno, če otrok še ni dopolnil 12 mesecev starosti. Takšna delavka ima pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke za štiri ure dnevno, za delovni čas nad štirimi urami dnevno pa pravico do nadomestila osebnega dohodka po posebnih predpisih in po samoupravnih splošnih aktih samoupravne interesne skupnosti, enako torej kot delavka, ki namesto podaljšane porodniškega dopusta dela štiri ure dnevno. Delavka, ki se na novo zaposli in ima ob sklenitvi delovnega razmerja otroka, ki še ni dopolnil 12 mesecev starosti, pa nima pravice, da bi namesto skrajšanega delovnega časa po porodu in med nego takega otroka imela pravico do podaljšane porodniškega dopusta kot delavka mati, ki je že od nosečnosti in porodu v delovnem razmerju, in ki je tudi izrabila osnovni porodniški dopust 105 dni.

Z izvidom pristojne zdravstvene organizacije sme nastopiti delavka porodniški dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred datumom predvidenega poroda. Če kljub zdravniškemu izvidu ne začne delavka — mati pravočasno z izrabo porodniškega dopusta, gre to v njeno škodo in sme po porodu izrabiti le še 77 dni dopusta. Če pa je porod nastopil prej, kot ga je bilo pričakovati po zdravniškem izvidu, izrabí takšna delavka več dni porodniškega dopusta po porodu, tako da skupno traja 105 dni.

Če otrok potrebuje glede na njegovo splošno zdravstveno stanje skrbnejšo materino nego tudi po enem letu starosti, ima delavka pravico delati štiri ure dnevno, dokler otrok ni star tri leta. Obolenja in stanja, ki so podlaga za ugotavljanje pravice delavke do skrajšanega delovnega časa, ureja pravilnik o natančnejših merilih za določitev nujne večje materine nege za otroka do treh let (Uradni list SFRJ št. 3/66).

Delavka, ki dela štiri ure dnevno od dvanajstih mesecev do treh let otrokove starosti, ima samo pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke po dejanskem delu, ne pa tudi pravice do nadomestila osebnega dohodka za delovni čas nad štiri ure dnevno.

Če se otrok rodi mrtev, ali če umre po rojstvu med porodniškim dopustom, ima delavka po novem zakonu pravico ostati na porodniškem dopustu le 42 dni od dneva poroda. Doslej je imela taka delavka pravico ostati na porodniškem dopustu še toliko časa, kolikor ji je bilo po zdravniškem izvidu potrebno, da se je opomogla od poroda in duševnega stanja zaradi izgube otroka, vsekakor pa najmanj še 42 dni. Nov republiški zakon varuje predvsem materinstvo in otroka, ne pa žensko. Ženski namreč zadostuje 42 dni oziroma šest tednov porodniškega dopusta, da se telesno in duševno opomore oziroma okrepi. V primeru, da bo ženska iz duševnih ali zdravstvenih razlogov potrebovala več dopusta, bo lahko dobila od pristojne zdravstvene organizacije dodatno še bolniški dopust.

Pri varstvu materinstva je v novem zakonu uveljavljeno pravilo, da je pravic, ki jih ima delavka — mati, deležen tudi oče otrok, če se tako z delavko — materjo sporazumeta ali če delavka — mati umre ali zapusti otroka, kakor tudi delavec, ki otroka neguje, če delavka — mati umre ali zapusti otroka. Pri tem je treba opozoriti, da ne gre do pravice, ki jih ima delavka — mati, tudi očetu otroka, ki je sicer v delovnem razmerju, njegova žena kot mati otroka pa ni v

delovnem razmerju (npr. študentka).

Glede letnega dopusta delavki ima ZDR novo določbo, po kateri ima vsak delavec, ki ima najmanj 50 let starosti ne glede na spol pravico še do pet delovnih dni povečanega letnega dopusta, torej tudi delavka stara najmanj 50 let. Doslej namreč delavka ni imela pravice do podaljšane letnega dopusta, temveč, se ji je priznal podaljšani letni dopust v trajanju več kot 30 in ne več kot 36 delovnih dni, če je delavka izpolnila dva pogoja, in sicer: najmanj 25 let pokojniške dobe in 50 let starosti, sedaj je le en pogoj, to je starost 50 let.

ZDR ima novo določbo, po kateri delavka, kadar to terjajo koristi otroka, lahko sklene delovno razmerje s krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa, vendar ne manj od polovice polnega delovnega časa. Izvajanje te pravice delavke določijo delavci v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih. Dela oziroma naloge, za katere ima delavka pravico skleniti delovno razmerje s krajšim delovnim časom, naj bi se opravljale v polnem delovnem času, ter naj bi se skrajševanje polnega delovnega časa ne opravljalo zaradi posebnih pogojev dela oziroma nalog, temveč le zaradi posebnega varstva delavke npr. dve delavki bi delali na delu oziroma nalogi, pri kateri je določen poln delovni čas. Tudi v tem primeru ZDR določa, da je delavec — oče glede te pravice izenačen s pravico delavke — matere.

3. VARSTVO MLADINE IN INVALIDNIH OSEB

a) ZDR določa, da mladina (delavci pod 18 let starosti) uživa v delovnem razmerju posebno varstvo.

Tako se mladini ne sme naložiti težkih telesnih del, del, ki se opravljajo pod zemljo ali pod vodo, del z viri ionizirajočih sevanj in drugih del, ki lahko škodljivo in s povečano nevarnostjo vplivajo na zdravje, oziroma na zdravstveni razvoj glede na njene psihofizične posebnosti. ZDR ne določa, katera so težka telesna dela in katera so zdravju škodljiva dela, temveč to prepušča samoupravni regulativi. Vsebuje le splošne določbe, ki imajo značaj usmerjevalne norme.

Prav tako ZDR določa, da mladini ni dovoljeno naložiti, da dela nadurno in nočno delo.

Mladini se mora tudi zagotoviti povečan letni dopust za sedem delovnih dni in to na osnovi in merila, ki so določena v samoupravnem splošnem aktu.

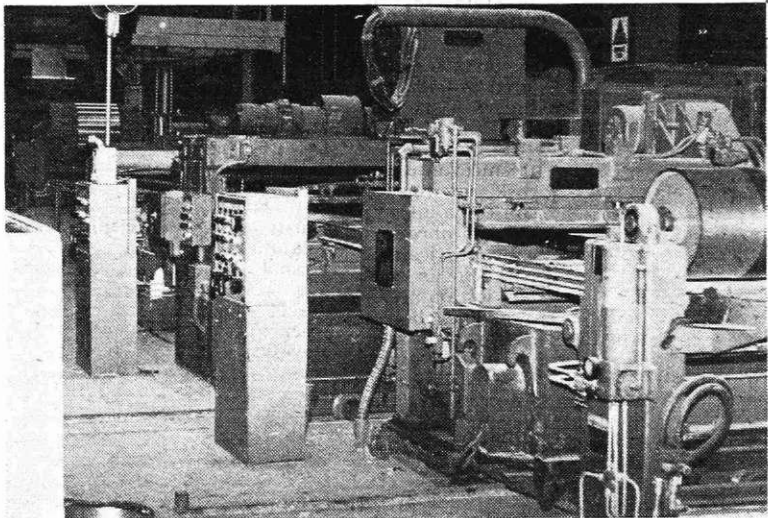
Prejšnji zvezni zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu je imel določbo po kateri ni bilo dovoljeno naložiti delavcu v TOZD s področja industrije, gradbeništva ali prometa, ki še ni bil star 18 let, da bi delal ponoči med 22. in 6. uro naslednjega dne. Le izjemoma, kadar je zaradi posebno hudih okoliščin tako terjala splošna korist, se je smelo naložiti delavcu, ki je dopolnil 17 let, da je delal ponoči, ob enakih pogojih, ob katerih se je smelo to naložiti delavki. Že prejšnji republiški zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu ni imel take določbe o izjemnem nočnem delu mladine, ker je obstojal v Sloveniji dogovor pristojnih družbenih dejavnikov, po katerem se že od leta 1973 dalje ni več dovoljevalo nočno delo mladine.

b) Pri posebnem varstvu, delovnih invalidov in drugih invalidnih oseb ima ZDR novo določbo, po kateri imajo delavci v TOZD pravico in dolžnost, da v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v TOZD, z zakonom, z družbenimi dogovori in s samoupravnimi sporazumi zagotovijo varstvo delovnih invalidov in drugih invalidnih oseb s tem, da se jim zagotovijo prekvalifikacija, oziroma dokvalifikacija ter dela oziroma naloge, na katerih bodo lahko delali po prekvalifikaciji oziroma dokvalifikaciji.

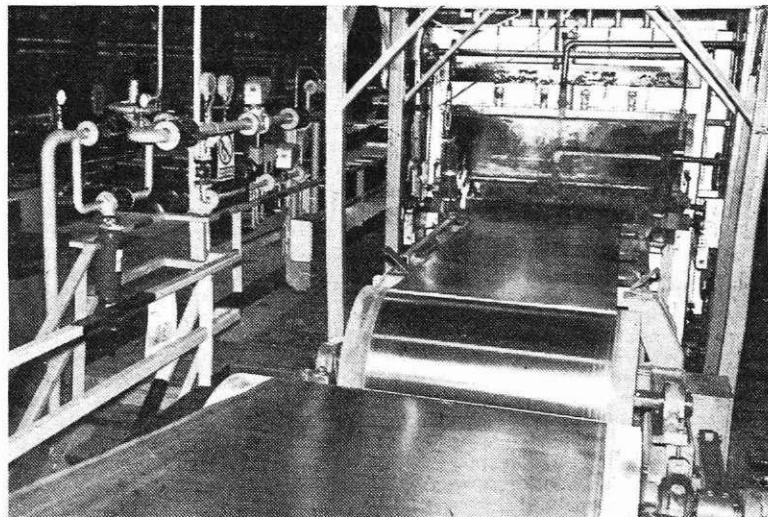
Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb je zakonsko že urejeno za posamezne kategorije invalidov. Za delovne invalide je to urejeno z zveznim zakonom o temeljnih pravicah iz pokojniškega in invalidskega zavarovanja (Uradni list SFRJ, št. 35/72, 18 in 58/76), republiškim zakonom o pokojniškem in invalidskem zavarovanju (Uradni list SRS št. 19/77) ter s statutom in drugimi samoupravnimi akti skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja. Z republiškim zakonom o vojaških invalidih (Uradni list SRS, št. 38/74) je urejena rehabilitacija vojaških invalidov, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje lastnosti vojaških zavarovancev po zveznem zakonu o vojaških invalidih (Uradni list SFRJ, št. 67/77 oziroma prečiščeno besedilo zakona št. 39/7). Usposabljanje otrok in mladine z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ureja poseben zakon (Uradni list SRS, št. 19/76). Posebej je urejeno zaposlovanje slepih invalidnih oseb z zakonom iz leta 1970 (Uradni list SRS št. 12/70).

Valjarna Bela

linija za silicijeva jekla v hladni valjarni Bela

Del žarilne linije v HVB

Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (Uradni list SRS št. 18/76) pa ureja usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb, ki zaradi svoje telesne ali duševne prizadetosti potrebujejo pri usposabljanju in zaposlovanju posebno strokovno pomoč in ki imajo pravico do posebnega družbenega varstva, nimajo pa tega varstva kot invalide osebe zagotovljenega po drugih predpisih. Ta zakon nalaga OZD in nosilec samostojnega, osebnega dela (zasebnim delodajalcem) določene dolžnosti z namenom, da se ustvarijo čim boljše možnosti za zaposlovanje invalidnih oseb v normalnem delovnem okolju in da se te osebe zaposlujejo v posebnih organizacijah za zaposlovanje invalidnih oseb le tedaj, če ne morejo delati v normalnem delovnem okolju.

Poleg omenjenih zakonov, ki zadevajo varstvo posameznih kategorij invalidnih oseb, ima ZDR določbo, po kateri ima delavec, pri katerem nastopi invalidnost pravico opravljati svoje, oziroma drugo ustrezno delo, če ga lahko opravlja glede na preostalo delovno zmoglost brez prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije. Za delavca, ki mu je zmanjšana zdravstvena ali delovna zmoglost in je z rehabilitacijo usposobljen za določeno delo, se šteje, da je zmožen za delo, za katero je z rehabilitacijo usposobljen. OZD je v takem primeru dolžna takemu delavcu zagotoviti delo, za katero je bil z rehabilitacijo usposobljen v svoji ali drugi OZD.

ZDR nalaga TOZD, da z ustreznimi sredstvi in pripomočki invalidni osebi v delovnem razmerju ustrezno priredi delovne naprave in priprave ter delovno okolje, kjer naj bi taka invalidna oseba opravljala svoje delo, preden je nanj dokončno razporejena. Namen te dolžnosti je, da se delavcu, ki mu je zmanjšana zdravstvena ali delovna zmoglost in je z rehabilitacijo usposobljen za do-

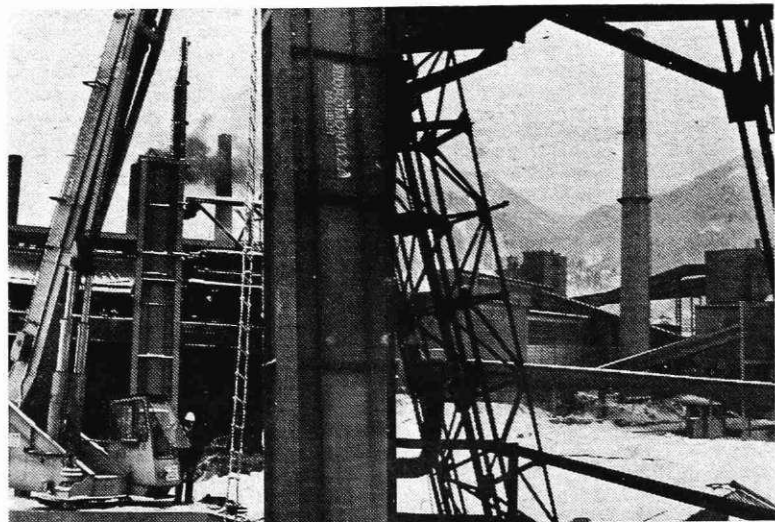
ločno delo, omogoči opravljati ustrezno delo uspešno ter dosegati delovne uspehe v skladu z njegovo delovno zmoglostjo.

ZDR ima določbo, po kateri so OZD in nosilci samostojnega osebnega dela v skladu z zakonom dolžni zagotoviti možnosti za zaposlitev invalidnih oseb po njihovih sposobnostih ter morajo v primeru, ko imajo na razpolago ustrezno delo, dati pri izbiri prednosti nezaposlenim invalidnim osebam, če ustrezajo njihove strokovne in druge zmožnosti zahtevam tega dela. OZD in nosilci samostojnega osebnega dela so dolžni z obrazloženim sklepom obvestiti tako invalidno osebo o odklonitvi njene prednostne pravice pri ustrezni zaposlitvi. Takšna invalidna oseba lahko za varstvo svoje prednostne pravice začne pred pristojnim sodiščem združenega dela postopek zoper dokončen sklep o izbiri.

ZDR določa, da se invalidni osebi, ki ima zaradi zmanjšanja zdravstvene in delovne zmoglosti pravico do skrajšanega delovnega časa, dnevni delovni čas tudi v petdnevem delovnem tednu ne poveča.

ZDR ima tudi novo določbo, po kateri imajo pravico do povečanega letnega dopusta še do pet delovnih dni tudi delavci ne glede na starost, ki imajo priznan status invalidne osebe po posebnih predpisih in delavci s telesnimi okvarami in sicer v obeh primerih, če jim je priznana najmanj 60-odstotna telesna okvara. S to določbo se tudi prispeva k izboljšanju socialnega varstva težjih invalidov in jih v skladu s težnjami za podaljševanje delovne dobe ohraniti čim dalj sposobne opravljati svoje delovne naloge v združenem delu.

E. Gale (Gospodarski vestnik, št. 7, z dne 23. februarja).

Vertikale in horizontalne

PREDZGODOVINA KOVINARSKEGA GIBANJA NA JESENICAH

Čeprav bi ta molk lahko smatrali že kot neodobravanje slovenskega socialnodemokratskega vodstva do nove vere jeseniških sodrugov, je bil glede ustališve socialističnega gibanja na Jesenicah škodljiv, saj so klerikalci razglajali ta prestop kot plod socialne demokracije in uspeh nemško-katoliške agitacije ter odst. p. dotičnikov od cesarja (Slovenski narod 1902, št. 251), je 31. oktobra 1902 pisal Slovenski narod, glasilo slovenskih liberalcev, ki so se zopet zavzeli za jeseniške socialne demokrate v glavnem zato, da bi udarili po jeseniškem klerikalizmu, od katerega so bili na Jesenicah še bolj brez moči kakor socialni demokrate. Klerikalno hujkanje je ljudi tako sftaniziralo, da je zidar v savski tovarni Azman javno sežgal slovenski izvod Svetega pisma (Slovenski narod 1902, 251), prav gotovo pod vplivom predavanja župnika Avguština Sinkovca o Martinu Lutru na enem rednih nedeljskih večernih predavanj v Katoliškem delavskem društvu (Slovenec, 1902, št. 253), ali še bolj verjetno pod vplivom tistih naših vrlih žena, (isti vir), ki so tako dobro izplače (isti vir), tiste, ki so Jesenice hoteli poplaviti z luteranskimi sv. pismi (isti vir).

Ceprav so bili že pred Trojarjem, Putschöglom ter Stefanom Sobrom in Ludvikom Modretom, ki sta sledila v protestantizem prvima dvema, protestantizem nekateri inženirji — priseljenci iz Nemčije, je vendarle verolomstvo padlo na socialno demokracijo, za verolomstvom pa še narodno izdajstvo, čeprav je bilo glede narodnostnega boja socialno demokratsko gibanje v Avstriji — leč pred drugimi strankami vsaj po besedah, o čemer priča Brnski narodnostni program avstrijske socialne demokracije (Zgod. arhiv KPJ, Soc. gib. v Slov. str. 62—64) iz leta 1899, ki je razglajal potrebo upravne reorganizacije države po narodnostnem načelu, torej ukinitve kronovin, ki so najbolj neusmiljeno razkosovale prav slovensko narodnostno ozemlje, in preureditve Avstrije v narodnostno-upravne enote. Toda o tem sem nekaj že pisal v prvi knjigi jeseniškega zbornika Jeklo in ljudje v sestavku Narodnostni nemiri na Jesenicah 1904 (Jeklo in ljudje I. str. 105—120) in se zato ne bom loteval, marveč bom osvetlil samo še nekatere stvari, ki zadevajo Predzgodovino kovinarskega gibanja na Jesenicah v brošuri Jesenice in ki to zgodovino izkrlivljajo po nehoteni krivdi pisca, oziroma točneje: po krivdi Zugwitovih spominov in korektorskih posegov Antona Kristana v te spomine, ki niso kritično ocenjevali škode, ki jo je leta 1902 povzročil socialni demokraciji na Jesenicah prav protestantizem Stefana Trojarja in omogočil, da so glavni nenasprotniki socialne demokracije speljali boj na versko področje in s tega verskega in ne socialnega področja boj še bolj poosttrili (Jesenice, 1936, str. 16), ker so začeli razglajati, da je protestantizem iz

leta 1902 in naslednjih dveh let plod socialne demokracije (Slovenski narod, 1902, št. 251.).

Po pisanju Slovenskega naroda so zaradi tega jeseniški božji namestniki (isti vir) tulili kakor volkovi (isti vir) proti verolomnim rdečkarjem (Jesenice, 1936, str. 17), to pa se pravi proti socialnim demokratom — protestantom in ne toliko proti socialnim demokratom borcev za delavske pravice. To je bilo tisto grmenje od katerega so se ob nedeljah tresle prižnice (isti vir, str. 16—17), ki se je začelo z župnikovo in škofovo birmansko zanko za Trojarja, v katero se je ta v največjo zadovoljstvo obeh klerikalnih veljakov ujel in ob škofovi izjavi, da tisti, ki bere napredne časopise, že tako ne spada več v katoliško cerkev in ni več pravi kristijan (Slovenski narod, 1902, št. 251), izjavil, če ga škof več ne priznava za kristjana, potem je pač primoran poiskati drugo vero (isti vir) — protestantizem, h kateremu sta se s Putschöglom že prej nagibala in po prestopu dala svoje prostore za protestantski pouk, za proučevanje antikristovih bukev (isti vir), zaradi katerih so potem grmele prižnice na Jesenicah, na Savi in Koroški Beli, da kdor te bukke bere, bo frdaman (isti vir). Te bukke pa niso bile marksistične, marveč protestantska biblija. Na prižnicah, pa tudi v tisku niso izbirali besed proti Trojarju, velikemu gromovniku, kakor ga je leta 1903 označil Slovenec, Trojar pa je kot odgovor napovedal graditev protestantske cerkve na Jesenicah:

«Če se bode tukaj zidala protestantska cerkev, uprašam g. knezoškofa in prejšnjega (jeseniškega) župnika Sinkovca (ki ga je zamenjal župnik Zabukovec, prav tako kakor kaplana Škrjanca kaplan Zabret — prip. M. Kl.), kdo je temu kriv? (Slovenski narod 1903, št. 213).

Tako je pisalo v liberalnem Slovenskem narodu, glasilo slovenskega liberalnega meščanstva (kar so že prej, zlasti pa kasneje v času prve generalne stavke jeseniškega delavstva spretno izrabili klerikalni nenasprotniki slovenske socialne demokracije, saj je ta list v času javor-niško-jeseniške stavke stal na strani KID, obenem pa s spretno sofistiko — zlasti z dr. Tavčarjevo — jasno besedo — hujskal socialne demokrate proti krščanskim socialcem, kar se mu je tudi v škodo socialne demokracije leta 1904 posrečilo op. M. Kl.).

Trojarjevo napoved o graditvi protestantske cerkve je Slovenec povzel, ko so med dvajsetimi novimi poslopji na Jesenicah tudi v Novi vasi (današnja Delavska ulica) gradili Putschöglovo hišo, v kateri bo luterški tempelj (Slovenec, 1903, št. 247) in jo kasneje imenoval čudno prikazen na Savi v Novi vasi (Slovenec, 1904, št. 24) (ime luterški tempelj so uporabljali še v mojih otroških letih op. M. Kl.) ob železniški progi (Slovenec 1904, št. 24) (med obema vojnama Kobalova gostilna op. M. Kl.).

Vzdevek luterški tempelj, ki ga je dobila Putschöglava gostilna na

Savi v Novi vasi, pa še ni bilo vse. Krivoverca Putschöglu je bilo treba ožigosati še kot proticesarskega nemško-katoliškega plačanca, ki mu je društvo Gustav Adolf Verein dalo 4000 K (Slovenec, 1904, št. 35) za zidavo luterke gostilne v Novi vasi (Slovenec, 1904, št. 47).

To je bila luteranska, proticesarska in ko so se socialnodemokratski protestantje pri protestantskih verskih opravilih shajali z nemško protestantsko tovarniško gospodo tudi protidelavska zadeva sami aduti v rokah duhovnih vodij Delavskega katoliškega društva na Jesenicah. Odobravanje so želi samo pri slovenskih liberalcih okrog Slovenskega naroda, medtem ko Trojar in drugi poluteranjeni socialni demokrate za to svoje dejanje niso dobili odobravanja s strani socialno demokratskega tiska, čeprav je tudi ta v tem obdobju z nepremišljeno napovedjo o ustanovitvi pevskega društva Sava (Rdeči prapor, 1903, št. 20) dal klerikalnim vodjem na Jesenicah novo priložnost za boj proti širjenju socialno demokratskega gibanja nad jeseniškim delavstvom, obenem pa tudi možnost za povračilo fiaska, ki so ga doživeli sami leta 1896 s tistim delavskim društvom (gl. opombo 138), ki so ga razglasili kot svoje društvo na krščansko-socialni podlagi, v resnici pa je temu Podpornemu društvu delavcev obrtniške družbe (Kid) na Savi dirigiral generalni direktor Karl Luckmann.

Kakor so se klerikalni takrat uštel z omenjenim podpornim društvom delavcev kot o svoji krščansko-socialni postojanki na Jesenicah, tako so se pomladi 1903 uštel tudi socialni demokrate, ko so 15. maja 1903 napovedovali v Rdečem praporu (Rdeči prapor, 1903, št. 20) ustanovitev delavskega pevskega društva »Sava« ko so priznavali, da je doslej jeseniškim socialnim demokratom pač še nekaj manjkalo, namreč društvene zabave (isti vir, št. 20), kar jim je leta 1902 z velikim zadovoljstvom oponašal že Slovenec (gl. op. 260), saj se je v nasprotju s socialnimi demokrati jeseniško Katoliško delavsko društvo ponašalo že s tamburami, pevskim zborom, igralsko skupino.

Brez dvoma je taka dejavnost privabljala ljudi mnogo bolj kakor prosvetljalne pridige. Zato so tudi socialni demokrate težili, da se temu v kratkem odpomore (Rdeči prapor 1903, št. 20): »Sklenilo se je ustanoviti pevski zbor. Ker se petja zmognih ne manjka, pričakovati je, da bo to sčasoma eden najboljših pevskih zborov cele Gorenjske. Ta pevski zbor je krščen kot delavsko pevsko društvo Sava (Rdeči prapor, 1903, št. 20) ...»

Toda to društvo je postalo vse prej kakor socialistično.

»Preleto dete ... se je izgubilo«, se je že 25. julija 1903 privoščljivo ponorčeval jeseniški dopisnik Slovenca kaplan Zabret: Društvo je bilo fabriško, to pa se pravi pod vodstvom nemških liberalcev. Ti pa slovenskega imena »Sava« niso trpeli in so 22. julija 1903 sklicali izredni občni zbor in »Savo« preimenovali v nemško pevsko društvo »Frohinn« s predsednikom Josefom Wernigom in tajnikom Martinom Tschinkowit- zem (očetom kasnejšega petokolonaša Činkovica, ki je leta 1941 postal zopet Tschinkowitz — op. M. Kl.).

Bil je majhen in suh, kakor izstradan, svetlih, zmršenih las; zmedeno in plašno je gledal okrog sebe, oblečen samo v srajco in cajnaste hlače s predpasnikom.

Vsi so se zagledali vanj.

Tedaj se je zganil orožnik in se počasi približal moškemu. Pogledal mu je strogo v oči in rekel naglas:

— Miha, ti imaš nekaj nad sabo.

Moški je obnemel in zdelo se je, da se bo zdaj zdaj sesedel.

Okrog skupine so se zgrnili vaščani. Čim delj je trajal molk, bolj je naraščala napetost. Prekinil jo je orožnik:

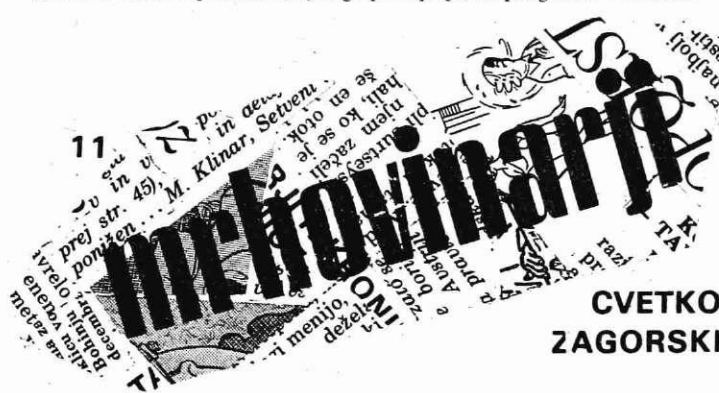
— Kar priznaj, je rekel. — Nič ne pomaga.

— Moj bog! je jeknil moški, spačil obraz in si pokrtil oči z dlanmi. Vsi so imeli to za priznanje, a orožnik tudi za uspeh. Zmagoslavno je pogledal po ljudeh, dregnil zločinca v rebra in ga odgnal s pokopališča.

— Prav to mi je bilo potrebno, se je zveselil Čuk in pomislil, kako čudovito bo opisal prizor, čeprav ni bilo še z ničimer dokazano, da bi bil sin res morilec. Zajahal je kolo. Ta dan ga je čakalo še veliko dela.

V uredništvu je pustil kolo ter pohitel domov, da se uredi za obisk pri Webrovih. Oblekel si je boljše obleko, ki jo je bil dobil še za maturo, ter si privezal črno kravato. Čez dvajset minut je bil že pred vilo ob mestnem parku. Vrtna vrata so bila na stežaj odprta, kar sicer ni bila navada, in izpod strehe je visela črna zastava.

Čuk si je popravljal kravato, zmrdnil z ustnicami in nosom kakor človek, ki se pripravlja, da požre grenko, a koristno zdravilo, ter skrčil mišice na obrazu v izraz človeka, ki ga je bila prizadela žalostna novica. Slovesnih korakov je stopal skozi špalir palm, zasajenih v črno ovite škafe, se vzel po stopnicah in vstopil skozi odprta steklena vrata v predsobo, kjer ga je neprijetno požgečkal v nosnice

CVETKO ZAGORSKI

težki vonj po svečah in cvetju. Obstal je na pragu sprejemnice, ki so jo bili preuredili za to priliko v mrtvaško sobo. Z neslišnimi koraki so drug za drugim pristopali k odru kropilci, medtem ko je na molilni pručici pred parami klečala sklonjena nesrečna gospa Bertruda Strupi, hči iz prvega zakona pokojnega gospoda Webra.

Ko je prišel na vrsto Čuk, je pokropil mrliča in mu radovedno pogledal v obraz: prej rdečeličen in poln je bil zdaj rumen. Odljudna imenitnost na njem je bila do kraja poudarjena in je govorila: »Pustite me! Nič več me ne boli, nič več se me ne tiče. Pustite me!«

Mlademu stremuhu, ki čuti zdravje in moč ter usmerja prve korake k uspehom, je srečanje s starostjo, boleznijo in smrtjo v spodbudo. Ob srečanju s smrtjo se zave svoje prednosti. Čuk se je spomnil obiska pri Webru v tovarni. Bilo je med stavko. Čuk je začel takrat ubirati prve korake v novinarstvo in je hotel v svoji vnemi naravnost k direktorju po poročilo. Weber ni še nikoli slišal zanj in je po tajnici prošil za vizitko. Čuk je obnemel, kajti na vizitke še ni bil utegnil pomisliti. Izgubil se je iz tovarne, vseeno pa je moral napisati poročilo: kako je tovarna voljan ugoditi upravičenim zahtevam delavcev — bila je namreč k njunktura — da pa odklanja pogajanja s hujskachi, ki izkoriščajo delovni spor v politične namene.

Tedaj si je dal Čuk natisniti šop vizitk z oznako: journalist — o, kdaj si bo lahko dal pod ime natisniti kakor Zmagoslav Gobec; redacteur en chef — in zmeraj jih je nosil s seboj ter si z njimi gladil življenjsko pot.

Tokrat mu za obisk pri gospodu Webru vizitka ni bila potrebna. Umaknil se je izpred mrtvaškega odra ter v veži pozvonil ob vratih, ki so vodila v stanovanje. Odprla je nezaupljiva in mrka hišna. Spustila ga je v jedilnico, kjer je precej časa občudoval češnjevo pohištvo z intarzijami, kitajske vaze, orientalske preproge in slike njemu neznanih starih mojstrov, preden je vstopila gospa Weber. Po gibih in postavi bi ji ne prisodil trideset, po obrazu nekaj več. Njeni suhotni, zravnani in visoki postavi sta se prilagajali mirna resnost obraza in črna svilnata obleka z blestečimi črnimi koral-dami.

Čuk se je predstavil, izrekel sožalje v svojem imenu ter v imenu uredništva, zaprosil za podatke o pokojniku in izvelel beležnico. Gospa ga je povabila, naj sede, z zvončkom je priklicala hišno in ji naročila, naj pokliče gospo Bertrudo.

Čuk se ni mogel načuditi razliki med obema. Kakor je bila Webrova zravnana in ošabna, tako je bila Strupijeva drobna in skromna. Webrova je gledala človeku v oči ostro, odvrčala je že vnaprej sleherni misel na predznost, vsak dvom o sebi, dočim je imela Strupijeva žalostne, otroško velike in zaupne oči.

Nadaljevanje

MARTINJAK	ŠIMEJ	ARETACIJA	IN DOŽIVETJA	
			V TABORIŠČU	
	8		BUCHENWALD	

Bili smo sami Slovani — Slovenci, Hrvati, Rusi, Čehi, Poljaki in en Bolgar. Mislim, da se noben drug narod ne bi tako hitro naučil tujega jezika kot Slovenci. Za lažje sporazumevanje sem zbral izraze iz vseh teh jezikov in tako je nastal svojevrsten slovanski jezik.

Med čakanjem smo se zelo malo pogovarjali o tem, kaj bo z nami. Vedeli smo, da Američani niso več daleč od taborišča, čudno pa se nam je zdelo, zakaj ne prodirajo naprej. Šele pozneje smo zvedeli, da so zbrali čete 50 km zapadno od taborišča in potem 11. aprila na hitro udarili proti taborišču in ga obkolili.

Ob 9. uri so esesovci po zvočniku poklicali frizerja Alojza, naj takoj pride h komandantu. Tako bomo torej kmalu zvedeli, kaj se dogaja. Čez eno uro je prišel Alojz s frizersko torbo pod roko. Povedal nam je, da je obril komandanta, ki se je nato od-peljal z avtom in z njim ostali oficirji; pa tudi podoficirji imajo že pripravljene kovčke. Po njegovem pripovedovanju smo bili pomirjeni. Vedeli smo, da se bližajo Američani in z njimi naša osvoboditev.

Prišel je esesovski šofer, ki sem ga poznal. Rekel mi je, naj grem hitro z njim, ker potrebuje sto blazin. Odpeljala sva se proti skladišču in ko sem stopil iz avtomobila, sem zaslišal od-daljeno grmenje topov. Ko je šofer zaslišal streljanje, je hitro naložil stvari in odpeljal brez mene. Zame je bilo vprašanje, kako se bom srečno vrnil do delavnice. Bilo je nevarno, kajti straže na stolpih so bile podvojene. Skakal sem od barake do barake in tako srečno prispel do delavnice, kjer sem tovarišem povedal, da sem slišal streljanje.

Čakanje pa je še dolgo trajalo. Nenadoma se je oglasila si-rena in naznanila alarm. Iz zvočnika na glavnem stolpu so pozvali vse esesovce, naj takoj zapustijo taborišče. Postali smo nervozni; vedeli smo, da odhod esesovcev nekaj pomeni. Mislili smo, da nas bodo pred odhodom vse pokončali. Sedeli smo brez besed in zdelo se je, da ima vsak čedalje večje oči. Po dolgem času je sledilo povelje, da morajo straže na stolpu takoj v kasar-ne.

Ujeti poveljnik letalskega oddelka je pozneje povedal, da je dobil Himmlerjev ukaz, da mora s plinom pokončiti vse, kar je še živega v taborišču. Vendar povelja ni izpolnil, ker je vedel, da se bliža ameriška vojska.

Ko so bile odpoklicane straže s stolpov, so najprej električarji prerežali žice, po katerih je bil napeljan električni tok okrog taborišča. V taborišču je bilo vse pripravljeno za juriš. Bile so skupine po pet mož, vsaka skupina pa je imela eno puško; več se ni dalo organizirati. Čim so električarji opravili svojo nalogo, so pripravljeni odredi vdrli iz taborišča v kasarne in potem v gozd. Pregnali so ostanke esesovcev in jih precejšnje število ujeli. Večina smo so bili Rusi, ki so se iz taborišča prostovoljno prijavili v esesovsko formacijo.

Takoj za tem se je po zvočniku oglašil Nemec, za njim pa v vseh jezikih ostalih narodov: VRATA SO ODPRTA, ZASI-JALA NAM JE SVOBODA!

Zasledovanje esesovcev po gozdu se je nadaljevalo, da se ne bi kateri v civilni obleki skrli. Res so pri tem pohodu našli polno esesovskih uniform, katerih lastniki so si organizirali civilne

obleke in se tako preoblečeni prerili za fronto, kjer so našli zato-čišče pri Američanih.

Prvi taboriščni starosta je po zvočniku poklical komiteje na razgovor o nadaljnjem ukrepanju. Prva naloga je bila, da pre-skrbimo prehrano, kajti že štiri dni smo bili brez nje. Druga na-loga pa je veljala pripravam za veliko slovesnost na »apelplat-zu«, kjer smo naslednjega dne slavili dan osvoboditve.

Avstrijski in jugoslovanski komite sta me določila, da pre-zvzamem skrb za repatriacijo Avstrijcev in Jugoslovancev, ki živijo na weimarskem področju. Dobil sem sporočilo, da je v bolnici v Erfurtu nekaj več kot so žensk iz Slovenije, ki so bile v bližini Buchenwalda, zato so spadale pod naše taborišče. Šel sem v bolnico, da oskrbim njihov povratek v domovino. Tu sem naletel na Koroško, hčer Krznarjeve Mojcije iz Sveč, takrat staro komaj šestnajst let. Povedala mi je, da so še druge delovne komande, ki tudi spadajo pod taborišče Buchenwald. Po vojni pa sem srečal Mojco Verovšek, katere starši so prav tako bili doma na Koroškem. Kaj so doživele in koliko pretrpele, je opi-sala Mojca sama; njeno pričevanje naj sledi na koncu mojega zapisa.

Ko smo se po osvoboditvi taborišča malo oddahnili in pomirili, smo pričeli spet s političnim in kulturnim delom. Spet sem se lotil petja. Zdaj smo prepevali s povsem drugačnim občutkom kot prej pod nadzorstvom esesovcev. Koncerte smo imeli vse do mojega odhoda meseca julija.

Javil sem se začasno za jugoslovanskega državljana, ker sem čutil, da bodo vsi prej šli domov kot Avstrijci. Naš trans-port je šel preko Plzena (Pilsen) na Češkem, do kamor so nas peljali Američani z vojaškimi kamioni, od tam pa z vlakom do Prage, kjer je bil postanek ves dan. Levar, ki je poznal Prago, je dejal, da nam bo pokazal najmodernejši hotel v srednji Evropi. Pred hotelom je bil napis, ki je oznanjal, da imajo pristno turš-ko kavo. Ko sem prebral napis, sta prišla iz poslopja dva moška. Eden me je v slovensčini vprašal, od kod sem. S pono-som sem mu odgovoril iz Ljubljane. Zanimal se je, če koga po-znam v Ljubljani, in omenil sem Levarja.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

V torek, 28. februarja, je bila 22. seja družbenopolitičnega zbora OS Radovljica, v sredo, 1. marca, pa 24. seja zbora krajevnih skupnosti in 21. seja zbora združenega dela. Na vseh treh ločenih sejah so delegati obravnavali občinski proračun za 1978. leto, program razvoja malega gospodarstva, potrdili odlok o obvezni uporabi in plačilu komunalnih storitev v občini, odlok o izdelavi zbirnega katastra, odlok o družbeni skrbi za udeležence NOV in drugih vojn ter za njihove družinske člane, odlok o določitvi delegatskih mest, oblikovanju delegacij za delegiranje delegatov v zbor združenega dela, predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve. Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta razen tega obravnavala tudi prioritete naloge SIS s področja družbenih dejavnosti v 1978. z novimi prispevnimi stopnjami. Vsi zbori so podprli predlog za ugotovitev upravičenosti občine do sredstev solidarnosti in predlog odloka o določitvi obveznega prispevka za financiranje vzdrževanja in obnavljanja komunalnih objektov in naprav skupne rabe. Zbor KS pa je posebej obravnaval in potrdil odlok o organizaciji in poteku pogrebov v občini in odlok o registraciji plovilnih objektov in o varnostnih ukrepih na Blejskem in Bohinjskem jezeru ter o uporabi rek v rekreativne namene.

Izvršni svet OS Radovljica je na 115. seji 27. februarja obravnaval v prisotnosti tajnikov vseh SIS poročila o izvršitvi delovnih in finančnih programov SIS družbenih dejavnosti v 1977. in dopolnil k samoupravnemu sporazumu o osnovah plana za obdobje 1976-1980 v 1978. letu. V nadaljevanju se je tekla beseda o predlogu odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem, o osnutku odloka o občinskih blagovnih rezervah, predlogu odloka o ustanovitvi katastrske občine Peračica in o popravkih urnih cen za geodetske storitve. Potrdili so zaključne račune sredstev posebnih računov za 1977. leto za pospeševanje kmetijske proizvodnje, sredstev solidarnosti za odpravo posledic potresa, sredstev za zatiranje živalskih kužnih bolezni, posebnega depozita, družbene pomoči žrtvam fašističnega nasilja, odškodnin za nacionalizirana zemljišča, sredstev za vzdrževanje graščine in trgovske poslovne stavbe v Radovljici. Izrekli so soglasje z osnutkom družbenega dogovora o osnovah in merilih za oblikovanje sredstev za delo državnih organov v SRS in s predlogom komisije IS skupščine SRS za presojo utemeljenosti zahtevkov o odpustitvi izplačila OD nad zamajeno višino, o preložitvi roka za izplačevanje zamajenih OD po zakonu. Obravnavali so tudi finančne zadeve po sklepih finančne komisije IS, predlog odloka o določitvi delegatskih mest in imenovali člane organa za nadzorstvo nad zakonitostjo dela v OZD.

Na prvi seji občinske kandidacijske konference, ki jo je sklical predsedstvo OK SZDL Radovljica 23. februarja, so po sprejemu vseh volilnih dokumentov izglasovali predlog kandidatne liste za 23-članski družbenopolitični zbor občinske skupščine, izrekli soglasje k predlogom temeljnih kandidacijskih konferenc za predlagane nosilce volilnih funkcij v občinski skupščini, skupščinah občinskih SIS ter skupščini SRS in SFRJ. Za kandidata za predsednika izvršnega sveta OS so ponovno predlagali Franca Podjeda. Za prvo sejo republiške kandidacijske konference so izvolili za delegata Ivanko Šlibar z Bleda in Jošta Rolca iz Radovljice.

Na prvi seji OK ZK Radovljica novega mandata so 22. februarja za delegate 8. kongresa ZKS izvolili: Anico Eržen iz Lesc, Ivana Fabjana z Bleda, Miha Gluščiča iz Verige Lesce, Polono Košnik iz zdravstvenega doma Bled, Esada Mehmedinoviča iz osnovne šole Lipnica, Elzo Osterman z Bleda, Miha Rozmana iz Vezene Bled in Pavla Triplata iz Elana Begunje.

O CENAH, ŠOLSTVU IN KOMUNALI

Na 163. seji izvršnega sveta skupščine občine Jesenice 1. marca je bilo obravnavanih nekaj izredno zanimivih zadev, ki zadevajo zelo različna področja. Tako je med drugim izvršni svet obravnaval dogovor o izvajanju politike cen izdelkov in storitev iz pristojnosti republike in občin v letu 1978, poročilo o pregledu poslovanja osnovnih šol v naši občini in cene komunalnih storitev Kovinarja Jesenice.

Republiški komite za tržišče in cene je izvršnemu svetu ponovno posredoval v podpis dogovor o izvajanju politike cen izdelkov in storitev. Ponovno zato, ker je izvršni svet že v februarju razpravljal o tem dogovoru in podpis zavrnil z obrazložitvijo, da tako pripravljen dokument ne more biti realna osnova za oblikovanje cen v letošnjem letu. Hkrati so bile republiški komiteju posredovane nekatere pripombe, oziroma spreminjalni predlogi, ki so v novem predlogu dogovora skoraj v celoti upoštevane. S tem dokumentom se podpisniki, izvršni svet skupščine SRS in izvršni svet vseh občinskih skupščin SR Slovenije obvezujejo, da bodo v mejah svojih pravic, pooblastil in obveznosti nastopali v skladu z zakonom o družbeni kontroli cen in resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976 do 1980 v letu 1978 in tako ustvarjali ugodnejše pogoje za uresničevanje politike ekonomske stabilizacije. Z ukrepi ekonomske politike si bodo podpisniki dogovora prizadevali, da bo rast cen proizvodov in storitev iz republiške in občinske pristojnosti v letošnjem letu na vseh področjih nižja od dosežene rasti cen v letu 1977. Republiški izvršni svet se opredeljuje za naslednjo politiko proizvodnje cen industrijskih proizvodov in cen storitev iz svoje pristojnosti:

- tarifne postavke za prodajo električne energije za gospodinjstva se bodo povečale za 11 %;
- cene gradbenega materiala se bodo povečale največ za 8 %;
- cene mlečnih izdelkov se ne bodo povečale;
- cene dnevnikov se bodo v drugi polovici leta povečale za 0,50 din za izvod;
- tarife v železniškem potniškem prometu se bodo povečale za 15 %, oziroma v skladu z medrepubliškimi dogovori;
- RTV naročnine se v letu 1978 ne bodo povečale;
- cene v potniškem in tovornem cestnem prometu se bodo povečale v okviru predvidevanj le tedaj, če bi se tovrstnim OZD pomembnejše poslabšal ekonomski položaj ali pa bi se povečale cene naftnih derivatov.

Na podlagi tega cene v decembru 1978 v primerjavi s cenami v decembru 1977 ne bi bile višje:

- pri industrijskih proizvodih za več kot 9 %;
- v prodaji na drobno za več kot 12 %;
- pri življenjskih potrebščinah za več kot 13 %;
- pri storitvah za več kot 11 %.

Izvršni sveti občinskih skupščin pa bodo cene iz občinske pristojnosti oblikovali tako:

- da stopnja rasti cen storitev v letu 1978 ne bo višja od 11 %, pri tem pa bodo vodili diferencirano politiko cen tako, da bodo spodbujali racionalno gospodarjenje na tem področju;
- da se bodo stanarine v skladu z izhodišči za uveljavljanje ekonomskih stanarin v letu 1978 povečale v juniju, in sicer v povprečju za 30 % v občini. Za enak odstotek pa se lahko povečajo tudi najemnine za poslovne prostore, v kolikor to v posameznih občinah ni s samoupravnimi sporazumi drugače določeno;
- da se bodo cene komunalnih storitev povečale v povprečju za 8 %;

Za delegata na 11. kongresu ZKJ so izvolili Katarino Bem iz Radovljice.

Na pobudo predsednika izvršnega sveta OS Radovljica je bil prejšnji teden usklajevalni sestanek predstavnikov izvršnega sveta, OK SZDL, stanovanjske in komunalne skupnosti, KS Radovljica, Alpdoma in komisije za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri OS Radovljica. Po ugotovitvi, da predlog samoupravnega sporazuma o skupnih obveznostih za izgradnjo stanovanjske soseske Cankarjevo naselje v Radovljici ne vsebuje utemeljenih pripomb KS in komunalne skupnosti, so sklenili, da stanovanjska skupnost v 14 dneh izdela nov predlog sporazuma, ki bo ustrezal programu stanovanjske gradnje v tem naselju.

Praznik dneva žena bodo proslavili v radovljiški občini v vseh KS in delovnih kolektivih s priložnostnimi proslavami in kulturnimi programi, na katerih bodo zaslužni družbenopolitičnim delavkam podelili priznanja KS SZDL. V Radovljici je bila proslava 7. marca v osnovni šoli A. T. Linhart, na Bledu pa bo 11. marca v osnovni šoli in v festivalni dvorani.

Po sklepu OK ZK Radovljica bo komite OK ZK do 8. marca organiziral seminar za sekretarje vseh OO ZK v TOZD, OZD in KS, na katerem bodo obravnavali dokumente za 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ. Obravnavo teh dokumentov bo komite organiziral do 20. marca tudi za vse izvršne organe družbenopolitičnih organizacij, skupščin občine in KS ter SIS. V tem času pa se bodo zvrstile razprave tudi v vseh OO ZK.

Člani delegacije španskih delavskih komisij, ki so se na povabilo Zveze sindikatov Jugoslavije mudili v Sloveniji, so bili 23. februarja v gosteh tudi v radovljiški občini. Obiskali so kmetijsko posestvo in farmo krav molznic v Poljčah, kjer so se pogovarjali z delavci in kooperanti, nato pa so si ogledali muzej talcev v Begunjah in turistične posebnosti Bleda.

V 1977. letu je bilo zajeto v radovljiški občini v predšolsko vzgojo 680 otrok v 28 oddelkih, v katerih zanje skrbi 29 vzgojiteljic, 13 varuhinj in 27 tehničnega in upravnega osebja. V 80-urni dodatni vzgojni program za otroke, ki niso dobili mesta v vrtcih, so vključili 200 otrok, v 11 oddelkih pri vrtcih pa so za 250 otrok organizirali malo šolo, s čimer so v celoti uresničili program male šole.

Zaradi očitnega nazadovanja turističnega prometa, zlasti pa že zaskrbljujočega upadanja števila tujih turistov v radovljiški občini, je izvršni svet na 113. seji podrobno proučil obsežno in dobro izdelano analizo razvoja turizma od 1971. do 1977. leta, ki jo je predložil oddelek za gospodarstvo in finance pri OS Radovljica. Na izvršnem svetu so menili, da se ta dokument, ki naj služi za osnovo problemske konference o turizmu, dopolni s podrobnimi podatki o vzrokih upadanja bivalne dobe turistov, izkoriščenosti hotelskih zmogljivosti in o kadrovski problematiki.

V radovljiški občini so v pripravi na marčevske volitve evidentirali 6940 možnih kandidatov za 2719 delegatskih mest v delegacijah za zbor KS, SIS in DPZ. Na vseh 113 temeljnih kandidacijskih konferencah v OZD, TOZD, KS, zborskih kmetov in obrtnikov so predložili liste za 52 delegacij za SIS v KS, 128 delegacij za SIS v TOZD in OZD ter pet delegacij, ki so jih predložili za SIS kmetje, obrtniki in državni organi.

Na razširjeni seji sekretariata OO ZK v tovarni Iskra Otoče 23. februarja so ocenili politično aktivnost članov ZK in sindikata v pripravi na izvedbo referendumov o samoupravnih aktih in o nalogah v nadaljnjih političnih akcijah v predkongresnem obdobju ter v pripravi na volitve. Ugotovili so, da je zaradi nezadostne informiranosti delavcev, pri čemer so posebno poudarili prešibko aktivnost neposrednih vodij in srednjega strokovnega kadra, prišlo v tem obdobju do neutemeljenih pomislekov in tolmačenj določil samoupravnih aktov. Po novem samoupravnem sporazumu, čeprav ni bil potrjen s prepričljivo večino, spadajo OZD zaposlenih v tej TOZD med najvišje v občini, kar dokazuje najnovejši razpon OD, ki znaša 1:4,5 ali v povprečju 5290 din, za NK delavce pa 5026 din. Na seji so se dogovorili tudi o pripravah za letošnjo akcijo Komunisti, pri čemer

bodo dali poseben poudarek inovacijam in širjenju družboslovne in strokovne knjige.

Iz finančnega poročila sveta KS Radovljica za 1977. leto je razvidno, da so občani in delovni ljudje te KS, na osnovi referendum iz 1976. leta, zbrali za izgradnjo mrliških vežic, dostopa in novega pokopališča ter za komunalna dela v Vrbnjah v 1976. letu 930.179 din, v 1977. letu pa 1.844.476 din samoprispevka. Do konca 1977. leta je bilo porabljeno 2.086.580 din, za izplačilo izvajalcu gradbenih del in pogodbenih zneskov, za odobreni kredit pa je bilo porabljeno 996.622 din. Na žiro računu je ostalo iz 1977. leta za nadaljnja dela še 704.310 din.

Zaradi izredno naglega porasta maloprodaje vrat in drugih izdelkov LIP Bled, so pred kratkim povečali in posodobili prodajalne prostore v TO Trgovina v poslovalnici na Rečici. Medtem, ko so z uvedbo maloprodaje 1972. leta mesečno prodali največ do 10.000 din vrat, so v 1976. letu dosegli že 426.000 din. Prodaja pa se je lani še bistveno povečala.

Delovni kolektiv trgovskega podjetja Murka Lesce bo tudi letos omogočil letovanje svojih članov in njihovih družin v počitniškem domu na Punt pri Umagu in v Čevanju pri Poreču. Na voljo imajo devet dvoposteljnih, dve triposteljne in eno enoposteljno sobo ter devet otroških postelj. Pensione po ceni od 90 do 160 din bodo lahko koristili v Murki zaposleni delavci od 10. junija do 20. septembra.

Na zahtevo stanovalcev Gorenjske ceste v Radovljici je delegacija KS Radovljica že večkrat postavila na seji zbora KS v občinski skupščini vprašanje premestitve baze za cestno mehanizacijo Cestnega podjetja Kranj izven mesta, kot že več let obljublja. Zavlačenje rešitve tega problema, ki upravičeno razburja občane, terja po mnenju delegacije takojšen poseg pristojnih organov, ki doslej še vedno niso dali nobenega odgovora.

Delegati obeh zborov kulturne skupnosti Radovljica so na zadnji seji skupščine 2. marca potrdili predlog dopolnila k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana kulturne skupnosti Radovljica in Slovenije. Po tem dopolnilu bodo letos do konca aprila zavezanci združevali sredstva za slovenski kulturni program po prispevni stopnji 0,46, za občinski program pa po stopnji 0,37 od bruto OD zaposlenih v občini. Od maja do decembra bodo za slovenski kulturni program združevali sredstva po stopnji 0,57 %, za občinski program pa po stopnji 0,35. V nominalnem znesku, upoštevajoč poračun lanskega leta, bodo združevali za kulturo v Sloveniji in v občini skupaj 10.947 din, kar predstavlja 0,89 prispevno stopnjo. Dokončen sklep o tem mora sprejeti tudi zbor združenega dela OS.

V znanem češkem smučarskem središču Štrbske v Visokih Tatrah so v avli novega hotela Patria postavili reklamno vitrino z izdelki tovarne Elan Begunje. Razen tega je v hotelu tudi Elanova izposojevalnica in servisna delavnica za smuči, kar je izredno dobra reklama za prodajo Elanovih smučí na češkem tržišču.

Po programu KO Rdečega križa Ljubno bodo za vse občane v marcu organizirali dve predavanji. O posledicah kajenja na zdravje in ukrepih za njegovo preprečevanje bo govoril dr. Bojan Fortič, o usposabljanju ekip za socialno delo v izrednih pogojih pa dr. Sonja Mejakova, specialistka za medicino dela.

Podobno kot godba na pihala pri DPD Svoboda Lesce, se tudi kolektiv godbe iz Gorij ubada s problemom zastarelih in nezadostnih instrumentov. Medtem ko so leški godbeniki že v dogovoru z delovnimi kolektivi in kulturno skupnostjo našli rešitev v najetju posojila, so v Gorjah tudi že zbrali nad 100.000 dinarjev lastnih sredstev, ki naj bodo osnova za nadaljnje združevanje sredstev pri kulturni skupnosti in nekaterih delovnih organizacijah za nabavo novih instrumentov.

V okviru kulturne akcije za delovne kolektive so člani Linhartovega odra pri KUD Radovljica gostovali z Linhartovo igro Ta veseli dan ali Matiček se ženi 24. februarja v Zgornjih Gorjah in 26. februarja v Ribnem.

Jesenice, da o poročilu razpravlja skupaj s samoupravnimi organi VIZ in posameznih šol ter z individualnimi poslovnimi organi in sprejme konkretne rešitve za tiste probleme, ki jih poročilo nakazuje.

Predlog Kovinarja Jesenice za zvišanje cen odvozu smeti je izvršni svet tokrat obravnaval v sklopu vseh komunalnih storitev te delovne organizacije. Kovinar je predlagal zvišanje cen odvozu smeti, nekaterih storitev pogrebne službe in storitev, ki zajemajo čiščenje ulic, poti, pločnikov, zelenic, letne in zimске službe. Skupni odstotek predlaganih podražitev znaša 12,4 %. Izvršni svet je na nove cene dal svoje soglasje. Tako bo odvoz smeti za gospodinjstva dražji za 0,14 din pri kvadr. metru in bo znašal 0,34 din za kv. m, za druge koristnike pa bo dražji za 0,20 din pri kvadr. m, nova cena pa je 0,50 din za kv. m. Omeniti velja še to, da bo izkop navadne jame in poglobljene jame ter prevoz s furgonom dražji za 10 %.

Poleg navedenih točk dnevnega reda je izvršni svet sprejel osnutek odloka o določitvi prispevka za samoupravno komunalno skupnost Jesenice, obravnaval je osnutek družbenega dogovora o osnovah in merilih za oblikovanje sredstev državnih organov v SR Sloveniji, sprejel je osnutek zaključnega računa proračuna občine Jesenice za leto 1978, obravnaval pa je tudi problematiko pri sprejemanju samoupravnega sporazuma območne interesne skupnosti za PTT promet.

Dnevni red 164. seje je že določen. Izvršni svet bo razpravljal o predlogu proračuna občine Jesenice za leto 1978, o osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, o osnutku odloka o spremembi odloka o uvedbi občinskega samoprispevka ter o predlogih manjših odmkov od sprejetih urbanističnih načrtov.

Božo Ahac

PRED KONGRESI ZVEZE KOMUNISTOV

DELEGATSKI SISTEM OGRODJE POLITIČNEGA SISTEMA

Nadaljevanje

Tokrat se preselimo na uvod študije Edvarda Kardelja SMERI RAZVOJA POLITIČNEGA SISTEMA SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA, ki je bila na 30. seji predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, 13. junija 1977, sprejeta kot osnova za aktivnost Zveze komunistov Jugoslavije v pripravah na enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Edvard Kardelj v svojem uvodu poudarja, da so bile s sklepi desetega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, z ustavo leta 1974, zakonom o združenem delu in drugimi sistemskimi zakoni ter ustreznimi družbenimi in političnimi ukrepi in akcijami dosežene zelo velike, »rekel bi, skorajda revolucionarne spremembe v družbenoekonomskih in proizvodnih odnosih kakor tudi v celotnih odnosih v federaciji oziroma med republikami in pokrajinami pa tudi na področju političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Storitveni so bili pomembni koraki pri nadaljnjem utrjevanju samoupravnega družbeno-ekonomskega in družbenega položaja delavcev in v razvoju sistema socialističnega samoupravljanja v celoti. Kot vedno v preteklosti, je tudi to novo etapo razvoja naše socialistične revolucije začela — na podlagi temeljitih in vsestranskih kritičnih analiz stanja v naši družbi — Zveza komunistov Jugoslavije, kar samo potrjuje njeno živo avantgardno vlogo v naši družbi.«

Po tem, ko Edvard Kardelj ugotavlja, da smo v tem času dobili mnogo trdnjšo družbenoekonomsko vsebino in strukturo kot konkretna rezultata socialističnih in samoupravnih proizvodnih odnosov, ki omogočajo in zagotavljajo, da se naša družba razvija čedalje bolj svobodno, samostojno in samoupravno na podlagi objektivnih notranjih zakonitosti družbeno-ekonomskih odnosov socialističnega samoupravljanja. Zaradi tega se bo nadaljnje delovanje naše družbe čedalje manj opiralo na vlogo državnega aparata, »vse bolj pa na moč in iniciativno samopravno združenih in demokratično organiziranih delavcev in vseh delovnih ljudi, ki jih njihovo samopravno združeno delo s sredstvi v družbeni lastnini vse bolj združuje v skupnost svobodnih proizvajalcev«. Kardelj pravi, da namesto krepitve vloge države in njenega aparata — kar je značilnost državlastniških oblik socialističnih proizvodnih odnosov — se pri nas vse bolj krepi vloga delovnega človeka v združenem delu in v drugih samoupravnih skupnostih njegovih interesov kakor tudi v demokratičnem delegatskem mehanizmu naše družbe.

»Sreče človeku ne more dati niti država niti sistem niti politična partija. Srečo si lahko človek ustvari sam. Avantgardne sile socializma in socialistična družba imajo potemtakem lahko samo en cilj — da glede na možnosti danega zgodovinskega trenutka ustvarjajo razmere, v katerih bo človek kar najbolj svoboden pri takšem osebnem izražanju in ustvarjanju, da bo lahko — na podlagi družbene lastnine proizvajalnih sredstev — svobodno delal in ustvarjal za svojo srečo. To je samoupravljanje.«

Ta samopravni proces, nadaljuje Edvard Kardelj, pa se ne bi mogel razvijati svobodno, v polni meri in s potrebno dinamiko, če se takšnim ekonomskim in proizvodnim odnosom ne bi pravočasno in hitreje prilagajal tudi politični sistem v celoti. »Zato ima zdaj naša družba tudi na področju političnega sistema oziroma glede nadaljnjega razvoja sistema socialistične samopravne demokracije nič manj pomembne naloge, kot pa smo jih začeli uresničevati na podlagi ustave in zakona o združenem delu, na področju družbenoekonomskih in proizvodnih odnosov. Prav takšni družbenoekonomski in proizvodni odnosi pomenijo glede na to, koliko so prispevali in prispevajo k stabilizaciji socialističnega in samoupravnega sistema, družbeno-ekonomsko in materialno bazo za nadaljnje utrjevanje in razvoj demokratičnih odnosov med ljudmi v sistemu socialističnega samoupravljanja.«

Kardelj pravi, da glede na to, da imajo problemi nadaljnjega razvoja političnega sistema daljnosežni pomen za razvoj naše družbe, je nujno, »da Zveza komunistov Jugoslavije zavzame jasna stališča prav o smereh in sredstvih za urejanje teh problemov oziroma o poteh in oblikah nadaljnjega razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Točneje rečeno. Zveza komunistov Jugoslavije lahko zdaj uspešno konkretizira pobude in načelna stališča desetega kongresa o teh vprašanjih. Seveda teh problemov nismo mogli postaviti na dnevni red prej, preden naša družba ni dobila svoje prave, rekel bi »družbenoekonomske duše«, se pravi, dokler ni vzpostavila takšnih oblik in notranjih zvez družbenoekonomskih in proizvodnih odnosov, ki bi bili sposobni delovati brez odločilnega pokroviteljstva državnega aparata.

Zato postaja zdaj družbena nadstavba v celoti, posebno pa politični sistem, odločilno vprašanje našega nadaljnjega uspešnega samoupravnega razvoja. To še zlasti zato, ker lahko celo rečemo, da je razvoj političnega sistema v delnem zaostanku oziroma da nekatere njegove institucionalne rešitve prihajajo v neskladje z doseženimi stopnjami razvoja odnosov in oblik, ki nastajajo in se razvijajo v samopravno organiziranem združenem delu in na področju samoupravljanja sploh. Če bi to neskladje trajalo dlje, bi lahko postalo resna ovira nadaljnjemu uspešnemu razvoju in utrjevanju stabilnosti sistema socialističnega samoupravljanja v celoti.«

Edvard Kardelj v nadaljevanju poudarja, da smo z ustavo leta 1974 »v sistemu socialistične državne oblasti, posebno pa v skupščinskem sistemu, presegli in ukinili večino ostankov političnega sistema buržoazne države, ki si jih sicer socializem v prvih fazah svojega razvoja sposoja od njega. Delegatski skupščinski sistem je načelno postal oziroma mora dejansko postati ogrodje celotnega političnega sistema našega samoupravnega življenja in sistema državne oblasti. Toda s to novo demokratično politično obliko družbenega samoupravljanja še niso usklajene niti vse druge oblike ne samo političnega sistema, temveč niti položaj in način delovanja subjektivnih socialističnih sil. Če bi to neskladje trajalo dalj časa, bi se delegatski sistem težko otrese svojih začetnih slabosti, bil pa bi tudi podvržen raznim deformacijam, ki bi nedvomno negativno vplivale na demokratizem našega družbenega življenja.

Vsi ti problemi nam zdaj narekujejo predvsem tri temeljne naloge:

— prvič, kritično moramo pregledati sedanje stanje našega političnega sistema in sprejeti ukrepe za njegovo usklajitev s spremembami v družbenoekonomski in samopravni strukturi družbe in s splošnimi perspektivami, ki jih te spremembe odpirajo razvoju naše socialistične družbe;

— drugič, z ustreznimi ukrepi moramo razširiti in utrditi demokratične odnose in demokratično prakso samoupravnega in družbenega odločanja v celoti; in

— tretjič, v takšnem sistemu samoupravnega demokracije moramo jasneje in bolj konkretno opredeliti položaj, vlogo in način delovanja subjektivnega faktorja socialistične družbe, zlasti pa način in sredstva uresničevanja vodilne ideje in politične vloge Zveze komunistov Jugoslavije.«

Se nadaljuje

KDO SO ŽENE PO KATERIH SE IMENUJEJO NAŠI VRTCI

Vzgojno varstvena organizacija Jesenice vključuje pod isto upravo:

- dve enoti »Angelece Ocepek« (matična zgradba in pritličje v stolpnici), na področju KS Plavž
- enoto »Julke Pibernik« — v KS Sava
- oddelek »Mare Šivic« — v KS Podmežakla in
- oddelek »Frančiške Ambrožič« v KS Hrušica.

Nekatera imena vsi dosledno uporabljamo, žal pa ne vseh. Morda prav zato, ker so nam liki teh žena premalo znani. Ob dnevu žena želimo, v nekaj besedah osvetliti like, prikazati njih borbo in žrtve za lepše življenje — svojih in naših otrok. Pobrskala sem, našla nekaj skromnih zapiskov, kateri pa povedo veliko.

ANGELCA OCEPEK je živela kot otrok v težkih razmerah. Sama je izjavila — da se je kot otrok — bala življenja. Zaradi revščine v družini je morala že kot slabotno trinajstletno dekletce v svet — za kruhom.

Zaposila se je v Ljubljani. Eno uro daleč je hodila peš v službo. O tej prvi službi je sama zapisala »Delala sem ponavadi najtežja dela — za najmanjšo plačo!«

Zato ni čudno, da se je že zgodaj vključila med borce za lepše življenje, lepše življenje delovnih ljudi in še prav posebno za pravice — delovnih žena.

Zaradi odločnega nastopanja za delavske pravice žene in matere, je bila 1935. leta sprejeta v KPJ. Takrat se ni več bala življenja! Bila je pripravljena v borbi za lepše življenje otrok in delovnih ljudi tudi umreti.

Bila je večkrat aretirana, v ječah, v taboriščih. Celo rodila je kot jetnica. S pomočjo partijske organizacije ji je pri porodnišnici uspelo pobegniti. Takrat je bila v odsotnosti obsojena na 30 let ječe. Bila je vse življenje revolucionarka — aktivistka. Posebno pozornost je posvečala skrbi za otroke. Na njeno pobudo so zrasi prvi vrtci, prve jasli v Ljubljani, Celju in nato širom po Sloveniji. Imela je štiri otroke in sama je izjavila: »Ko se borim za druge otroke — se borim tudi za svoje!«

Iz teh nekaj zapiskov o tej ženi lahko zaslučimo, da je bila **ANGELCA OCEPEK »ČLOVEK V NAJLEPSEM POMENU BESEDE«**.

JULKA PIBERNIK je bila revolucionarka že v predvojnem času. Leta 1930 je bila sprejeta v KP. Dve leti je bila v mednarodni Leninovi šoli v Moskvi.

Po vrnitvi iz Moskve se je družina preselila v Zemun, kjer sta oba z možem nadaljevala s političnim delom. Ob kapitulaciji Jugoslavije, sta se s sinom vrnila na Jesenice, čez dva meseca pa so jih Nemci pregnali nazaj v Srbijo.

Vsa družina — tudi mali Albin — se je takoj vključila v NOB. Možu Albinu je bila zaupana naloga, da v Srbiji organizira slovensko partijsko četo. Bil je komandant čete, sin Albin pa najmlajši borec. Sodeloval je v vseh bojih, katere je vodil oče, pred krogami pa ga je varovala mamica s svojim telesom.

Usoden je bil za Julko igmanski marš.

Polna vere v zmago — polna naprednih idej s katerimi je vzgajala in hrabrila soborce in jugoslovansko ljudstvo — je v naporih igmanskega marša omagala. Takole je zapisal udeleženec tega marša:

»Mrz se nam je zagrizel v kosti, grizel je v lica in oči. Od mrza so se nam lepili prsti na puškine cevi. Spremljalo nas je silovito pokanje v gozdovih. Poleg ranjenih, ozebljih in bolnih sem ogledoval drobno bitje, otroka, ki je stopical za nami. To je bil naš mali Albin. Mama Julka je s težavo hodila poleg njega.«

V Foči je zaradi ozeblin zgubila obe nogi. Takrat jo je obiskal maršal Tito, s katerim se je spoznala že v Moskvi.

Novica o njeni smrti je pretresla vse borce. Pogreba se je udeležil tudi tov. Tito. Malega Albina je za nekaj dni vzel k sebi z željo, da bi malemu vojaku lajšal bolečine ob izgubi mame. Dal mu je sešiti pravo vojaško obleko z vojaškim pasom. Tovariš Tito mu je dal celo malo pištolo in konja-ponija, da »mali vojak« ne bi zaostajal za četo.

Jeseni 1943 je padel še oče Albin. Mali Albin pa je ostal in zrasel v pogumnega pilota.

To je torej lik žene-matere, aktivistke, revolucionarke, borke — po kateri se imenuje ena naših enot.

O **MARI ŠIVIC** — sem našla manj podatkov.

MARA ŠIVIC-MINKA je bila bolničarka štaba gorenjskega vojnega področja, in je padla marca 1945 ob zadnji okupatorjevi ofenzivi te enote IX. korpusa na Poreznu.

Omahnila je prav v trenutku, ko je hotela pomagati smrtno ranjenemu partizanu-narodnemu heroju Andreju Žvanu-Boristu.

Bolničarka »MINKA« je bila in ostaja lik prave — na sleherni žrtvi pripravljene partizanske bolničarke.

FRANČIŠKA AMBROŽIČ je lik junaške slovenske matere. Imela je 11 otrok in 9 jih je odraslo. Mož se ji je ob koncu prve svetovne vojne vrnil iz ruskega ujetništva ves bolan. Leta 1939 je ostala vdova.

Garala je, da je preživljala številno družino. Prišla je druga svetovna vojna. Ambrožičeva družina se je takoj 1941. leta aktivno vključila v NOB. Začele so se aretacije, negotovost. In Ambrožičeva mama je šla pogumno skozi vse strahote vojne. V begunjskih ječah

je slišala strele pod katerimi so omahnili njeni fantje. Njo in hčere je pot vodila iz taborišča v taborišče. Preživljala je mučenje, lakoto, ponižanja. Šla je mimo plinskih celic. Kot zavedna, v trpljenju preizkušena, vendar polna vere v boljšo prihodnost, je premagala vse vojne grozote — celo smrt.

Po vojni se je iz taborišča vrnila domov in se aktivno vključila v obnovo domovine.

Polna življenjskega optimizma je dočakala še svoj 75. rojstni dan. — Dotrpela je in počiva, njen svetli lik pa ostaja med nami!

To so torej žene, po katerih se imenujejo naši vrtci!

Ivanka Onušič

RAZSTAVA VREDNA OGLEDA

V soboto, 4. marca, so s krajšim koncertom ženskega pevskega zbora pevskega društva Jesenice, v mali dvorani in čitalnici Delavskega doma na Jesenicah, odprli v počastitev mednarodnega dneva žensk, že tradicionalno razstavo izdelkov članic krožka ročnih del DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Tokrat se predstavljajo z narodnimi vezinami, kot gostja pa Pavla Kleč razstavlja svoje imenitne gobeline, ki so dosegli vrh tovrstnega izražanja, pridružila pa se ji je še članica krožka Anica Vistrova.

Krožek ta mesec praznuje štiriletnico svojega organiziranja in kontinuiranega delovanja in na vsakoletni razstavi ob tem dnevu prikaže rezultate svojega enoletnega programskega delovanja. Na razstavi namreč niso prikazani slučajni izdelki članic, temveč izdelki za katere se v krožku programsko opredelijo že leto dni poprej. Tako se tokrat, kot že rečeno, 26 članic predstavlja s svojimi narodnimi vezinami. Na razstavi, ki je tudi v estetskem pogledu zelo okusno urejena, pritegnejo tudi miniaturne avbice, ki jih razstavlja članica Kati Čušin.

Po štirih letih delovanja krožka, je bilo poudarjeno ob otvoritvi, lahko z veseljem ugotavljamo, da je krožek s svojo dejavnostjo zelo razgibal to dejavnost na Jesenicah. Saj se ta dejavnost ali bolje rečeno tovrstne razstave pojavljajo že v raznih društvih in celo krajevni skupnosti. Ob tem bi bilo prav, da bi bili posnemalci te dejavnosti tudi v pogledu izvirnosti in izrazne čistosti tako dosledni, in da bi se s tako doslednostjo borili proti raznim tujim »uvoznim« vplivom in različnim pojavom kiča, kakor članice krožka.

Razstavo, ki bo odprta do vključno 15. marca, vsak dan od 9. do 12. in od 16. ure do 19.30, bi si morali ogledati učenci vseh naših šol, pa tudi ostali občani, oziroma občanke, predvsem mlade. Verjetno bo na razstavi marsikatera od njih dobila spodbudo, da si bo tudi svoj dom olepšala z narodnimi vezinami.

NEŠTETO CILJEV JE PRED NAMI

Kako hitro sem odrasla, kako hitro so minila leta brezskrbnosti! Ni še dolgo, ko sem bila majhna šolarica s težko torbico na ramenih in z rumeno rutko okrog vratu. Sedaj pa sem že v osmem razredu, zadnjem letu obveznega šolanja in stojim pred veliko odločitvijo: Kam? To je vprašanje slehernega izmed nas. Vsem želimo, da bi izbrali poklic, ki ga bodo opravljali z veseljem in z zavestjo, da koristijo naši socialistični skupnosti.

Moj edini cilj doslej je bil postati medicinska sestra. Skrbeti za stare ljudi, ali pa mladim vlivati upanje, da se bo njihovo zdravstveno stanje izboljšalo. Upala sem, da bom kdaj lahko vrnila dobroto sestram, ki so me negovale in spodbujale k temu, da sem se živela v to, da sem invalid. Na srečo je sedaj stanje mnogo boljše. Dostikrat se spominjam noči, ko sem nepremično ležala v sobi za intenzivno nego, ob meni pa je sestra z menoj delila tiste dolge nočne ure.

Danes pa vem, da mi to ni moč postati. Zavedam se, da dobrote in potrpežljivosti ne bom mogla izkazovati ljudem, ki bodo kdaj potrebovali pomoči. Vem, da bi ta poklic opravljal težko, toda opravljal bi ga s srcem.

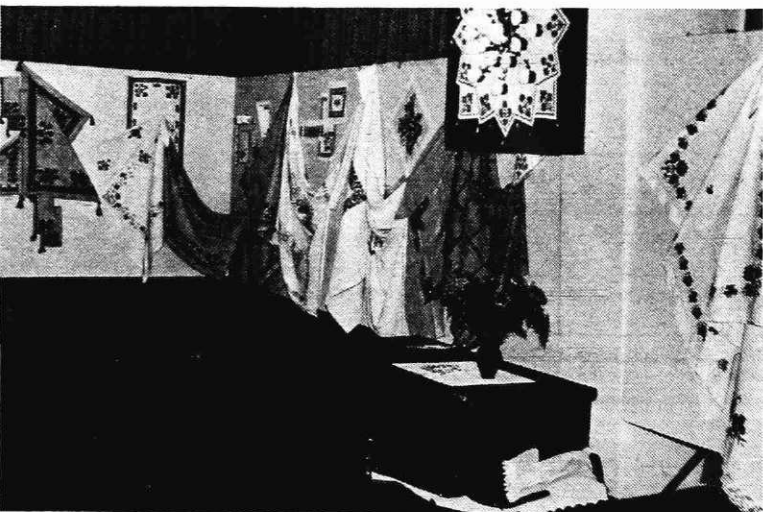
Nekaj dni po tem, ko sem zvedela, da se na medicinsko šolo ne morem vpisati, sem se počutila kot manjvreden član družbe. S pomočjo staršev, tovarišice razredničarke in so-

cialne delavke, ki so mi pomagali, da sem ta manjvrednostni kompleks izgubila, sem se sedaj preusmerila v drug poklic. V tistem trenutku nisem bila sposobna, da bi to storila sama. Pomagali so mi oni in za to sem jim hvaležna. Če ne pride še do česa nepredvidenega, se bom vpisala v tehnično šolo. Krizo, ki se mi je prej zdela neprebodljiva, sem premagala. Vsem, ki jih je doletelo kaj takega, pa bi rekla, naj ne omagajo na sredi poti. Potrebno se je boriti. Ne pozabite, da je nešteto možnosti in ena bo prav gotovo ustrezala tudi vam!

Veselite do tehničnega risanja in opravljanje poklica strojnega tehničarja, to je zdaj moj cilj. Vem, da bom morala vložiti veliko volje in truda, saj me do poklica vodi dokaj težka pot. Ne bom klonila, vztrajala bom in si ustvarila lepo prihodnost!

Cvetka Žmitek — literarni krožek OŠ Koroška Bela

Dopisujte v Železarja

V mali dvorani in čitalnici delavskega doma na Jesenicah je do vključno 15. marca odprta vsak dan razstava narodnih vezin in gobelinot. — Na sliki motiv iz razstave.

KNJIGA DEL NAS VSEH

V sedanjo akcijo tedna Komunisti sodi tudi program pod naslovom »družba in knjiga«. Tudi v jeseniški občini je odbor za izvedbo te akcije sprejel bogat program dela.

Pododbor za izvedbo akcije »družba in knjiga« je sprejel tudi program dela, ki so ga že začeli uresničevati. Tako so se že v februarju dogovorili z ravnatelji šol ter predsedniki OO ZSMS, da bodo posvetili eno učno uro knjigi. Spregovorili naj bi o pomenu in vlogi knjige v človekovem izobraževanju. Dogovorili so se tudi za razstavo knjig na osnovnih in srednjih šolah, poleg tega pa bodo tudi poskušali, da naj bi v določenem prostoru skozi vse leto razstavljali najnovejše knjige s kratkimi komentarji o vsebini knjige. Prav tako so se dogovorili, da bodo na srednjih šolah izvedli tekmovanje v okviru bralnih značk na temo: Književnost na Slovenskem v 30 letih našega stoletja, na osnovnih šolah pa tekmovanje, ki ga pripravlja revija Kekec. Pisali pa bodo tudi proste spise na temo o knjigi.

Razen teh nalog pa so začrtali veliko dela tudi na področju oživiljanja knjižničarske dejavnosti.

V jeseniški občini je sedem temeljnih knjižnic v sedmih od enajstih krajevnih skupnostih v občini, zato bodo v krajevnih skupnostih Plavž, Blejska Dobrava, Planina pod Golico in Rateče poskušali organizirati knjižnice. Delujoče knjižnice razpolagajo s približno 59.000 knjigami. V to število pa niso zajete knjige, ki jih imajo v knjižnicah po osnovnih in srednjih šolah ter v tehnični knjižnici v Železnici. Jeseniška železnica ima prav tako v programu opremo dveh knjižnic v obeh samskih domovih, kar je prav gotovo pohvale vredno, saj bodo tako te kulturne dobrine deležni predvsem delavci iz drugih republik.

V jeseniški občini znaša letni nakup knjig med 1400 in 1500 zvezki, razen tega pa vsako leto kulturna skupnost Jesenice kupi še 800 do 900 knjig za jeseniške knjižnice. Knjižnice so leta 1976 izposodile 56.000 knjig ali 1,98 knjige na prebivalca, lani pa že 64.000 knjig ali 2,2 knjige na prebivalca, do leta 1980 pa načrtujejo 2,5 knjige na prebivalca. Število bralcev je leta 1976 zajelo 202 odstotka prebivalcev, lani pa

20,3 %, načrt do leta 1980 pa je 20,5 %.

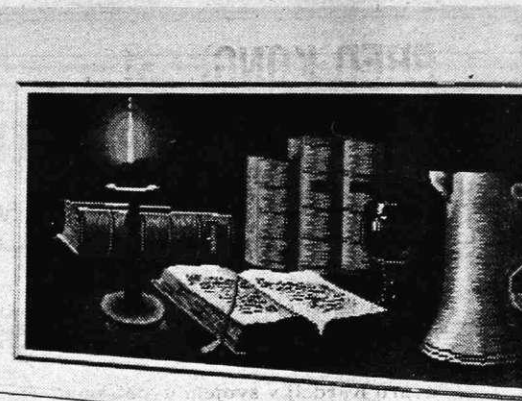
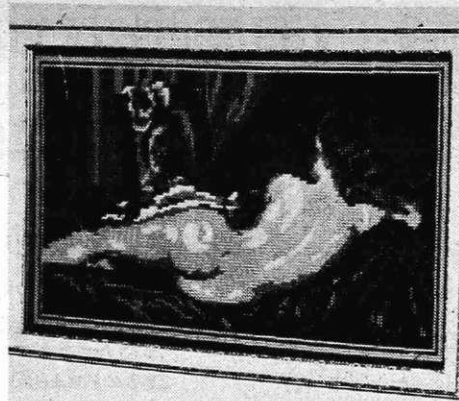
Da pa bi realizirali vse to, pa so seveda potrebna tako finančna sredstva kot tudi prostor. Kako se to da rešiti z dobro voljo ter s sodelovanjem, naj pove naslednji primer.

Knjižnica v krajevni skupnosti Žirovnica je začela z delom že kmalu po osvoboditvi. Vsa ta leta pa se je selila iz dvorane na Breznici, v Zabeznico, pa na Selo in končno v prostore TVD Partizan. Leta 1974 so v domu TVD začasno uredili prostore, toda že leto kasneje so knjižnico začeli temeljito preurejati, ob podpori upravnega odbora TVD Partizan in finančni podpori kulturne skupnosti Jesenice. Prvo fazo preureditve knjižnice so uspešno zaključili in od leta 1975 deluje knjižnica v teh prostorih vsak ponedeljek in četrtek od 16. do 18. ure.

V preteklem letu so izposodili skupno 2404 knjige, od tega 1851 leposlovnih, 479 mladinskih, 63 znanstvenih in 11 knjig s politično vsebino. V preteklem letu je knjižnico obiskalo 822 izposojevalcev, od tega 506 mladih, med njimi 349 deklet, 161 intelektualcev ter 138 delavcev. Ob koncu leta je bilo vpisanih 1362 članov, skupna knjižnična zaloga pa je znašala 5297 knjig. V preteklem letu je obiskalo žirovniško knjižnico Matije Čopa 75 odstotkov ljudi več kot leta 1974, leti pa so prebrali 48 odstotkov več knjig kot leta 1974.

Ti podatki kažejo, da zanimanje za knjige izredno raste, ob tem velja tudi upoštevati, da ima osnovna šola svojo knjižnico, da pa je vseeno med obiskovalci knjižnice tudi veliko osnovnošolcev. Kljub spodbudnim uspehom se v knjižnici srečujejo tudi s težavami. To so predvsem prostori. Še vedno imajo nekaj sto knjig v zabojih, ker nimajo ustreznih polic. Sedaj pa se jim je ponudila lepa priložnost, da bi dobili še dva prostora. Odbor TVD Partizan je namreč pripravljen odstopiti knjižnici še dva prostora, kjer bi lahko uredili police za knjige pa tudi manjšo čitalnico za branje. Vsekakor velja pohvaliti odbor TVD Partizan v Žirovnici za njihov posluh za kulturno dejavnost in za dosedanje dobro sodelovanje s knjižnico. Te prostore bo sedaj potrebno urediti, za to potrebujejo predvsem finančna sredstva. Kar se bo dalo, bodo v kraju storili sami, sodelovanje so obljubili tudi mladi, za pomoč pa so prosili tudi kulturno skupnost Jesenice.

Ob tem je potrebno povedati še nekaj. Knjižnica Matije Čopa v Žirovnici je pripravila pod pokroviteljstvom kulturne skupnosti Jesenice od 8. februarja do 8. marca delovni kulturni teden, v počastitev slovenskega kulturnega praznika. V tem času izvajajo množično akcijo popisa, pridobivanja in včlanjevanja novih članov — bralcev knjig. V tej akciji sodelujejo člani knjižnice in mladi člani šolskega kulturnega društva osnovne šole Žirovnica, ki krajane obiskujejo tudi na domu. Ra-

Gobelina — mojstrska izdelka Pavle Kleč

zen tega so pripravili reklamno propagandno akcijo novosti na knjižnem trgu, oziroma na policah knjižnice Matije Čopa. V ta delovni mesec sodi tudi akcija preureditve in obnove knjižnice in male čitalnice. Ob zaključku akcije bodo pripravili tudi večer naše besede — naše pesmi, zaključno slavnostno prireditev delovnega kulturnega meseca.

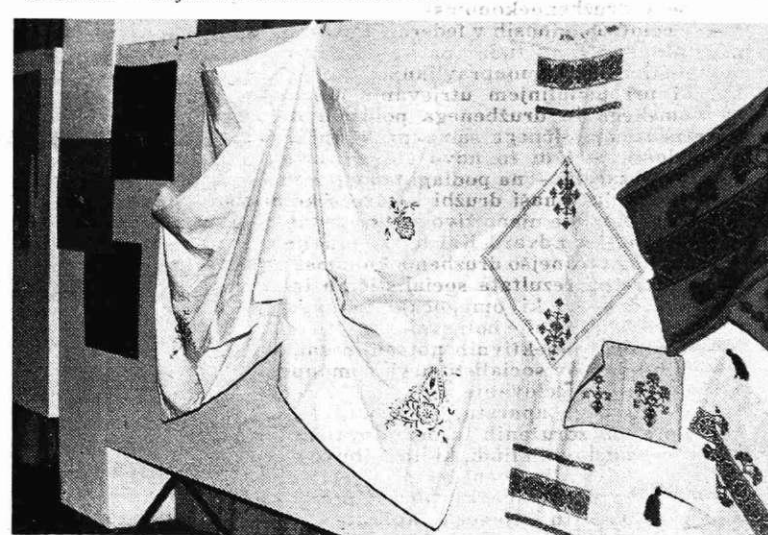
Akcija, ki so jo začeli v Žirovnici, je prav gotovo pohvale vredna in prav bi bilo, da bi njihovu zgledu sledili tudi drugi in poskušali v knjižnico pripeljati čimveč ljudi in jih tako seznaniti in navdušiti za umetniško besedo.

USTANOVITEV SEKCIJE FOTO-KINO KLUBA DIANA NA BLEDU

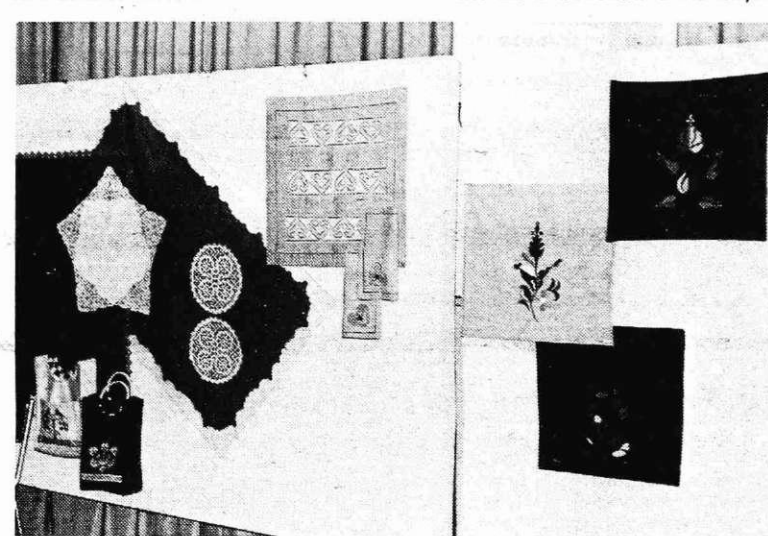
Na Bledu pripravljajo društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva (DIT) iz jeseniške in radovljanske občine ustanovni občni zbor sekcije Bled, ki bo stalno povezana z društvom »DIANA« iz Ljubljane, kjer to društvo že obstaja. Ustanovni občni zbor te sekcije bo 10. marca ob 17. uri v dvorani gozdnega gospodarstva na Bledu. Namen te sekcije, ki se bo imenovala FOTO-KINO KLUB »DIANA« je, da vključi vse, ki imajo veselje do fotografiranja narave in divjadi.

Že v lanskem letu so na predlog predstavnika tega društva iz Ljubljane Janeza Černača pri Gozdarstvu na Bledu ustanovili pripravljalni odbor pri DIT Gozdarstva Bled, ki mu je predsedoval Jože Skumavec. Ta čas pa je vse pripravljeno za ustanovitev sekcije društva »DIANA«.

Vabljeni so vsi iz jeseniške in radovljanske občine, ki imajo veselje do fotografiranja narave in divjadi. Prek leta bo sekcija organizirala predavanja o fotografiranju ter o varstvu narave in divjadi v njej. Jože Ambrožič

Iz razstave vezenin članic krožka ročnih del DPD Svoboda Tone Čufar

PROGRAM OBČINSKEGA DRAMSKEGA SREČANJA

9. MARCA OB 15.30 DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica — Breznica v režiji Julke Dolžan — ZMEŠNJAVO

10. MARCA OB 19. URI DPD Svoboda France Mencinger Javornik — Koroška Bela v režiji Francija Tušarja — M. Achorda: HOČETE IGRATI Z MENOJ

11. MARCA OB 19.30 Amatersko gledališče Tone Čufar Jesenice v režiji Vere Smukavčeve — M. Benetovič: HVARCANKA

17. MARCA OB 20. URI DPD Svoboda Ivana Krivca Hrušica v režiji Janka Vebra — RAJ POTEPUHOV.

Vse predstave bodo v kraju izvajalca ZKO Jesenice

KOMISIJA ZA INTERNIRANCE VABI NA PETDNEVNI IZLET

Komisija za internirance pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice, prireja v dneih od 27. aprila do 1. maja petdnevni izlet za svoje člane po naslednjem razporedu:

PRVI DAN: Ob 14.11 odhod z brzovlakom z Jesenic v Skopje (potovanje v ležalniki);

DRUGI DAN: potovanje z avtobusom od železniške postaje do Tetova, mesta pod Šar planino, kjer bo zajtrk. Po zajtrku nadaljevanje poti ob Vardarju do Gostivara in dalje v Mavrovo. Pri Rostuži bo ogled svetovno znanega manastira Jovan Bigorski, od tu pa nadaljevanje vožnje proti Debarju in ob Crnem Drimu mimo Globačice v Strugo in Ohrid, kjer bo kosilo, namestitve v hotelu in prenočišče.

TRETJI DAN: Med zajtrkom in kosilom ogled ohridskih znamenitosti in muzejev, po kosilu pa odhod proti Ohridskemu jezeru do znamenitega samostana sv. Nauma, od tu preko Golice na Prespansko jezero, kjer bo kratek postanek v Oteševu, nato pa vožnja v Bitolo, ogled mesta in antične Herakleje. Pot bo zatem vodila do Kruševa, enega najvišje ležečih mestec v Jugoslaviji, še bolj pa pomembnega za makedonsko zgodovino. V tem kraju bo večerja in prenočišče.

ČETRTI DAN: Po zajtrku odhod proti Prilepu in dalje v Titov Veles, kjer bo kosilo. Po kosilu odhod v Skopje, ogled mesta in zaključna večerja. Ob 23.30 odhod z vlakom s Skopja (ležalniki) in prihod na Jesenice 1. maja ob 16.09.

Cena potovanja je 1.800 din, kamor so vključene vse usluge navedene v programu. V ceno je že vračunan 25 % popust, poseben popust pri vožnji z vlakom pa lahko uveljavljajo še upokojenci, vojaški vojni invalidi, nosilci Spomenice 1941 in drugi uveljavljeni popusti.

Prijave s vplačilom sprejema občinski odbor ZZB NOV Jesenice, cesta Maršala Tita 86 do zasedbe mest.

OPRAVIČILO

Uredništvo Železarja se opravičuje Janezu SVOLJŠAKU, avtorju satire PRAZNOVANJE POMLADI, objavljeni v našem glasilu dne 2. marca 1978, ker je tiskarski škrat izpustil njegov podpis.

PRIREDITEV V DOMU UČENCEV ŽIC OB 100-LETNICI ROJSTVA OTONA ZUPANČIČA IN TEDNU »KOMUNISTA«

V petek, 3. marca, je bil v domu učencev ŽIC kulturno-umetniški večer v počastitev 100-letnice rojstva pesnika Otona Zupančiča in ob letošnjem tednu komunista. Kulturno-umetniški večer so organizirale družbenopolitične organizacije ŽIC. Vabljeni so bili vsi člani delovnega kolektiva ŽIC ter člani osnovnih organizacij ZK delavske univerze, gimnazije in drugih šol. Na proslavi so bili tudi učenci doma učencev ŽIC.

V kulturno umetniškem programu so sodelovali učenci glasbene šole pod vodstvom Janeza Jenka in Lojzeta Jermana, igralci amaterskega gledališča Tone Čufar, Vera Stare, Slavko Polanc, Franc Pogačnik, Igor Škrli in Borut Verovšek. Igralci so recitirali manj znane Zupančičeve pesmi, katere je za ta večer izbral sodelavec ljubljanske televizije Marjan Stare.

Na koncu programa je Franci Pokljukar z delavske univerze prebral nekaj podatkov iz ankete o problematiki knjige oziroma bralne kulture, namesto obolele sodelavke.

A. Grudič

ČAS V KATEREM ŽIVIMO

Življenje je prepad med našimi hotenji in vsakdanjo kruto resničnostjo. Reševanje problemov je za nas lahko bolj ali manj uspešno. Iz nujnost, ali z drugo besedo sposobnost reševanja problemov, nam daje uspešnost v vsakdanjem življenju.

Tisti, ki deluje bolj na ozkem področju bo vsekakor manj obremenjen kot nekdo, ki je bolj široko aktiven.

Naše življenje nas sili na razna področja. Povsod se srečujemo z novimi preizkušnjami. Nekaj se moramo zavedati, da z raznimi skoki z enega področja na drugega, občutimo v sebi določeno obremenitev. Kaj lahko se zgodi, da temu ne bomo kos. Zapademo v melanholijo. Počasi pridemo do prepričanja, da nam je vse skupaj odveč. Obupamo nad seboj in življenjem.

Pristanemo na mrtvi točki iz katere se zelo težko izvlečemo. Nema-lodaj nam je potrebna pomoč. Če bi bolje precenili svoje sposobnosti, verjetno do tega nebi prišlo. V tej nagli, ki jo narekuje čas, pozabljamo da smo samo ljudje.

Vemo, da stroj ki se iztroši, lahko zamenjamo. Z nami pa je drugače.

Če se čuvamo in delamo samo tisto, kolikor nam je dovoljeno, lahko rečemo da delamo pravilno. Res pride večkrat do tega, da malo pritisnemo, za to pa potrebujemo več počitka, sicer nas delo lahko zasuznji. Z izkušnjami bomo kmalu lahko ugotovili kje so meje.

Ljudje smo z dneva v dan bolj nemočni. Časa za počitek ni. Več-

krat ne vemo kje se nas drži glava. Nervoza je že znak, da smo preobremenjeni. Samo trezna presoja, da moramo počiti, nas spet spravi na red. Če se tega ne zavemo, se nervoza stopnjuje.

Kam nas to vodi?

Okrog sebe vidimo ljudi z visokim standardom. Imajo lepo hišo, avto pa še počitniško hišico in vse to lepo opremljeno. Če pa jih pogledamo malo bolj od blizu, vidimo da jim manjka osebnega zadovoljstva. Ne moremo trditi za vse, za večino pa vsekakor to prepričanje velja. Nekje so naredili napako. Ko so oni to šele načrtovali, so bili prepričani kako bodo srečni, ko bodo to uživali. Do končne izgradnje pa je bilo potrebno marsikateri stori. Pojavili so se problemi. Teh niso predvideli.

Vsa ta nepredvidena dela, pa so marsikomu skalila načrte za končno srečo.

Vemo, da je medsebojna pomoč ljudi zelo šibka. Ljudem ne privoščimo dobrega, če tudi sami nimamo od njih nekaj koristi. Mnogi se sprašujemo, zakaj so ljudje do nas tako nezaupljivi. Pogledati moramo tudi sebe in se vprašati, kakšni smo mi do njih. Izkazalo se bo, da smo si zelo podobni.

Na svoj organizem vsekakor premalo pazimo. Pehamo se in se trošimo. Pozabljamo da nismo stroji. Če hočemo, da se izognemo marsikateri nevšečnosti, moramo delo ki ga bomo prevzeli pretehtati in ugotoviti, ali smo sposobni da ga opravimo ali ne.

KANDIDATI

ZA DELEGACIJE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH OBČINE JESENICE

KRAJEVNA SKUPNOST BLEJSKA DOBRAVA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Rozman Janez, Lipce št. 2 - Bl. Dobrava
2. Vogrinčič Marjan, Bl. Dobrava 114
3. Dornik Bojan, Kočna 7, Bl. Dobrava
4. Beguš Sonja, Bl. Dobrava 119
5. Drešar Tina, Bl. Dobrava 50
6. Kisič Peter, Bl. Dobrava n. h.
7. Črne Jaka, Bl. Dobrava 72

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Fabjan Vid, Bl. Dobrava 52
2. Škrjanc Zvone, Kočna 44 a
3. Arčon Marica, Bl. Dobrava 119
4. Švab Cecilija, Bl. Dobrava, Kočna 43
5. Zvan Mira, Bl. Dobrava 65
6. Stare Stanislav, Kočna 47
7. Aleš Edita, B. Dobrava 133

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Tušar Albina, Bl. Dobrava 16 b
2. Bogataj Anica, Kočna 13
3. Klinar Stanka, št. - 25
4. Torkar Miro, Bl. Dobrava 31
5. Čop Mira, Bl. Dobrava 97 a
6. Muhar Mira, Bl. Dobrava 5 b
7. Ravnikar Leopold, Lipce 7

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Sodja Albin, Bl. Dobrava 57
2. Grlic Janez, Bl. Dobrava 18
3. Dolenc Stefan, Bl. Dobrava 97 b
4. Radelj Franc, Bl. Dobrava, Lipce 108
5. Zupan Janez, Bl. Dobrava 12
6. Krivič Hamlet, Bl. Dobrava 115
7. Jakopič Romana, Lipce 63

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Pičman Alojz, Bl. Dobrava 118
2. Jenstrle Anton, ml., Bl. Dobrava 77
3. Jakopič Vojteh, Bl. Dobrava, Lipce 52
4. Pekolj Anton, Bl. Dobrava 140
5. Jakopič Urban, Bl. Dobrava 9
6. Globelnik Stanislav, Kočna 44
7. Fon Drago, Bl. Dobrava 139

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Strugar Franc, Bl. Dobrava 114
2. Smid Helena, Bl. Dobrava 66
3. Aleš Danica, Bl. Dobrava 50
4. Jakopič Boris, Bl. Dobrava 117
5. Srpič Alojz, Bl. Dobrava 123
6. Nemec Ludvik, Lipce št. 46
7. Žmitek Marjan, Bl. Dobrava 66

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Čop Reza, Bl. Dobrava 41
2. Krničar Franci, Kočna 19
3. Razinger Valentin, Bl. Dobrava 58 a
4. Jekler Magdalena, Bl. Dorava 148
5. Zorman Marija, Bl. Dobrava 60
6. Zvagen Alojz, Kočna 21
7. Fon Anica, Bl. Dobrava 139

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE:

1. Tušar Janez, ml., Bl. Dobrava 16 b
2. Ferik Janko, Bl. Dobrava 7 b
3. Kežar Rudol, Bl. Dobrava 78
4. Škufca Ivana, Bl. Dobrava 92
5. Stopar Anica, Bl. Dobrava 9
6. Medja Sabina, Lipce 4
7. Štamfelj Jernej, Bl. Dobrava, Lipce 19

SIS ZA KULTURO:

1. Begeš Stane, Bl. Dobrava 5 a
2. Veskovič Milan, Bl. Dobrava 17
3. Svetina Bogdana, Bl. Dobrava 113
4. Stopar Dušan, Bl. Dobrava 8
5. Klavžar Marjetka, Lipce 42
6. Muhar Peter, Bl. Dobrava, Lipce 36
7. Šiferer Franci, Lipce 11

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Bernard ing. Marjan, Bl. Dobrava 10
2. Ravnihar Franci, Lipce 7 b
3. Vahčič Edo, Bl. Dobrava 53
4. Bucek Ivan, Bl. Dobrava 27 b
5. Grlic Marjeta, Bl. Dobrava 14
6. Zaveljčina Ladislav, Lipce 76
7. Svetina Miha, Bl. Dobrava 113

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Šorn Igor, Kočna 26
2. Medja Franc, Lipce 7 b
3. Svetina Miro, Bl. Dobrava 14 a
4. Aleš Bogdana, Bl. Dobrava 123
5. Pukl Franci, Lipce 21
6. Čop Janez, Bl. Dobrava 57 a
7. Čop Peter, Bl. Dobrava 75

KRAJEVNA SKUPNOST DOVJE - MOJSTRANA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI

1. Čebašek Jože, Mojstrana, J. Aljaža
2. Guzelj Božena, Dovje
3. Hartman Karlo, J. Aljaža, Mojstrana
4. Jakelj Janez, Dovje
5. Jaklič Boris, Dovje
6. Janša Franc, Dovje

7. Kemperle Janko, Triglavsko Mojstrana
8. Kokalj Rudi, Triglavsko, Mojstrana
9. Kosmač Janez, Dovje
10. Krznarič Pavel, Delavska, Mojstrana
11. Lipovec Alojz, Radovna
12. Manevski Elizabeta, Mojstrana
13. Miklavčič Jože, Belca
14. Potočnik Jerca, Mojstrana
15. Vilman Miha, Mojstrana

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Dobnikar Albina, Dovje 8.
2. Dornik Silva, Mojstrana, Alojza Rabiča 20.
3. Luks Stanko, Delavska ul., Mojstrana
4. Mrak Janez-Gabrijel, Mojstrana, Triglavsko
5. Šimič Ivanka, Mojstrana, Triglavsko 19.
6. Telalović Ahmed, Mojstrana, Cesta v Radovno 12.
7. Valentinčič Milan, ml., Mojstrana, Ulica Janeza Polde 9.

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Italo Josip, Mojstrana, Veliki breg 28.
2. Kozelj Egidij, ml., Dovje 43.
3. Markizeti Marinka, Mojstrana, Delavska 24.
4. Ozebek Jasna, Mojstrana, Ul. Alojza Rabiča
5. Pečar Marija, Mojstrana, Triglavsko ul.
6. Rabič Ivan, Dovje 72
7. Vidmar Iva, Mojstrana, Jakoba Aljaža 24.

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Eržen Janez, Mojstrana, Jakoba Aljaža 21.
2. Hafner Franc, Mojstrana, Cesta v Radovno
3. Dermič Cilka, Dovje
4. Ozebek Angel, Dovje
5. Jereb Karel, Mojstrana, Delavska
6. Plahuta Slavko, Dovje 41
7. Zima Srečko, Mojstrana, Pod Graniščem

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Ažman Miriam, Mojstrana, Triglavsko 54.
2. Legat Slavko, Mojstrana, Cesta v Radovno 7.
3. Pretnar Vincenc, Mojstrana, Triglavsko 52.
4. Rekar Alojz, ml., Mojstrana, Triglavsko 3.
5. Rot Marija, Dovje 95/a
6. Valentinčič Milan st., Mojstrana, Ulica Janeza Polde 9.
7. Vidovič Stane, Mojstrana, Delavska 29.

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Benet Lado, Mojstrana, Triglavsko 57.
2. Čirič Milorad, Mojstrana, Alojza Rabiča 30.
3. Dimitrijevič Nikola, Dovje 113 a,
4. Kos Stane, Mojstrana, Veliki breg 21.
5. Otovič Ilija, Mojstrana, Savska 1.
6. Urbas Aleksander, Mojstrana, Triglavsko 671.
7. Zima Fani, Mojstrana, Pod Graniščem 4.

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Gliha Marta, Mojstrana, Delavska 15.
2. Lakota Cvetka, Mojstrana, Alojza Rabiča 20.
3. Očko Olga, Mojstrana, Triglavsko 59.
4. Ovšenik Danica, Mojstrana, Pod Graniščem 14.
5. Pezdinik Alojz, Dovje 48.
6. Potočnik Pavel, Mojstrana, Veliki breg 7.
7. Peternel Rajko, Dovje

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE:

1. Cenc Miha, Mojstrana, Alojza Rabiča 43.
2. Kosmač Rabič Cirila, Dovje 16.
3. Mrzelčki Milena, Mojstrana, Savska 4.
4. Olip Bernard, Belca 11.
5. Pezdinik-Klinar Marija, Dovje 109 a
6. Rabič Slavko, Dovje 15
7. Šiferer Karel, Dovje 120.

SIS ZA KULTURO:

1. Koren Feliks, Dovje 91.
2. Košir Franc, Dovje 94 a
3. Martelj Franc, Dovje 84.
4. Potočnik Franc, Belca 4.
5. Rabič Miha, Mojstrana, Delavska 1.
6. Rauh Marija, Mojstrana, Triglavsko 43.
7. Vrh Brigita, Mojstrana, Kurirska 7.

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Gartner Franc, Mojstrana, Alojza Rabiča 20.
2. Kopitar Franc, Mojstrana, Triglavsko 59.
3. Košir Jože, Mojstrana, Triglavsko
4. Kramar Jože, Dovje 112.
5. Lasnik Slavko, Dovje 88.
6. Pogačnik Jernej, Mojstrana, Alojza Rabiča 48.
7. Šiferer Edo, ml., Dovje 119. a

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Brezavšek Emil, Mojstrana, Alojza Rabiča 20.
2. Delavec Avgust, Delavska
3. Dofler Stanko, Dovje 85.
4. Košir Rado, Mojstrana, Cesta v Radovno
5. Polajner Jože, Dovje 96.
6. Potočnik Karmen, Veliki breg 7.
7. Skumavc Franc, Mojstrana, Ulica Alojza Rabiča 19.

KRAJEVNA SKUPNOST HRUŠICA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Kavalir Janko, Hrušica 10
2. Kobentar Zora, Hrušica 12
3. Kopitar Anton, Hrušica 58
4. Mrvič Alojz, Hrušica 42
5. Ortar Rafael, Hrušica 55 a
6. Rihtaršič Emil, Hrušica 4
7. Robič Janko, Hrušica 76
8. Smid Ilika, Hrušica 112
9. Župec Elica, Hrušica 90

SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI:

1. Doskoč Nikola, Hrušica 56
2. Habjan Darko, Hrušica 71
3. Kaplan Stane, Hrušica 22 a
4. Klinar Franc, Hrušica 23
5. Kremenšek Jože, Hrušica 70
6. Marinkovski Zlatko, Hrušica 70
7. Očepek Drago, Hrušica 50
8. Poljšak Kobentar-Anamarija, Hrušica 12
9. Ramuš Dušan, Hrušica 15
10. Rebselj Zvone, Hrušica 89
11. Rihtaršič Mira, Hrušica 4
12. Robič Marija, Hrušica 92
13. Simonetič Peter, Hrušica 69
14. Šuštaršič Majda, Hrušica 63
15. Verek Anufrija, Hrušica 62

KRAJEVNA SKUPNOST JAVORNIK - KOROŠKA BELA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Beg Marjan, Cesta talcev 1/a
2. Cenček Edi, Dobravsko ul. 5
3. Grobovšek Drago, Prosvetna ul. 5
4. Harej Mirko, st., T. Tomšiča 94
5. Kokošar Dušan, Alojza Travna 20
6. Ljuta Nazif, T. Tomšiča 93
7. Malej Stanko, V. Svetina 12
8. Pagon Branko, T. Tomšiča
9. Praprotnik Niko, Potoki 23/a
10. Svetina Ksenija, Kidričeva 17
11. Zupančič Peter, Javorniški rovt 29

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Barbo Mila, Savska cesta 7
2. Benedičič Mitja, Alojza Travna 12
3. Klinar Jaka, Cankarjeva 4/a
4. Kostič Adam, Savska cesta 22
5. Sterle Maks, T. Tomšiča 79
6. Vidovič Majda, Cesta talcev 7/b
7. Žan Anica, Gorska pot 3

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Brelih Sonja, Kurirska 3
2. Dobrešek Branka, Kidričeva 36
3. Geršak Slavica, V. Svetina 18
4. Kežar Janez, V. Svetina 15
5. Klinar Darinka, Cankarjeva 4/a
6. Svetlin Danilo, Mladinska 9
7. Zukanovič-Pekol M., Cesta talcev 15

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Iskra Franc, V. Svetina 2
2. Jelen Avgust, Kidričeva 22
3. Lempel Milan, Tomšičav 90
4. Svetina Anton, Partizanska 9
5. Smolej Pavel, Cesta v Rovte 20
7. Arh Franc, V. Svetina 10

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Lukek Nataša, Savska 23
2. Mandič Veljko, V. Svetina 16
3. Krže Uroš, V. Svetina 20
4. Medja Dragica, Mladinska 6
5. Mencinger Stane, Terenska 18
6. Svetina Jelka, Partizanska 10
7. Zidar Hilda, V. Svetina 1/a

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Haskič Mujaga, Cesta talcev 7/a
2. Jekler Valentin, Al. Travna 18
3. Katrašnik Franc, Al. Travna 21
4. Lagoja Vinko, Al. Travna 9
5. Obid Peter, Pionirska 9
6. Perič Milenko, Savska 1
7. Petač Damijan, Podkočna 10

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Berce Boris, Savska cesta 22
2. Filipaj Ana, Savska cesta 22
3. Podobnik Stanko, Gradnikova 5
4. Lipičar Rosvita, Javorniško nabrežje 1
5. Smole Ignac, Cankarjeva 1/a
6. Svetina Marjana, Koroška 13
7. Torkar Stane, Finžgarjeva 8

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE:

1. Brelih Slavka, Dobravsko 9
2. Burger Marjan, V. Svetina 13
3. Cvetkovič Milojka, V. Svetina
4. Logar Igor, V. Svetina 17
5. Kavčič Tomaž, Savska cesta 21
6. Mezek Irena, Al. Travna 17
7. Tomaš Helena, Udarna 8

SIS ZA KULTURO:

1. Fajfar Anton, Al. Travna 15
2. Kavčič Ivan, Savska 21
3. Karba Avgust, V. Svetina 10
4. Malenšek Majda, Udarna 5
5. Tušar Ivan, V. Svetina 2
6. Tušar Franc, Cesta talcev 7/b
7. Železnikar Ivan, Kurirska pot 2

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Andreuzzi Anton, Potoki 26
2. Gašperlin Vladimir, V. Svetina 9
3. Kokošar Zvone, Al. Travna 20
4. Podobnik Boris, Tomšičeva 98/b
5. Vilman Janez, Cankarjeva 31
6. Vidmar Leon, Al. Travna 23
7. Zukanovič Malik, Cesta talcev 15

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Biaggio Stanko, Nova ulica 5
2. Jenduka Marjan, Al. Travna 19
3. Končnik Peter, Savska 15
4. Kržišnik Janez, Al. Travna 22
5. Pančur Božo, V. Svetina 19
6. Papič Peter, V. Svetina 18
7. Pervanja Olga, Cankarjeva 31

KRAJEVNA SKUPNOST KRANJSKA GORA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Bratuž Franc, Kranjska gora, Ledine 4
2. Davidovič Marija, Podkoren 78/c
3. Dulmin Vera, Gozd Martuljek 42/c
4. Hlebanja Alojz, Gozd Martuljek 27/c
5. Oitl Boris, Kranjska gora, Sav. nas. 2
6. Jelincič Janez, Podkoren 45
7. Radon Florjan, Kranjska gora, Ledine 4

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Bratina Dušica, Kranjska gora, Bezje 7
2. Gregori Alojzij, Kranjska gora, Tičarjeva 8
3. Jeglič Stanko, Podkoren 14
4. Kramar Stojanovič M., Kranjska gora, Ledine 10
5. Mertelj Ema, Gozd Martuljek 44
6. Modrič Marija, Kranjska gora, Ledine 9
7. Pintar Franc, Gozd Martuljek 87

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Dominko Mira, Kranjska gora, Bezje 4.
2. Grabar Jože, Kranjska gora, Bezje 3
3. Kotnik Jože, Kranjska gora, Borovška 75
4. Logar Jože, Kranjska gora, Ledine 10
5. Martinovič Milica, Kranjska gora, Ledine 4
6. Mertelj Marta, Gozd Martuljek 97/d
7. Preuc Milivoj, Kranjska gora, Borovška 9

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Ferjančič Leopold, Kranjska gora, Sl. Čer. 30
2. Grm Alojz, Kranjska gora, Borovška 97
3. Grošelj dr. Janez, Kranjska gora, Koroška 2
4. Robič Peter, Srednji vrh 19
5. Lavtizar Jože, Gozd Martuljek 72
6. Pergarec Jože, Podkoren 53/a
7. Juko Marija, Gozd Martuljek 42/a

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Budinec Vojteh, Kranjska gora, Borovška 74
2. Gregori Jože, Podkoren 96
3. Mertelj Friderik, Gozd Martuljek 43
4. Plahuta Bojan, Kranjska gora, Bezje 3
5. Smolej Alojz, Gozd Martuljek 75/b
6. Udir Marija, Kranjska gora, Borovška 57
7. Tolar Franc, Kranjska gora, Ledine 11

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Blenkuš Ivko, Kranjska gora, Sl. Čer. 15
2. Gazvoda Jože, Kranjska gora, Koroška 1
3. Herbst Bruno, Kranjska gora, Borovška 66
4. Jerovšek Vasja, Gozd Martuljek 18
5. Novak Franc, Gozd Martuljek 42/a
6. Rebolj Jože, Kranjska gora, Ledine 10
7. Robič Ciril, Gozd Martuljek 46

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Dulmin Anton, Gozd Martuljek 42/a
2. Hostnikar Danica, Kranjska gora, Vitranška 3
3. Kogoj Stanko, Kranjska gora, Smerinje 10
4. Mertelj Janez, Podkoren 73
5. Ravhekar Betka, Kranjska gora, Vandotova 5
6. Šekli Marija, Kranjska gora, Ledine 4
7. Veber Alojz, Podkoren 7

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE:

1. Grlic Andrej, Podkoren 81
2. Mertelj Alojz, Gozd Martuljek 97/b
3. Šanca Vlado, Kranjska gora, Borovška 15
4. Škrilec Evgen, Gozd Martuljek 42/a
5. Rolc Edo, Kranjska gora, Borovška 16
6. Udir Marko, Kranjska gora, Borovška 57
7. Žerjav Helena, Kranjska gora, Gasilska 10

SIS ZA KULTURO:

1. Černe Milena, Kranjska gora, Sl. Čer. 1
2. Košir Marjan, Kranjska gora, Gasilska 2
3. Košir Miroslav, Kranjska gora, Vitranška 6
4. Mertelj Franc, Gozd Martuljek 74
5. Mertelj Anton, Podkoren 74/c
6. Oman Vinko, Podkoren 24
7. Robič Jože, Kranjska gora, Podbreg 17

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Bizjak Jože, Kranjska gora, Ledine 5
2. Černe Vid, Kranjska gora, Koroška 3
3. Grm Bojan, Kranjska gora, Borovška 97
4. Hlebanja Rudi, Gozd Martuljek 27/a
5. Mošič Milan, Kranjska gora, Podbreg 16
6. Robič Kristjan, Gozd Martuljek 27/c
7. Šanca Žarko, Kranjska gora, Vitranška 3

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Kolenc Andrej, Kranjska gora, Ledine 10
2. Markelj Marjan, Kranjska gora, Gasilska 5
3. Modrič Vito, Kranjska gora, Ledine 9
4. Oitzl Hugo, Kranjska gora, Borovška 13
5. Pečar Cveta, Podkoren 8/a
6. Pečar Franc, Kranjska gora, Borovška 91
7. Žerjav Franc, Kranjska gora, Gasilska 10

KRAJEVNA SKUPNOST PLANINA POD GOLICO

SPLOŠNA DELEGACIJA SIS:

1. Blažič Tomaž, Planina pod Golico 2/a
2. Branc Janez, Planina pod Golico 2
3. Čop Ciril, Planina pod Golico 27
4. Jasenc Franc, Planina pod Golico 49
5. Kerec Slavka, Planina pod Golico 3/a
6. Klinar Anica, Prihodi 14
7. Klinar Doroteja, Planina pod Golico 5/a
8. Klinar Marko, Planina pod Golico 39
9. Kolar Matevž, Planina pod Golico 71/a
10. Kosmač Metka, Prihodi 8
11. Ravnik Lovjka, Plavški rovt 3/a
12. Razinger Hermína, Planina pod Golico 73
13. Razinger Lado, Plavški rovt 12

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Jakopič Mirko, Planina pod Golico 72
2. Klinar Ljubo, Planina pod Golico 5
3. Klinar Milan, Plavški rovt 15
4. Klinar Stanko, Prihodi 23
5. Razinger Stanko, Plavški rovt 10
6. Smolej Janez, Planina pod Golico 34
7. Trpin Franc, Prihodi 8

KRAJEVNA SKUPNOST PODMEŽAKLJA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Globočnik Brane, Mencingerjeva 3
2. Jensterle Anton, C. 1. maja 130
3. Magnik Jožica, Ledarska 2
4. Mrak Anton, C. 1. maja 134
5. Pačnik Brane, Prešernova 26
6. Pogačnik Franc, C. 1. maja 30
7. Rekar Filip, Medvedova 2

SIS VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA:

1. Barut Ana, C. 1. maja
2. Bobič Mira, C. heroja Verdnika 29
3. Brgant Bojan, Mencingerjeva 8
4. Klavžar Nuša, C. 1. maja 75
5. Kokošinek Ludvik, C. heroja Verdnika 27
6. Petrič Marjan, C. heroja Verdnika 9
7. Rant Valentin, Prešernova 2

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Arh Irena, C. heroja Verdnika 17
2. Globočnik Zdenka, Mencingerjeva 3
3. Jekler Franc, C. 1. maja 99
4. Noč Alojz, C. 1. maja 9
5. Pančur Zdenka, C. heroja Verdnika 39
6. Razinger Slava, Ilirska 3
7. Rostohar Alenka, Ilirska 3

SIS ZA KULTURO:

1. Burlačenko Marjan, C. 1. maja 126
2. Debevc Vladimir, C. 1. maja 4
3. Jeršin Branko, Medvedova 7
4. Katnik Marjana, Janseva 5
5. Kozamernik Jadrán, C. 1. maja 137
6. Pavlovič Milena, Mencingerjeva 9
7. Svetlin Milan, C. 1. maja 20

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Endliher Marjan, Medvedova 10
2. Gasar Ljudmila, C. 1. maja 8
3. Komel Janez, Janseva 6
4. Rozman Janez, C. 1. maja 13
5. Šlibar Jože, st., C. 1. maja 58
6. Truhačev Niko st., C. 1. maja 19
7. Varl Alojz, Medvedova 7

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Čelesnik Ivan, Jeralova 6
2. Dolinšek Marija, C. heroja Verdnika 25
3. Hlade Lovjka, C. heroja Verdnika 17
4. Kusterle Irena, C. 1. maja 135
5. Sekardi Marija, C. heroja Verdnika 41
6. Truhačev Niko ml., C. 1. maja 19
7. Zupančič Ljudmila, C. 1. maja 4

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Bergles Marija, Mencingerjeva 2
2. Brgant Marija, Mencingerjeva 8
3. Hadžić Dika, C. heroja Verdnika 17
4. Klinar Anton, Čopova 4
5. Mencinger Janko, C. 1. maja 86
6. Sekardi Helena, C. heroja Verdnika 41
7. Sinkovec Marija, C. 1. maja 52

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Babič Albin, C. 1. maja 31
2. Capuder Ivan, C. 1. maja 10
3. Divjak Antonija, C. 1. maja 40
4. Dolinšek Marjan, C. 1. maja 78
5. Kunstelj Boža, Medvedova 2
6. Mlinarič Zdenka ml., C. 1. maja
7. Zvegelj Franc, C. 1. maja 6

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Hudrič Jože, Prešernova 32
2. Jeršin Milica, Medvedova 7
3. Komar Anton, C. heroja Verdnika 19
4. Mlinarič Božidar, C. 1. maja 100
5. Rožič Joža, Medvedova 9
6. Vergelj Jožica, C. heroja Verdnika 17
7. Zmuc Branko, C. heroja Verdnika 7

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Arh Rado, C. heroja Verdnika 17
2. Bergant Alojz, Mencingerjeva 8
3. Glavič Boris, C. 1. maja
4. Hadžić Rasim, C. heroja Verdnika 17
5. Petič Ciril, C. 1. maja 1
6. Tarman Bojan, C. heroja Verdnika 31
7. Valenčak Milena, Prešernova 26

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Babič Janez ml., C. 1. maja 31
2. Branc Franc, C. 1. maja 106
3. Čemažar Matevž, Medvedova 12
4. Katnik Alojz, Janseva 5
5. Medja Ernest, Čopova 5
6. Poljanšek Silvo, Prešernova 37
7. Šteblaj Franc, C. 1. maja 104

KRAJEVNA SKUPNOST PLAVŽ

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE:

1. Kemperle Zdenka, Titova 84
2. Kerštanj Barbara, Bokalo 15
3. Lah Pavel, Tavčarjeva 1/a
4. Majstorovič Božidar, Bokalo 14
5. Pleš Vanjo, Kosova 5
6. Rjazancev Dušica, Bokalo 12
7. Svržkapa Branko, Tavčarjeva 10

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Debevec Ivan, Bokalo 11
2. Fabjan Anica, Tavčarjeva 3/b
3. Likovič Alojz, Tavčarjeva 2
4. Panič Mato, Titova 89
5. Pogačnik Zdravko, Tavčarjeva 9
6. Rozman Marija, Bokalo 17
7. Stare Vojko, Titova 102

SIS ZA KULTURO:

1. Klinar Pavla, C. na Golico 1
2. Marošević Slava, C. revolucije 7
3. Mokorel Blanka, Titova 100
4. Škrli Bratko, Titova 76
5. Tomazin Tone, Bokalo 10
6. Varl Joža, Titova 87
7. Verovšek Borut, C. revolucije 4

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Jauh Ivan, Titova 104
2. Korenc Anton, C. na Golico 2/a
3. Kuhelj Marija, Tavčarjeva 15
4. Pretnar Brane, Bokalo 11
5. Pšenica Vojko, Tavčarjeva 10
6. Sikovšek Dušan, ml., Tavčarjeva 3/b
7. Vauhnik Erna, Titova 36

SIS SOCIALNEGA SKRBTSTVA:

1. Ambrož Slavko, Titova 76
2. Kunšič Andreja, Titova 71
3. Prešeren Majda, Titova 69
4. Purgar Staša, Žerjav 3
5. Sušan Stane, Revolucije 1
6. Trifoni Stanka, Titova 71
7. Žagar Breda, Titova 82

SIS OTROŠKEGA VARSTVA:

1. Arh Mojca, Titova 89
2. Bertonec Vinko, Titova 102
3. Kupljenik Marija, Titova 75
4. Leštan Jela, Bokalo 14
5. Pintar Marija, Zg. Plavž 6
6. Pšenica Nada, Tavčarjeva 10
7. Zevnik Janja, Zg. Plavž 5

SIS POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA:

1. Blažič Jelena, Titova 75
2. Jasnič Dante, Bokalo 10
3. Jelovčan Marija-Ana, Titova 73
4. Vidali Primož, Titova 114
5. Višnar Marjan, Murova 4
6. Ulčar Mirko, Titova 102
7. Zorman Stane, Tavčarjeva 15

SIS ZAPOSLOVANJA:

1. Kačarevič Svetislav, Tavčarjeva 10
2. Mulej Vida, Titova 89
3. Puc Živko, Murova 25
4. Rozman Jože, Titova 70
5. Zogun Leopold, Revolucije 1
6. Zugwitz Draga, Titova 102
7. Žerjav Jože, Titova 73

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Brun Viktor, Titova 75
2. Krapež Olga, C. revolucije 7
3. Pikon Lovjka, Kurilniška 5
4. Drinovec Žiga, Tavčarjeva 15
5. Rabelj Franc, Tavčarjeva 5
6. Šabani Ljuna, Titova 71
7. Varl Tone, Titova 82

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Ahec Božo, Bokalo 17
2. Bok Jaroslav, Titova 73
3. Kačar Smajo, Tavčarjeva 10
4. Polc Greta, Titova 73
5. Rakovec Edo, Tavčarjeva 1/a
6. Ravnikar Franc, Murova 12
7. Tolar Rado, Revolucije 2/a

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Bregar Nevenka, Bokalo 11
2. Čebokli Stane, C. revolucije 16
3. Drole Marjan, Titova 71
4. Hudovernik Ivanka, Tavčarjeva 6
5. Jasnič Alenka, Bokalo 10
6. Jelovčan Jože, Titova 73
7. Klinar Pavel, Zg. Plavž 15
8. Kosmač Roman, Titova 96
9. Kramar Marjan, Titova 100
10. Logar Igor, Bokalo 1
11. Malej Matevž, C. revolucije 7
12. Marinkovski Lučka, C. revolucije 1/a
13. Merlak Franc, Titova 85
14. Polak Nada, Titova 89
15. Ravnikar Karel, Tavčarjeva 9
16. Stana Vasilij, Titova 89
17. Vidali Jelka, Titova 114

KRAJEVNA SKUPNOST RATEČE — PLANICA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Brudar Antonija, Rateče 121
2. Mertelj Jože, Rateče 27
3. Peterka Štefan, Rateče 12/a
4. Petrič Magdalena, Rateče 42
5. Petrič Vladimir, Rateče 119
6. Podlipnik Franc, Rateče 138
7. Požar Anton, Rateče 129
8. Stojanovič Vlado, Rateče 94/a
9. Šumi Vinko, Rateče 159
10. Terčič Jože, Rateče 12/a
11. Vidovič Franc, Rateče 18
12. Zagoršek Marija, Rateče 94
13. Žerjav Janez, Rateče 135
14. Žerjav Jerca, Rateče 39

SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI:

1. Brudar Jože, Rateče 121
2. Kajzar Franc, Rateče 47
3. Klančar Antonija, Rateče 12/a
4. Kopavnik Jože st., Rateče 123
5. Kopavnik Jože ml., Rateče 123
6. Makovec Neža, Rateče 66
7. Makše Tatjana, Rateče 92
8. Mežik Lilijana, Rateče 21
9. Mlinar Alojz, Rateče 117
10. Mlinar Janez, Rateče 12/a
11. Osvald Olga, Rateče 21/a
12. Petrič Branka, Rateče 73
13. Povšič Alojz, Rateče 72
14. Rožič Jože, Rateče 104
15. Šumi Anton, Rateče 159

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Arzenšek Ivo, c. M. Tita 18
2. Balantič Bernard, Tomšičeva 21/e
3. Berlišk Slavan, Tomšičeva 54
4. Čufar Zdenka, Tomšičeva 53
5. Hočevar Jernej, V. Kežarja 38
6. Hribar Jože, Benedičičeva 9
7. Jagodič Helena, V. Kežarja 3
8. Komljanec Vitomira, Tomšičeva 48
9. Kunc Peter, c. M. Tita 1/a
10. Krek Roman, c. M. Tita 9
11. Lavtižar Maja, Stražišarjeva 41
12. Medvešek Mitja, c. M. Tita 22
13. Pogačnik Matjaž, Tomšičeva 65
14. Ramuš Zdravka, Pod gozdom 14
15. Taler Franc, c. M. Tita 20
16. Voh Ivan, c. M. Tita 18
17. Vengar Edvard, V. Kežarja 38
18. Žitnik Marjan, Tomšičeva 70

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Bergelj Jožica, Stražišarjeva 40
2. Biček Stanislava, Aljaževa 14
3. Dolar Pavle, c. M. Tita 4/a
4. Jenstrle Jože, Tomšičeva 8/a
5. Lakič Miloš, G. Stravs 2
6. Prija Mirjana, c. M. Tita 16
7. Štravs Franci, Stražišarjeva 17
8. Ščavničar Cilka, c. M. Tita 20
9. Vehar Vida, Stražišarjeva 25

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Faletič Ivica, c. M. Tita 1/a
2. Kavčič Valentin, Tomšičeva 42
3. Kimovec Vinko, c. M. Tita 16
4. Krevselj Nuša, c. M. Tita 1/a
5. Mitrovič Tončka, c. M. Tita 16
6. Rossler Ivana, Trg T. Čufarja 3
7. Šranc Ivana, c. M. Tita 22

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Čemerikič Dragica, c. M. Tita 16
2. Dreša Mirko, V. Kežarja 38
3. Federl Izток, c. M. Tita 3
4. Oman Cirila, c. M. Tita 20
5. Ravtar Jožica, c. M. Tita 22
6. Sodja Alojz, Tomšičeva 51
7. Tepina Franc, Tomšičeva 17

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Bodljaj Jože, c. M. Tita 1/a
2. Kavčič Edo, c. M. Tita 2/a
3. Lukan Peter, V. Kežarja 11
4. Strajnar Irena, c. M. Tita 18
5. Šporar Janez, c. M. Tita 1/a
6. Zupan Katja, c. M. Tita 1/a
7. Živanovič Drago, Tomšičeva 8/a

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Bernard Niko, c. M. Tita 1/a
2. Krakar Darko, c. M. Tita 2/a
3. Lavtar Janez, c. M. Tita 9
4. Mehmedović Smajo, c. Železarjev 13
5. Pogačar Ivan, Tomšičeva 47
6. Šantelj Marija, c. M. Tita 4
7. Vehar Jože, Stražišarjeva 25
8. Zugwitz Stanislav, Aljaževa 19

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Fon Franci, Tomšičeva 70/b
2. Kreič Zoran, c. M. Tita 3
3. Mulej Marija, c. M. Tita 18
4. Naič Mihajlo, c. M. Tita 16
5. Rossler Peter, Trg T. Čufarja 3
6. Sotlar Valentina, c. M. Tita 3
7. Zupan Mirko, Ukova 4/b

SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE:

1. Bartelj Božidar, c. M. Tita 3
2. Dimnik Maks, c. M. Tita 20
3. Eniko Stanislav, c. M. Tita 22
4. Federl Bernarda, c. M. Tita 3
5. Magolič Miloš, V. Kežarja 1
6. Repovž Stanislav, Tomšičeva 50
7. Rodi Štefan, c. M. Tita 2
8. Sotlar Božidar, c. M. Tita 3

SIS ZA TELESNO KULTURO:

1. Bajt Franc, c. M. Tita 1/a
2. Demšar Marjan, c. M. Tita 3
3. Kalan Zvone, Pod gozdom 17
4. Oblak Jože, V. Kežarja 38
5. Samar Janez, Tomšičeva 12

6. Stražišar Viki, Tomšičeva 8/a
7. Šimnic Alojz, Tomšičeva 45
8. Kozjek Vinko, Tomšičeva 28

SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST:

1. Ažman Emil, c. M. Tita 3
2. Bregant Boris, c. M. Tita 2
3. Bernard Božo, Stražišarjeva 7
4. Gabrovšek Marin, V. Kežarja 1
5. Lagoja Aleš, c. M. Tita 22
6. Medja Jakob, c. M. Tita 1/a
7. Slamnir Ludvik, c. M. Tita 4/a
8. Zupančič Franci, Pod gozdom 16/a

SIS ZA KULTURO:

1. Kavčič Janez, c. M. Tita 2
2. Košir Tatjana, V. Kežarja 25/a
3. Krč Teodora, Stražišarjeva 13
4. Mencinger Tatjana, Stražišarjeva 41
5. Oslaj Branko, c. M. Tita 3
6. Rojnik Metka, Industrijska 8
7. Svetlin Bojan, c. M. Tita 3
8. Vindišar Jože, Gregorčičeva 7

KRAJEVNA SKUPNOST ŽIROVNICA

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

1. Kajdiž Olga, Zirovnica 49
2. Kokalj Jože, Breznica 34
3. Lukan Valentin, Breg 39
4. Sebat Janez, Smokuc 22
5. Vajs Igor, Vrba 11/a
6. Zalokar Franc, Zirovnica 99/a
7. Završnik Željko, Moste 31/a

SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO:

1. Mežek Pavla, Rozalija, Zirovnica 107
2. Mežek Milena, Zirovnica 5
3. Petrič Marija, Breznica 38
4. Osojnik Ferdinand, Zirovnica 86
5. Rebol Draga, Karolija, Moste 44
6. Zupan Franc, Smokuc 51
7. Zupan Nikolaj, Rodine 41

SIS ZA OTROŠKO VARSTVO:

1. Juvan Nevenka, Zirovnica 5
2. Koman Mitja, Zirovnica 107
3. Kuplenik Ladislav, Zirovnica 73/a
4. Novak Marija, Rodine 8/b
5. Rožanc Sonja, Breznica 51
6. Vičar Alma, Rodine 51
7. Žagar Ljudmila, Moste 37

SIS ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE:

1. Fröhstuch Bogomir, Zirovnica 108
2. Gogala Ivan, Doslovce 23
3. Koselj Ivan, Doslovce 5/a
4. Prešeren Ljudmila, Zirovnica 67
5. Pšenica Janko, Moste 35
6. Slamnir Jože ml., Moste 16
7. Zupan Janez, Smokuc 1/a

SIS ZA ZAPOSLOVANJE:

1. Burja Pavla, Breznica 46
2. Bulovec Branko, Zabreznica 59
3. Čamil Kaloper, Zirovnica 98/a
4. Kavčič Rafael, Moste 36
5. Koselj Anton ml., Moste 39
6. Mali Marija, Breznica 1/b
7. Mežek Igor, Zirovnica 107
8. Sodja Branko, Zabreznica 58

SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO:

1. Čučnik Milan, Breznica 28/a
2. Dolžan Pavla, Moste 40
3. Grm Olga, Rodine 45
4. Savorgnani Sergej, Zabreznica 3
5. Skantar Ivan, Vrba 17/a
6. Spodov Anton, Moste 38
7. Šporn Valentin, Moste 38
8. Tajnikar Majda, Breznica 12

SIS ZA ZDRAVSTVO:

1. Avgustin Ludvik, Selo pri Zirovnici 18
2. Avenik Andrej, Moste 35
3. Bertole Vladimir, Breznica 4/a
4. Bešter Pavel, Selo pri Zirovnici 10
5. Mandelc Marjetka, Zabreznica 61
6. Mežek Nastja, Zirovnica 3/b
7. Mežnarec Milana, Moste 38

TELOVADKE NA TURNIRJU ZA POKAL »8. MAREC«

Za telovadke se je s turnirjem »8. MAREC« v Zagrebu pričelo novo tekmovalno obdobje. Že osmič zapored je gimnastična zveza Hrvatske organizirala to tekmovalno v počastitev mednarodnega dneva žensk. Tekmujejo samo dekletaplioničke in mladinke. To pot je bilo zaostanilo 12 jugoslovanskih mest. To je tudi edino tekmovalno v Jugoslaviji, kjer pionirke ne tekmujejo v mnogobojih starih disciplin, ampak samo za uvrstitve na posameznih orodjih. Tekmovalke lahko izbrižajo orodja in tekmujejo ali samo na enem, dveh ali tudi na vseh orodjih. Prav zato je za dekleta to tekmovalno zelo privlačno.

Preteklo soboto so na tem tekmovalju nastopile tudi štiri jeseničanke v pionirski konkurenci. Dosegle so lep uspeh. Na parterju je Mesaričeva delila 2. do 3. mesto z Ljubljankama Valetičevo. Zmagala je Zagrebčanka Đurovičeva, ki je bila zmagovalka na vseh starih orodjih. Kvalitetno toliko odstopa, da bi bilo za njen napredek bolje, da bi tekmovala med mladinkami. Prihodnje leto bo prav gotovo resna kandidatka za člansko državno reprezentanco, ker bo dopolnila 14 let. Na mednarodnih tekmovaljih državne reprezentance namreč ne smejo tekmujevali z dekleti, ki še niso dopolnile 14 let.

Mesaričeva in Kuretičeva sta na parterju nastopili prvič z novima vajama, ki jima dajeta lepe možnosti tudi na prihodnjih tekmovaljih. Pogačnikova pa je izpuštila med vaj do obvezne akrobatike in je zato dobila slabšo oceno.

Na bradlji so vse jeseničanke nekoliko »kiksirale«, se najbolj Mesaričeva pri lanskem elementu in s tem izgubila tri do štiri desetinke točke. Kljub temu se je uvrstila na solidno šesto mesto. Kuretičeva je bila sedma, Despotovičeva pa 13. z oceno 8,10 točk. Na preskoku sta nastopile samo dve. Kuretičeva je kljub slabši izvedeni skoku kot zmora zasedla četrto mesto, Despotovičeva pa je bila precej slabša.

Na gredi je imela Mesaričeva spet padec in se je namesto na tretje, uvrstila na deveto mesto. Kuretičeva ima nekoliko oteženo vajo, a jo je izvedla s premalo gracioznosti in s slabšo držo nog. Isto velja za Pogačnikovo, ki je imela tudi padec z gredi.

Mladinke so tekmovalce tudi v mnogoboju na starih orodjih. Nastopile so vse najboljše, razen Zupantičeve iz Sp. Šiške. Videti je bilo, da so v precej različni formi. Ene so tekmovalce zelo dobro, druge z več spodrsaljki, kar tudi ne pričakujemo. Tekmovalna pripravljenost je planirana na april in maj, ko se pričnejo tekmovalne državne reprezentance ter republiške in državno prvenstvo. Vidno pa je bilo, da Zagrebčani dobro delajo z mladimi telovadkami, ki bodo kmalu konkurirale Ljubljankam za vstop v državno reprezentanco.

REZULTATI:
Pionirke: preskok (26): 1. Sonja Đurovič (Zgb) 9,05, 2. Nati Rogelj (Lj.) 8,90, 3. Džulijeta Malek (Zgb) 8,85, 4. Željka Kuretič (Jes.) 8,80, 16. Jovanka Despotovič (Jes.) 7,45 itd.

Bradlja (22): 1. Sonja Đurovič (Zgb) 9,50, 2. Zlatka Čirič (Lj.) 9,20, 3. Marija Zvab (Lj.) 9,10, 6. Lea Mesarič (Jes.) 8,55, 7. Željka Kuretič (Jes.) 8,40, 13. Jovanka Despotovič (Jes.) 8,10 itd.

Gred (30): 1. Sonja Đurovič (Zgb) 9,25, 2. Monika Valetič (Lj.) 9,15, 3. Nati Rogelj 9,00, 9. L. Mesarič, 8,40, 10. Z. Kuretič 8,35, 14. Stanka Pogačnik (Jes.) 8,20 itd.

Parter (24): 1. S. Đurovič 9,50, 2. — 3. Lea Mesarič 9,30, 2. — 3. Monika Valetič 9,30, 11. Željka Kuretič 8,70, 18. Stanka Pogačnik 8,40 itd.

Mladinke preskok: 1. Dokl (N.m.) 9,40; bradlja: 1. Živčič (Zgb) 9,30; gred: 1. Kavšek (N.m.) 9,15; parter: 1. Dokl (N.m.) 9,65.

V mnogoboju je zmagala Jasna Dokl (37,10), druga je bila Mateja Kavšek (36,80), tretja Kamenka Živčič (Zgb) (36,35) in presenetljivo četrta Vanja Požar iz Novega mesta (35,80). M. L.

Rokomet

ZIMSKO PRVENSTVO ŽENSKIH VRST OSNOVNIH ŠOL IN ŠSD V ROKOMETU

Po načrtu tekmovalj za osnovne šole in šolska športna društva v šolskem letu 1977/78 je bil takoj po zimskih počitnicah razpisani turnir v rokometu za ženske vrste osnovnih šol in ŠSD v organizaciji ZTKO in v izvedbi ŠSD Zirovnice. Zaradi številnih obolenj za gripo je bil turnir preložen na prve dni marca. V petek, 3. marca, so se zbrala dekleta v Zirovnici, da pokažejo, kaj šole v letošnjem letu v tej panogi premorejo. Vodstvu tekmovalja sta se prijavili samo dve zunanji vrsti, in sicer vrsta ŠSD Prežihov Voranc in ŠSD Koroška Bela, domačini pa so prispevali dve polovici vseh v občini, saj za dejavnost prejemajo prav tako sredstva kot ostali, ki se občinskih tekmovalj redno udeležujejo. Poleg tega pa je takih srečanj za šolsko mladino odločno premalo, zato tudi v jeseniški občini ne dosegamo potrebne kvalitete, da bi se lahko enakovredno merili z ostalimi vrstami na področju in na regijskih tekmovaljih, to velja tako za dekleta, kot za fante že nekaj let nazaj.

Razvoj dogodkov na igrišču je pokazal, da kvalitete, res se ne premoremo, saj dekleta niti tehnično niso pripravljena, še slabše je seveda s taktiko, kjer smo imeli dve-tri leta nazaj precej bolj kvalitetne vrste in posameznice.

V prvem srečanju je vrsta Koroške Bele s težavo pridobila vodstvo za en zadetek na koncu prve polovice igre proti mlajši vrsti iz Zirovnice, šele drugi del je telesno močnejši in starejši učenkam iz Koroške Bele prinesel odločilno prednost in zmago.

Druga tekma med dekleti ŠSD Prežihov Voranc in starejšo vrsto Zirovnice je potekala precej v znamenju hitrih košarkaric Prežihovega Voranca, ki so jih Zirovničanke komaj dohitele, vendar pa prve

niso znale izkoristiti svojih »prednosti« v hitrosti z uspešnimi strelji na vrata, ker so streljale le bolj od daleč. Zmaga je pripadla starejši vrsti Zirovnice s tremi zadetki razlike.

V tekmi med Koroško Belo in Zirovnico I so bile vsekakor v prednosti Belanke, saj so v medsebojnem srečanju pred nekaj tedni premagale Zirovničanke s šestimi goli razlike. No, to se tokrat ni ponovilo, domačinke so preprečljivo vodile vso tekmo, v drugem polčasu celo s 7:2 vendar so učenke s Koroške Bele ob koncu srečanje izgubile le z dvema zadetkoma razlike, kar gre na račun slabega vratarja Zirovniške vrste v drugem polčasu.

Pričakovati je bilo zanimivo srečanje med ekipo Prežihovega Voranca in dekleti s Koroške Bele, toda tekma je bila zelo mirna, posebno jeseničanke so delovale kar malo počasno in utrujeno in skoro polčasa niso moge dati niti zadetka, nato pa do konca igre samo dva, nasprotnice pa sedem.

Končni uspehi vrst na turnirju za zimsko prvenstvo: ŠSD Koroška Bela : ŠSD Zirovnica II 9:3, ŠSD Zirovnica I : ŠSD Prežihov Voranc 8:5, ŠSD Prežihov Voranc : ŠSD Zirovnica II 8:4, ŠSD Zirovnica I : ŠSD Koroška Bela 8:6, ŠSD Koroška Bela : ŠSD Prežihov Voranc 7:2, ŠSD Zirovnica I : Zirovnica II 6:1.

1. Zirovnica I 6 točk, 2. Koroška Bela 4 točk, 3. Prežihov Voranc 2 točki, 4. Zirovnica II 0 točk.

Najboljše strelke: Pika Mlačnik 9, Marjana Črnilec 8, Kantarevič 7 zadetkov itd.

Moški turnir za zimsko prvenstvo v rokometu naj bi organizirale ZTKO v Kranjski gori v izvedbi ŠSD Kranjska gora, tudi v začetku marca. MS

OBČINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V MOJSTRANI

Knjič Mojstrana 56,28, 10. Marko Baloh Zirovnica 57,61.

Mlajše pionirke: 1. Barbara Kunc T. Čufar 45,13, 2. Verona Klinar P. Voranc 45,14, 3. Bojana Drešl Kor. Bela 49,48, 4. Radojka Berlik P. Voranc 51,19, 5. Mateja Krznarič Mojstrana 51,87, 6. Sandra Klinar P. Voranc 52,80, 7. Tanja Stražisar T. Čufar 54,36, 8. Sonja Podobnik Kor. Bela 55,21, 9. Bojana Hlebanja Kr. gora 55,36, 10. Tušar Sandra Kor. Bela 56,28.

Mlajši pionirji: 1. Andrej Gosar Kr. gora 43,42, 2. Gaber Pogačnik T. Čufar 43,97, 3. Jani Pirc Kor. Bela 44,06, 4. Aleš Vidic Kr. gora 44,25, 5. Izotok Noč P. Voranc 44,89, 6. Sašo Robič T. Čufar 45,22, 7. Maki Plavčak Kr. gora 45,76, 8. Igor Klinar P. Voranc 46,82, 9. Valentin Robič 47,04, 10. Lojzi Borštnik P. Voranc 48,12.

Starejše pionirke: 1. Barbara Benedičič P. Voranc 42,44, 2. Saša Vesek T. Čufar 43,24, 3. Nataša Čop Kor. Bela 44,28, 4. Adrijana Grile Kor. gora 45,49, 5. Sonja Legat Zirovnica 50,49, 6. Urška Hlebec T. Čufar 50,99, 7. Tanja Borštnik Zirovnica 51,60, 8. Maja Odri Kr. gora 52,05, 9. Dijana Klincov Mojstrana 52,11, 10. Suzana Potočnik Mojstrana 53,32.

Starejši pionirji: 1. Matjaž Presterel Kor. Bela 42,43, 2. Jože Lavtizar Kr. gora 48,81, 3. Matej Oblak P. Voranc 43,85, 4. Miran Benet Kr. gora 43,88, 5. Sandi Peterneš Kr. gora 44,26, 6. Jure Robič T. Čufar 44,32, 7. Vilko Dolensek Kor. Bela 45,14, 8. Roman Kavčič Kor. Bela 45,20, 9. Jani Hrovat Kr. gora 45,78, 10. Andrej Bizjak Kr. gora 45,88.

Mlajše mladinke: 1. Mateja Rakovec P. Voranc 44,56, 2. Lilijana Gartner Mojstrana 48,23, 3. Lili Grile Kr. gora 44,28, 4. Vesna Juran Kor. Bela 54,25, 5. Ana Cuznar Kr. gora in Ksenija Juran Kor. Bela 57,12, 6. Maja Robič Kr. gora 57,14, 8. Alenka Razboršek T. Čufar 58,63, 9. Renata Robič T. Čufar 58,72, 10. Magda Učan P. Voranc 1,02,38.

Mlajši mladinci: 1. Bojan Kavčič T. Čufar 42,01, 2. Aleš Podrekar Mojstrana 42,26, 3. Aleš Košir Kr. gora 44,13, 4. Tomaž Razinger Kor. Bela 44,33, 5. Slavko Mertelj Kr. gora 45,23, 6. Matjaž Smolej Kor. Bela 46,34, 7. Vinko Vratinec P. Voranc 46,89, 8. Milan Podpac Zirovnica 48,01, 9. Tomaž Mesarič T. Čufar 48,96, 10. Toni Justin Zirovnica 49,07.

Barbara

šah

PRVENSTVO OBČINE JSENIČE ZA LETO 1978

Končalo se je šahovsko prvenstvo občine Jesenice, na katerem je nastopilo 16 igralcev. Igralo se je po švicarskem sistemu (jugoslovanska krožna varianta) devet kol.

Po pričakovanjih je prepričljivo zmagal mladi mojstrski kandidat Alojz Železnik, ki v vsem turnirju ni izgubil nobene partije, dobil pa jih je šest, medtem ko je tri partije igral neodločeno. Drugo mesto je presenetljivo pripadlo Tonetu Konobelju, ki je na turnir vskočil v zadnjem trenutku, ko je zamenjal obolelega igralca. Igral je zelo zanesljivo, ko pa je v drugem kolu premagal Zorka, kar je bilo prvotno presenečenje, je zaigral še bolje. Na koncu je osvojil 6,5 točk, s tem pa je tudi dosegel dovolj točk za osvojitve naslova prvotnega igralca. Tretji je Zorko, ki je osvojil isto število točk kot Konobelj, vendar je imel slabši »Buchholz«. Majtan je osvojil četrto mesto, zbral je šest točk in osvojil prvo kategorijo. Peti je Kostanješek, ki je zbral pet točk, kar je bilo dovolj da je osvojil drugo kategorijo. Na šesto mesto se je uvrstil mladinec Soklič, ki je kljub nestalni formi in velikim nihanjem med turnirjem na koncu zbral pet točk in osvojil drugo kategorijo. Lužnik je na sedmem mestu in je potrdil drugo kategorijo.

Na koncu lahko zapišemo, da je prvenstvo lepo uspelo, čeprav je imel glavni sodnik prvenstva Smrke Krešimir nemalo težav z usklajitvijo terminov zaradi večimenskega dela igralcev. Dobil smo dva nova igralca moti prve kategorije in dva igralca druge kategorije in je turnir tudi po tej strani zelo dobro uspel.

Končni vrstni red: 1. Železnik, 2. Konobelj, 3. Zorko, 4. Majtan, 5. Kostanješek, 6. Soklič, 7. Lužnik, 8. Kosmač, 9. Šifer, 10. Sterle, 11. Prištov, 12. Hribenič, 13. Svetlin, 14. Zaimović, 15. Bešlagič, 16. Koblar.

OBČINSKO PRVENSTVO ZA POKAL MARŠALA TITA

Šahovsko društvo Jesenice je izvedlo že 21. tekmovalje za pokal maršala Tita. Tekmovalje je bilo ekipno, nastopilo pa je 14 štirčlanskih ekip. Igralni čas je bil deset minut po igralcu. Na tekmovalju so premotno zmagali igralci ekipe Železarne I, ki so nastopili v naslednji postavi: Zorko, Krničar, Ravnik in Poljanšek. Tudi drugo mesto so osvojili železarji, ekipa Železarne II pa je nastopila v postavi: Sterle, Majtan, Jan in Simič. Prvotno presenečenje pa je pripravila ekipa krajevne skupnosti Javornik – Koroška Bela, ki je v postavi: Korošek, Kostanješek, Zaimović in Brglez osvojila tretje mesto in pustila za seboj mnoge favorizirane ekipe.

Končni vrstni red: 1. Železarne I, 2. Železarne II, 3. KS Javornik – Koroška Bela, 4. Zdravstveni dom Jesenice, 5. Carinarnica Jesenice, 6. TOZD Žičarna, 7. KS Podmežakla, 8. Gimnazija Jesenice, 9. JLA – Javorniški rovt, 10. DS za komercialne in finančne zadeve I, 11. DS za komercialne in finančne zadeve II, 12. JLA – Golica, 13. Pionirji ŠD Jesenice, 14. ŽIC.

HITROPOTEZNI TURNIR ZA MAREC

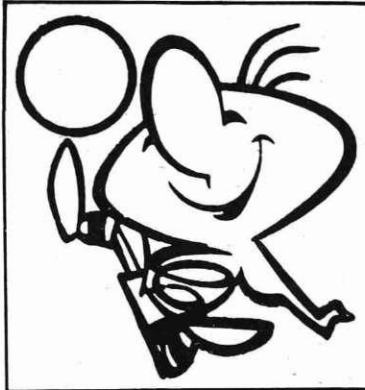
Na hitropoteznem turnirju za marec je nastopilo 19 igralcev, ki so se borili za naslov hitropoteznega prvaka ŠD Jesenice za mesec marec. Zmagal je Krajnik, na naslednja mesta pa so se uvrstili: Železnik, Ravnik, Lužnik, Jan, Kamšek, Majtan, Kosmač, Soklič, Ivelja, Rudolf, Laharnar itd. Ti igralci so tudi osvojili točke za skupno letno uvrstitev.

ČLANSKO GORENJSKO PRVENSTVO

V tokih se je pričelo na Jesenicah člansko gorenjsko prvenstvo. Ko to poročamo še ni znano natančno število udeležencev, vendar predvidevamo, da se bo prvenstva udeležilo od 20 – 24 igralcev. Direktno pravico nastopa imajo vsi igralci prve in višjih kategorij, ter zmagovalci klubskih prvenstev za leto 1978, ne glede na kategorijo.

Od jeseniških igralcev, na prvenstvu jih bo nastopilo 8 – 10, pričakujemo največ od Železnika in Zorka, Pavlin pa bo poizkusil osvojiti naslov mojstrskega kandidata. Glavni sodnik turnirja je Jeseničan Janko Majtan, ki ima naslov republiškega sodnika, njegov pomočnik pa je Boris Smrke.

M. Jan

Na Jesenicah sili pomlad

SPOMINSKI POHOD NA STOL

V organizaciji koordinacijskega odbora planinskih društev občine Jesenice in občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice bo organiziran v dneih 17., 18. in 19. marca že XIII. spominski pohod na Stol. Pokrovitelj pohoda sta dnevniki Delo in Ljubljanska banka – temeljna banka za Gorenjsko. Pohod bo izveden v vsakem vremenu.

Zimski spominski pohod na Stol je množična manifestacija planincev, graničarjev, teritorialcev, lovcev, šolske mladine, tabornikov in drugih ljubiteljev gora v spomin na borbo jeseniške čete, dne 20. februarja 1942 z nemškimi okupatorji na Malem Stolu (2193 m). Posvečen je tudi spominu na padlega prvoborca Jožeta Kodra iz Baške grape.

Jeseniška četa je takrat štela 38 borcev, vodil pa jo je Polde Stražisar. Nemci, katerih je bilo več sto, so v borbi na Stolu utrpeli večje izgube. Od jeseniške čete, ki so se udeležili borbe, se živijo: Ivan Vovk-Zivan, Franc Konobelj-Slovenko, Ivanka Lozar, Anton Lončar, Anton Matoh-Stepsel, Franc Šmid-Ljubo in Ciril Triler-Ciro.

Za dvajsetletnico borbe na Stolu je dal pobudo in tudi izvedel prvi pohod dne 25. februarja 1962 alpinistični odsek Planinskega društva Jesenice, katerega so se udeležili jeseniški gorniki in večina še živih borcev – udeležencev bitke na Stolu. Vseh udeležencev je bilo 51, ki so imeli skrajno slabo in viharno vreme. Takrat so na razvalinah požgane Prešernove kočice dali navzoči pobudo, da bodo zgradili novo kočjo na istem mestu. Doslej je bilo že dvanajst pohodov, s skupno udeležbo preko 12.500.

Istočasno pa je letošnji pohod posvečen tudi praznovanju 200-letnice prvega pristopa na Triglav (2863 m). Bohinjski »srčni motje« so dne 26. avgusta 1778 prvič stopili na vrh našega očaka Triglava – lovec Stefan Rožič, rudarja Matija Kos in Luka Korošek ter ranocelnik Lovrenc Willomitzer – iz Bohinjske strani, prek Velega polja.

PROGRAM XIII. SPOMINSKEGA POHODA NA STOL

V petek, 17. marca, bo pohod šolske mladine iz radovljske in jeseniške občine pod naslovom »po poteh Cankarjevega bataljona« do Valvasorjevega doma pod Stolum (1180 m). Odhodi bo ob 8. uri izpred osemletke na Koroški Beli in izpred spomenika talcev v Mostah pri Zirovnici. Ob 11. uri bo pred Valvasorjevim domom proslava s kulturnim programom. Udeleženci dobijo posebne značke.

V soboto, 18. in nedeljo, 19. marca, pa bosta pohoda vseh udeležencev od Valvasorjevega doma, z odhodi ob 5. do 10. ure na Stol. Ob Prešernovi koči na Malem Stolu bo v nedeljo, 19. marca, ob 10. uri krajša slovesnost. Pot bodo udeleženci in zavarovalni alpinisti in reševalci gorenjskih planinskih društev.

V primeru slabih vremenskih in snežnih razmer bo pohod od Valvasorjevega doma prek planin pod Stolum – s proslavo pred Valvasorjevim domom ob 12. uri. V tem primeru bo pričetek pohoda izpred doma ob 8. uri.

Udeleženci pohoda dobijo za enkratno udeležbo izkaznico in bronasto značko, za trikratno srebrno, za petkratno pa zlato značko, pri deseterkratni udeležbi na pohodu pa diplomu in posebno plaketo. Letos bo organizator pohoda razdelil udeležencem tudi posebno brošuro z vsemi potrebnimi podatki.

Pri odhodu mora vsak pohodnik na startu prevzeti pri vodstvu rdeč kartonček, ki ga mora obvezno oddati na kontrolnem mestu pri Prešernovi koči ali v primeru druge variante na določenem mestu med pohodom in ga zamenjati za povratnega – modrega, katerega mora oddati ob zaključku pohoda vodstvu in administraciji v karavli nad Valvasorjevim domom, zaradi vpisa v izkaznico. Dosedanji udeleženci pohoda naj obvezno prinesejo s seboj izkaznico pohoda, ker ne vodimo druge evidence. Deseterkratni udeleženci naj že pri odhodu oddajo vodstvu pohoda svojo izkaznico, da bodo dobili ob zaključku posebno častno diplomu in plaketo.

Prenočiti ni, zato prosimo udeležence, da opravijo pohod v enem dnevu – v soboto ali nedeljo.

Prijave sprejema Planinsko društvo Jesenice.

V karavli Valvasor bo nudilo pošto podjetje razglednice s posebnim spominskim žigom in posebne spominske značke.

POSEBNA NAVODILA

Pristopi do Valvasorja so možni iz Koroške Bele ali iz Most (Zirovnica) v dveh urah. Pod od Valvasorja do Prešernove kočice bo uhojena, obeležena z zastavicami in na težjih mestih zavarovana. Udeleženci naj bodo disciplinirani in se ravnavajo po navodilih alpinistov in reševalcev. Ni dovoljeno se oddaljevati od smeri pohoda.

Priporočamo udeležencem, da koristijo javna prevozna sredstva – avtobuse, vlake.

Oprema: Obleka topla zimska (kavbojke niso primerne), z rezervnim perilom, rokavic, kapa, snežna očala, gamaše, vetrovka, volnene nogavice, čevlji s profiliranimi podplati, po možnosti derese, cepin ali smučarske palice. V nahrbtniku pa kalorična hrana (za en dan) in topla pijača (v termovki) – NE ALKOHOLA. Pohod na Stol v zimskem času je zahtevna tura. Zato naj se ga udeležijo le primerno izvežbani in utrjeni udeleženci.

Vsak udeleženec pohoda je dolžan paziti na planinsko okolje, zato naj nihče ne odmetava ob poti pločevink, papirja, plastičnih vrečk, olupkov itd. Udeleženci se udeležijo pohoda na lastno odgovornost.

PD Jesenice – odbor za pohod na Stol

GORJANSKI PLANINCI SO ZBOROVALI

V nedeljo, 26. februarja, je bil 48. redni letni občni zbor marljivih gorjanskih planincev. Od planinske zveze Slovenije je bil navzoč tajnik Janez Kmet, prisotni pa so bili tudi zastopniki vseh planinskih društev iz občine Radovljice in Jesenic, torej prav vsi, ki imajo v oskrbi vse visokogorške postojanke in domove v Karavankah in v Julijskih Alpah.

Na območju krajevne skupnosti Gorje, je prav planinska organizacija najbolj množična, prav vključuje skoraj 800 članov, v svojih vrstah pa pogrešajo več mladih in pa vodčev, da bi bilo še več mladinskih pohodov v gore in obiskov spominskih obeležij iz NOB. V Sloveniji je 147 planinskih društev, v katere je včlanjenih 92.800 planincev in prav Gorenjska tvori jedro vsega članstva. Planinstvo ima tudi pomembno mesto v obrambnem sistemu, oziroma ljudskem odporu.

Gorjansko planinsko društvo ima v svoji oskrbi domova Planiko in Dolit tik pod vrhom Triglava. Ti dve postojanki je lani obiskalo 8.950 gornikov, nočitev pa je bilo 6.277, med njimi je bilo 825 tujih obiskovalcev.

Do prenatrpanosti v domovih prihaja največkrat v sobotah in nedeljah, dotično so zmogljivosti teh domov med tednom neizkoriščene, zato so izrazili željo, da bi se skupinski izleti vršili prek tedna. Iz inozemstva se sedaj prihajajo prijave za skupne planincev in so že določeni tudi datumi.

Da obe postojanki vsako leto zahtevata ustrezno vzdrževanje in popravila, kar je seveda vezano na določene stroške, ni treba posebej omenjati. Predlanski potres v Posočju, ki ga je občutilo tudi triglavsko področje, je napravilo precej škodo na vodovodnih rezervuarjih pri obeh postojanki.

OBSEŽNE AKCIJE PD DOVJE – MOJSTRANA

Planinsko društvo Dovje – Mojstrana, ki šteje 600 članov, je bilo tudi v preteklem letu izredno delovno. Predsednik društva Stanko Kofler je na nedavnem občnem zboru opisal akcije, ki so jih člani izvedli v lanskem letu. Najpomembnejša je bila prav gotovo obnova Aljaževega doma v Vratih. Na njem so bila opravljena obsežna obnove

vitvena dela, ki bodo dokončana do letošnjega maja. Aljažev dom bo tako spet postal zatočišče številnih planincev, ki se tukaj ustavijo, okrepčajo in pripravijo za ture v triglavskem pogorju. Člani PD Dovje – Mojstrana pa bodo s slavnostno otvoritvijo prenovljenega doma dali tudi pomemben prispevek k praznovanju 200-letnice prvega pristopa na Triglav in drugih letošnjih planinskih jubilejev.

V lanskem letu so bili izredno uspešni tudi alpinisti. V poletnih mesecih so organizirali samostojno odpravo v ameriške Ande, kjer so preplezali več novih smeri. Alpinisti pa so razen tega veliko plezali tudi v naših gorah, predvsem so si nabirali kondicijo pred odhodom v Ande. Dosti dela so imeli tudi gorski reševalci, saj je bilo lani v triglavskem pogorju veliko nesreč planincev in alpinistov. Člani GRS so vsak trenutek požrtvovalno in nesebično pomagali vsem ponesrečenim.

PD Dovje – Mojstrana letos praznuje lep jubilej, in sicer 50-letnico obstoja in uspešnega dela. Ob jubileju so že pripravili uspešno proslavo, razen tega pa so vse letošnje akcije povezane s praznovanjem tega jubileja. Omenimo še, da so na občnem zboru v okviru jubileja podelili številna priznanja zaslužnim članom društva za dolgoletno delo, kakor tudi članom odprave v Ande, predstavnikom Planinske zveze Slovenije, krajevnim družbenopolitičnim organizacijam in Mojstrani, družbenopolitičnim organizacijam občine Jesenice, skupščini občine Jesenice, delovnim kolektivom in drugim, ki so pomagali pri obnovi Aljaževega doma v Vratih.

J.R.

SKUPŠČINA DELEGATOV KS PODMEŽAKLJA

Predsednik skupščine delegatov krajevne skupnosti Podmežaklja Franci Pogačnik, sklicuje v torek, 14. marca ob 17. uri v dvorani krajevne skupnosti, Mencingerjeva 1

SKUPŠČINO DELEGATOV KRAJEVNE SKUPNOSTI

Na skupščini bo poleg delegatskih vprašanj, osnovna razprava o predloženem zazidalnem načrtu »Nikšić«, v okviru katerega je predvidena gradnja stanovanj, trgovine, gostišča in drugega.

Na skupščino so poleg delegatov vabljeni tudi občani krajevne skupnosti Podmežaklja, kajti nedvomno je širši interes, da to zazidalno površino ustrezno in čim prej rešimo.

RAZPIS PROSTIH DEL IN NALOG

RAZPISNA KOMISIJA PRI KULTURNI SKUPNOSTI JESENICE

objavlja dela in naloge za nedoločen čas

ADMINISTRATORJA-BLAGAJNIKA

Za opravljanje objavljenih del in nalog mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja šola administrativne ali ekonomske smeri, znanje stroje-pisja in stenografije ter dve leti delovnih izkušenj,
- nižja administrativna šola, znanje stroje-pisja in stenografije ter štiri leta delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi in izpolnjevanju zahtevanih pogojev je treba poslati v desetih dneh po objavi na naslov: Kulturna skupnost Jesenice, trg Toneta Čufarja 4 »za razpisno komisijo«.

RAZPIS

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice razpisuje za otroško letovišče v Novigradu naslednja delovna mesta v sezoni 1978:

- upravnika letovišča, z znanjem samostojnega vodenja upravnih-kih poslov in šoferskim izpitom,
- glavne kuharice,
- samostojne kuharske pomočnice,
- pomožne kuharske pomočnice,
- pomivalke posode,
- snažilke in perice.

Zaposlitev je sezonska. Osebnih dohodkov po pogodbi. Rok prijave do 31. 3. 1978.

Prijave z osebnimi podatki sprejema: Občinska zveza prijateljev mladine, Jesenice, C. m. Tita 65/1.

VIATOR, TOZD POTNIŠKI PROMET IN DELAVNICE JESENICE

objavlja proste delovne naloge in opravila tajnice.

Pogoji: srednja šola administrativne ali upravne smeri, dve leti delovnih izkušenj.

Kandidatke bodo opravile predhodni preizkus znanja, predpisano pa je tudi poskusno delo v trajanju treh mesecev.

Izbrana kandidatka bo sklenila delovno razmerje s polnim delovnim časom za nedoločen čas. Prijave s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: Viator, TOZD Potniški promet in delavnice Jesenice, Titova 67 s pripisom za komisijo za delovna razmerja.

ABC POMURKA - trgovsko proizvodna organizacija GOLICA - JESENICE - TOZD INDUSTRIJA - OBRT

v smislu določil 164. člena statuta ponovno razpisuje prosta dela in naloge

računovodje temeljne organizacije združenega dela

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev imeti:

- najmanj srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri,
- najmanj tri leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu,
- aktiven odnos do samoupravljanja, spoštovati zakonitost in mora biti vreden pri delu.

Delo se združuje s polnim delovnim časom za nedoločen čas in trimesečnim poskusnim delom.

Ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi ter opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave razpisa na naslov: ABC POMURKA - trgovsko proizvodna organizacija GOLICA Jesenice - kadrovska služba - Jesenice, Titova 1.

Stanovanja ni na voljo.

PODALJŠANJE VELJAVNOSTI REGISTRACIJE MOTORNIH VOZIL

Oddelki za notranje zadeve skupščin občin Gorenjske in oddelka za notranje zadeve skupščine občine Kamnik

OBVEŠČAJO

lastnike motornih vozil, da bodo delovne organizacije v Kranju in na Jesenicah, ki so pooblaščenice za tehnične preglede motornih vozil, prišle s 1. marcem podaljševati veljavnost registracije motornih vozil v lasti občanov.

Opravile bodo tudi del postopka za tehnično spremembo na motornih vozilih (spremembo barve in števila sedežev). Lastniki motornih vozil bodo pri omenjenih organizacijah plačali tudi vse predpisane dajatve (cestnino, obvezno zavarovanje, upravno takso itd.).

Lastniki motornih vozil iz občin Kranj, Škofja Loka in Trzin lahko opravijo podaljšanje veljavnosti registracije motornega vozila in našteje tehnične spremembe le pri pooblaščenih delovnih organizacijah v Kranju, lastniki motornih vozil iz občine Jesenice pri pooblaščenih delovnih organizacijah na Jesenicah, VIATOR - TOZD Jesenice, lastniki motornih vozil iz občine Radovljica pri pooblaščenih delovnih organizacijah na Jesenicah in v Kranju, lastniki motornih vozil iz občine Kamnik pa pri pooblaščenih delovnih organizacijah v Kranju in Ljubljani.

Delovni čas pooblaščenice delovne organizacije je vsak dan od 6. do 14. ure, v sredo pa od 6. do 16. ure. V sobotah se ne dela.

Za prenos teh zadev na pooblaščenice delovne organizacije so se organi za notranje zadeve odločili predvsem iz razloga, da bi se postopek opravil na enem mestu in da bi s tem prihranili pota občanom.

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 11. marca, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta
DELIKATESA - poslovalnica 7, Titova 7.

VABILO NA OBČNI ZBOR

Društvo rejcev malih živali vabi v soboto, 18. marca ob 17. uri na svoj redni občni zbor, ki bo v prostorih društva na Jeralovi c. 6
DRMZ Jesenice

ZAHVALA

DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice se najprizneje zahvaljujem za čestitke in darilo ob mojem življenjskem prazniku.

Albin Kobentar st.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru konference osnovnih organizacij sindikata Železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti mojega moža Ferda.

Magda Mole

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik - Koroška Bela, se zahvaljujem za čestitko ob mojem jubileju. Obenem se društvu prisrčno zahvaljujem za večletno pozornost ob težki bolezni mojega moža, ki ste ga ob praznikih izkazovali.

Zahvaljujem se tudi KO ZB NOV Javornik - Koroška Bela, ki so se ga prav tako spomnili vsako leto in prišli na njegov dom z dobrimi željami.

Jozefina Legat

ZAHVALA

Sodelavcem FRS se iskreno zahvaljujem za venec ob smrti mame.

Peter Prešeren

ZAHVALA

Sodelavcem skladišča valjarne Bela se iskreno zahvaljujem za zbrano denarno pomoč, ki sem jo prejel ob smrti mame.

Tone Prešeren
valjarna Bela

Te dni lahko

naročite pri vašem pismošni

GLAS

ZAHVALA

Ob težki in boleči izgubi dragčega moža in očeta

FRANCA LEGATA

se najlepše zahvaljujem njegovim bivšim sodelavcem, prijateljem, sošolcem in znancem, ki so ga tako številno spomnili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala vsem darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so nam v tem težkem trenutku na kakršenkoli način pomagali ali izrekli sožalje. Naša prav posebna zahvala pa velja uniformirani enoti članov prostovoljnih gasilskih društev, govornikom za tople besede slovesa ob odprtem grobu, kakor tudi pevcem za žalostinke.

Vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin še enkrat najlepša hvala.

VSI NJEGOVI

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

11. marca amer. komedij. film ČU-DOVITI CHARLIE CHAPLIN, ob 15. uri. Ogled filma je za člane Ježkovega kluba brezplačen, poklanja ga Jugobanka Ljubljana.

11. in 12. marca slov. barvni film - komedija TO SO GADI, režija Jože Bevc, v gl. vlogi Bert Sotlar, Majda Potokar, ob 17. in 19. uri.

13. in 14. marca amer. barvni film - drama POTRES, režija Mark Robsen, v gl. vlogi Charleston Heston, Ava Gardner, ob 17. in 19. uri. Na zahtevo distribucije vsled izredne kvalitete filma so cene zvišane.

15. marca italij. barvni film - komedija TUDI ANGELI STRELJAJO Z DESNICO, režija E. B. Clocber, v gl. vlogi Giuliano Gemma, ob 17. in 19. uri.

16. marca ni predstav.

17. marca angl. barvni pustolovski film POTOVANJE PREKLETIH, režija Stuart Rosenberg, v gl. vlogi Faye Dunaway, ob 17. in 19.30.

18. in 19. marca nem. jug. barvni kavbojski film SLOVO VELIKEGA POGLAVARJA, režija Harold Reinl, v gl. vlogi Lex Barker, Pierre Brice, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

11. in 12. marca amer. barvni film - drama POTRES, ob 18. in 20. uri.

12. marca amer. barvna komedija ČUDOVITI CHARLIE CHAPLIN, ob 10. uri.

13. in 14. marca slov. barvni film - komedija TO SO GADI, ob 18. in 20. uri.

15. marca ni predstav.

16. marca angl. franc. barvni film - melodrama OTALIA IZ BAHIE, ob 18. in 20. uri.

17. marca italijanski barvni film - komedija TUDI ANGELI STRELJAJO Z DESNICO, ob 18. in 20. uri.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragčega moža, očeta in strica

FRANCETA PINTARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sovaščanom za nesebično pomoč, za darovano cvetje in za vso pomoč v teh težkih trenutkih.

Posebno zahvalo smo dolžni internemu oddelku bolnišnice Jesenice, dr. Mencingerju, dr. Grmovi in vsemu stremnemu osebju.

Prisrčna hvala dr. Sajovicu za dolgoletno zdravljenje in obiske na domu.

Zahvalo smo dolžni tudi SGP Gradbinec Kranj, TOZD-SKO, SEKTOR II-JESENICE in Gasilskemu društvu Hrušica, ter pevcem za žalostinke.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

ZALUJOČI: žena Rezka, sin Janko, hčerka Francka z družino, nečak Mirko z družino, ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in tragični izgubi dragčega moža, očeta, starega očeta, sina, brata

FERDA MOLETA

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so sočustvovali z nami, mu podarili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem njegovim sodelavcem iz TOZD Elektrode Železarne Jesenice, sodelavcem Savska c 21, 22 in 23 za venco, za denarno pomoč, pevcem za žalostinke in govornikom za poslovljene besede.

Najlepša hvala vsem, ki so nam karkoli pomagali in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

ZALUJOČI: žena, otroci in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti moža in očeta

KARLA KLANČNIKA upokojenca Železarne Jesenice

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so darovali vence in cvetje ter ga spomnili na zadnji poti. Še posebna zahvala velja sosedom Tileševim, Kemperlovim in Krulovčevim, sodelavcem iz orodjarne TOZD Strojne delavnice za venco in spremstvo, nosilec praporov krajevnega odbora ZB NOV, društva upokojencev in planinskega društva ter vsem ostalim, ki so nam v teh trenutkih pomagali.

ZALUJOČI: žena Marina, hčerka Dragica in Milena z družino

18. in 19. marca amer. barvni film - kriminalni - POZIV NA VECERJO Z UMOROM, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

11. marca italij. barvni film - pustolovski AFRIKA EXPRESS ob 20. uri.

12. marca angl. barvni film - komedija MOŽ SREČNE ROKE, ob 20. uri.

15. marca amer. barvni film - drama POTRES, ob 20. uri.

18. marca slov. barvni film - komedija TO SO GADI, ob 20. uri.

19. marca angl. franc. barvni film - melodrama OTALIA IN BAHIE, ob 20. uri.

Kino DOVJE - MOJSTRANA

11. marca japonski barvni film - pustolovski - BOMBA V SUPER EKSPRESSU, ob 19. uri.

12. marca italij. barvni film - pustolovski AFRIKA EXPRESS, ob 20. uri.

18. marca angl. barvni film - pustolovski POTOVANJE PREKLETIH, ob 19. uri.

19. marca slov. barvni film - komedija TO SO GADI, ob 19. uri.

Na naših platnih dva najbolj gledana filma:

slovenski barvni film - komedija TO SO GADI. Vse informacije za organizacijo kolektivnih ogledov dobite v kinopodjetju Jesenice, telefon 81-473;

ameriški barvni film POTRES. Film prikazuje katastrofalen potres v Los Angelesu.

Gledališče

SOBOTA, 11. marca, ob 19.30 Martin Benetovič: **HVARČANKA** - komedija v petih dejanjih.

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame in tete

ALOJZIJE PREŠEREN Mihelove mame iz Doslóvč

se iskreno zahvaljujem sosedom za pomoč, darovalcem vencev in cvetja ter pevcem iz Žirovnice za žalostinke. Zahvaljujem se tov. Vidi Matič za poslovljene besede ob odprtem grobu ter vsem, ki so jo spomnili na zadnji poti.

ZALUJOČI: sinovi Jože, Franc, Tone, Peter in hčerka Antonija z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovanem in bolečem slovesu od našega dragčega

SREČKA STEFANCIOSA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga imeli radi in počastili njegov spomin s cvetjem in spremstvom na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem vsem sosedom, družini Demec, družini Kazimirja Horvat, Slavki in Anici Bučar, direktorju trgovskega podjetja Rožca, Karliju Frančeskinu, sodelavkam in sodelavcem trgovin, uprave in skladišča ob pomoči in tolažbi.

Zaluojača žena, hčerki, ata, mama, brat, sestra in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob tragični smrti

JOŽETA KNAFLJA upokojenca Železarne in borca Kokrškega odreda

se najlepše zahvaljujem vsem vaščanom in borcem, ki so mu kakorkoli pomagali v času njegove bolezni, počastili njegov spomin ali ga spomnili na njegovi zadnji poti.

Aktiv Kokrškega odreda - Žirovnica

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi ljube žene, mamice in sestre

SLAVICE MAKŠE

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, TD Rateče, kolektivu mejnega prehoda Rateče, kolektivu zdravstveno socialne službe Železarne, kolektivu žarilne linije CRNO, SAN in izmen-skim vodjem proizvodnje TOZD HV Bela za izrečena sožalja, poklonjene vence in cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo vaščanom, ki so se udeležili akcije pri odmetavanju snega na pokopališču.

VSI NJENI

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V VELESALOMU ZA CIBIBANKE IN CIBIBANE V ČRNI NA KOROŠKEM

Tudi letos se je za tekmovalce v hokeyju na ledu za področje Gorenjske prijavilo sedem ekip, kar je glede na to, da se tekme igrajo v poznih večernih urah zelo lepa številka. Tako kot lani, so se tudi letos domeni, da se bo tekmovalstvo odvijalo po sistemu vsak z vsakim, nato pa se ekipe razdelijo v dve skupini in sicer: prve štiri ekipe iz predtekmovalnega bodo igrala še enkrat med seboj za uvrstitve od prvega do četrtega mesta ostale tri ekipe pa za uvrstitve od petega do sedmega mesta.

Tako smo po desetih kolih dobili zmagovalca za letošnje leto, ekipo HK Blejska Dobrava. Igralci HK Blejska Dobrava so letos vzeli tekmovalstvo precej resno, saj je bilo na tekмах povprečno po šestnajst igralcev. Nabavili so si tudi novo hokeyjsko opremo, kar jim je bilo še v večjo spodbudo. So zelo homogena ekipa. Napadalcu so dosegli petinpetdeset zadetkov v devetih tekmah, na drugi strani, pa je bila obramba odlična, saj je prejela samo deset zadetkov. To je povprečno 1,1 zadetek na tekmi. Najresnejši zasledovalec ekipi HK Blejska Dobrava je bila ekipa HK Kokrica iz Kranja. Prvo mesto so le las zgrešili. Veliko izenačenost med HK Blejska Dobrava in HK Kokrica kaže tudi rezultat, saj se je prva tekma končala z rezultatom 2:1 za HK Blejska Dobrava, druga tekma pa neodločeno 2:2. Tretje uvrščena je ekipa HK Jesenice - Podmežaklja. Igralci niso bili

dovolj resni, da bi obdržali naslov prvaka iz lanske sezone, saj je na tekmo prišlo le po šest ali sedem igralcev. Četrtovrščena je ekipa HK Petermayer. Za višjo mesto na lestvici jim manjka znanje dobrega drsanja in športne sreče. Ostale tri ekipe so med seboj zelo izenačene. Manjka pa jim osnove drsanja in obvladavanja ploščice. Velika pomanjkljivost pa je v nepopolni zaščitni opremi.

Končna lestvica GHL 1977/78:	
1. HK Blejska Dobrava	9 8 10 55:10 17
2. HK Kokrica	9 7 11 53:26 15
3. Jesenice-Podmežaklja	9 5 0 4 55:42 10
4. HK Petermayer	9 2 0 7 24:53 4
5. HK Zabnica	8 3 1 4 23:33 7
6. HK Ljubno	8 2 0 6 19:41 4
7. HK Naklo	8 1 1 6 21:45 3

Vsako leto se po končanem prvenstvu igrajo še tekme za tako imenovani Super pokal. Za to tekmovalstvo se prijavile štiri ekipe.

V polfinalu so bili doseženi naslednji rezultati:

HK Kokrica : HK Javornik 5:3
HK Jesenice-Podmežaklja : HK Blejska Dobrava 2:10.

V finale sta se uvrstili ekipi HK Kokrica in HK Blejska Dobrava, in se tako že tretjič pomerila med seboj. Tokrat so igralci HK Blejska Dobrava z odlično igro premagali HK Kokrica s 5:1 in poleg prvenstva osvojili še Super pokal.

FM

PROGRAM DRSANJA IN DRŠALNIH PRIREDITEV

REKREACIJSKO DRSANJE:

- v petek, 10. marca, od 17. do 19. ure za otroke članov kolektiva železarne Jesenice, od 20. do 22. ure za članke kolektiva železarne Jesenice,
- sobota, 11. marca, od 14. do 16. ure in od 17. do 19. ure,
- nedelja, 12. marca, od 14. do 16. ure in od 17. do 19. ure.

Ker bo v nedeljo, 12. marca, zvečer ustavljeno obratovanje kompresorjev in s tem tudi umetnega drsališča, so to zadnje ure rekreacijskega drsanja v sezoni 1977/78, zato vabljeni k čim številnejšemu obisku drsališča.

Ob tej priliki se delovna skupnost pri ŠD Jesenice v želji po nadaljnjem sodelovanju vsem uporabnikom drsališča v sezoni 1977/78 najlepše zahvaljuje, kot tudi opravičuje za eventualne pomanjkljivosti.

KEGLJANJE NA LEDU:

- četrtek, 9. marca, nadaljevanje prvenstva ŽJ za leto 1978,
- petek, 10. marca, zaključek prvenstva ŽJ za leto 1978
- vsak dan v času od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure,
- sobota, 11. marca, ob 17. uri mednarodni turnir,
- nedelja, 12. marca, ob 17. uri mednarodni turnir.

Iz pisarne ŠD Jesenice

X. BALKANSKE IGRE V SKOKIH V VODO

Prva obvestila o pripravah za izvedbo desetih balkanskih iger v skokih v vodo, ki jih je prevzel v izvedbo plavalni klub Jesenice, so bila v Železarni že objavljena.

Skoki bodo na kopališču Ukova od 3. do 6. avgusta z udeležbo reprezentance Bolgarije, Grčije, Romunije, Turčije in Jugoslavije. Poleg organizacijskih priprav, ki so v teku, bo potrebno začeti z deli na kopališču Ukova. Po programu se morajo pripravljavala dela pričeti 15. marca. To bo omogočeno tudi zato, ker je sneg v glavnem že skopnel in ni ovire za pričetek del, ki zajemajo: preustavitve, oziroma odstranitve barak in druga pripravljavala dela. Potrebno bo urediti električne kable, ki potekajo na tem mestu, priprave za kolesarske odvoze in ostala dela za zakoličilo stavbe v kateri bodo higienski prostori, garderobe in najnujnejši prostori za plavalni klub. V času tekmovalstva bodo ti prostori služili za vodstvo tekmovalstva, zato ne moremo zamujati in je 1. avgust skrajni rok, da so vsa dela gotova.

Zasedaj vse teče po predvidenem planu. Še vedno pa je ena izmed glavnih nalog zbiranje finančnih sredstev. Zaprošen je premostitveni kredit, pri skladu za izdelavo športnih objektov v višini dveh milij. din, kar je maksimalno, kolikor smo sposobni najeti posojila pri zagotovitvi potrebnih lastnih sredstev in glede na možnost vračanja. Vsako širjenje programa ni mogoče zaradi finančnih možnosti. Tudi preustavitve predvidenega objekta na drugo lokacijo ni mogoče ker je predviden objekt samostojen brez namena dograjevanja. Lokacija na vzhodni strani kopališča pa še vedno ostane rezervirana za dokončanje.

Na izvedbo pokritega kopališča. Ta objekti postavljeni tam, kjer so sedaj barake, pa ne ovira nadaljnje razvoja na kopališču, obenem pa ustreza sedanjim potrebam in bo služil tudi v bodoče za potrebe plavalnega kluba. Glede na vprašanja krajevnih skupnosti je odbor ponovno potrdil kot edino možno v sedanjih situaciji.

Za zbiranje sredstev pa teče poleg nabiranja reklam za panoje in bilten, še akcija za prodajo permanentnih vstopnic za vstop na kopališče v času kopalne sezone. Izdane so dve vrste permanentnih vstopnic za 500 din s 100 točkami in za 250 din s 50 točkami.

Za odrasle osebe veljata dve točki za enkratni vstop, ena točka pa za otroke, šolo-obvezne in študente. Akcija prodaje vstopnic je vezana na ureditev kopališča, saj bo omogočala rekreacijsko udeleževanje delovnih ljudi in občanov Jesenic in širše okolice ter otrok v okviru ZŠ in posamično. Preko občinskega sveta ŽS Jesenice smo zaprosili osnovne organizacije sindikata za pomoč pri prodaji. Nekaterne osnovne organizacije bodo za svoje članke tudi prispevale del cene vstopnic, ali pa jih bodo določeno število kupile. Vsa sredstva se nabirajo na ziro račun športnega društva Jesenice - plavalni klub št. 51530-678-81328 SDK Jesenice.

Že v naslednjem tednu bo izšla tudi posebna serija značk, ki bo v prodaji. Tudi deli dohodka od te prodaje bo namenjen za izgradnjo in ureditev kopališča. Predstavljamo vam tudi osnutke emblema za X. balkanske igre v skokih v vodo, ki se bo po dokončanju izbiri pojavljali na vseh reklamnih in uradnih napisih.

USPEH SMUČARJEV ŽELEZARNE

V Mojstrani je bilo v soboto, 4. marca, prvenstvo sindikalnih organizacij jesejske občine. Pomerili so se v veleslalomu na dveh progah in to v štirih starostnih kategorijah, ter v teku na smučeh v dveh starostnih kategorijah. Na tekmovalstvu so največ uspeha zabeležili tekmovalci Železarne, ki so osvojili skoraj vsa vidnejša mesta. Lepo vreme je privabilo številne gledalce, ki so bili priča zagrizenim bojem posameznikov na progi. Nastopilo pa je skoraj 400 tekmovalcev v veleslalomu in skoraj 100 tekačev in tekačic na smučeh, kar je zelo spodbudna številka. Interes za tek na smučeh je na tekmovalstvu pokazal, da je za to panogo vedno več zanimanja, saj je izredno privlačna in primerna za vsakogar, ki si želi rekreacije. Najbolje uvrščeni so prejeli lična odličja in praktična darila, ekipe pa izredno lepe pokale.

REZULTATI - VELESALOM:

ČLANICE NAD 45 LET: 1. Ljovka Praček ŽJ 46,76, 2. Pavla Benet Carina 1:09,71, 3. Marija Babič ŽJ 1:51,36.

ČLANICE 35 DO 45 LET: 1. Danica Benedik ŽJ 44,03, 2. Alenka Mencinger Zdr. dom 45,09, 3. Andreja Bizjak Gorenjka 47,27, 4. Majda Lakota P. Voranc 50,82, 5. Vida Bohinc - Golica 50,82, 6. Maruša Podrekar Zdr. šola 51,55, 7. Mima Petrič ŽJ 51,73, 8. Tilka Cerkovnik Bolnica 52,09, 9. Milena Robič Bolnica 57,87, 10. Mojca Tancar Bolnica 1:00,51.

ČLANICE 25 DO 35 LET: 1. Draga Vindišar Gradbinec 41,68, 2. Marija Kramar HE Moste 43,02, 3. Stanka Beden Zdr. dom 44,20, 4. Milena Košir Kompas 44,24, 5. Meta Tepina Pravosod. 46,29, 6. Zinka Gabrovšek Grad. 46,57, 7. Stanka Zupan Gradb. 47,32, 8. Nartaja Krauthaker ŽJ 48,23, 9. Marjana Svetina ŽJ 48,31, 10. Jana Smitek Bolnica 58,33.

ČLANICE DO 25 LET: 1. Metka Grile ŽJ 51,39, 2. Jelka Rakovič Zdr. dom 55,12, 3. Slavica Podgorac 56,48, 4. Nevenka Barbo Iskra 58,37, 5. Bogdana Aleš ŽJ 59,55, 6. Vlasta Noč Golica 1:08,84, 7. Ljovka Ropret ŽJ 1:10,63, 8. Verona Korošec ŽJ 1:11,03, 9. Zlata Polak ŽIC 1:17,47, 10. Branka Jevšček Planika 1:20,09.

ČLANI NAD 45 LET: 1. Janko Sekli PMM Radeče 39,50, 2. Franc Gasperin upok. 39,87, 3. Marjan Kejzar ŽJ 40,02, 4. Franc Benedičič ŽJ 41,64, 5. Franc Legat ŽJ 41,79, 6. Pavel Mertelj Viator 41,92, 7. Jože Kunšič ŽJ 42,09, 8. Albin Babič ŽJ 42,71, 9. Zvonka Hunter 2:1

ČLANI 35 DO 45 LET: 1. Stanko Klinar Kovinar 38,53, 2. Klavdij Mlekuž ŽJ 38,76, 3. Hrvoje Černe Gradb. 38,81, 4. Leon Pečar Kompas 37,24, 5. Marjan Lautar Elim 37,37, 6. Janez Čop Gradb. 38,13, 7. Brane Ramuš El. Žirov. 38,81, 8. Rudi Benedik Iskra 39,20, 9. Viktor Stražišar Zdr. dom 39,52, 10. Anton Vidic Gradis 39,93.

ČLANI 25 DO 35 LET: 1. Boris Pesjak ŽJ 43,92, 2. Mirko Klinar Gradb. 45,02, 3. Alojz Krauthaker ŽJ 45,10, 4. Slavko Panjtar Elim 45,13, 5. Jože Svetina Kovinar 45,34, 6. Franc Rabič Kompas 45,60, 7. Marko Zidan Kompas 46,16, 8. Ivo Zupan Golica 46,87, 9. Lovro Markelj ŽJ 47,93, 10. Miha Fenz Elim 48,66.

ČLANI DO 25 LET: 1. Jože Smolej ŽJ 44,76, 2. Primož Veskočič Elim 46,30, 3. Stane Stefančič Viator 46,90, 4. Sašo Jeklar ŽJ 47,27, 5. Martin Komac ŽJ 47,38, 6. Janez Kovat ŽJ 47,58, 7. Franci Kolman Kompas 47,97, 8. Miran Sluga Gradis 48,12, 9. Janez Košnik ŽJ 48,99, 10. Drago Zadnikar PMM 49,23.

TEKI NA SMUČEH (2,5 KM): ČLANICE NAD 30 LET: 1. Danica Benedik ŽJ 17:57,19, 2. Roža Koselj ŽJ 18:25,19, 3. Mima Petrič ŽJ 19:11,93.

ČLANICE DO 30 LET: 1. Brigita Dolžan Vzg. varstvo 13:37,46, 2. Majda Tajnikar Planika 13:39,76, 3. Marija Smolej KOP 13:51,19, 4. Slavica Podgorac - Kovinar 16:01,70, 5. Metka Grile ŽJ 16:58,12, 6. Slava Mežik Kompas 18:32,49.

ČLANI NAD 35 LET: 1. Alojz Kerštan ŽJ 10:25,01, 2. Franc Naglič Gradbinec 11:19,79, 3. Janko Kobentar ŽJ 11:31,96, 4. Franc Oblak ŽJ 12:10,01, 5. Viktor Stražišar Zdr. dom 12:28,39, 6. Anton Prežljak ŽJ 12:38,94, 7. Tone Pogacnik ŽJ 13:02,12, 8. Franc Horvat ŽJ 13:11,47, 9. Stane Gorjanec Izolirka 13:19,96, 10. Kristl Lihteneger Žel. postaja Jesenice 15:15,94.

ČLANI DO 35 LET: 1. Tone Duričič ŽJ 9:23,76, 2. Slavko Mrak ŽJ 9:27,62, 3. Andrej Janša Izolirka 9:55,76, 4. Martin Zupan Elim 10:11,07, 5. Srečko Trpin ŽJ 10:37,39, 6. Srečko Smid ŽJ 10:57,43, 7. Jože Kobentar ŽJ 11:01,75, 8. Marjan Mrak KOP 11:04,17, 9. Franci Kotnik Carina 11:16,90, 10. Jože Dolžan ŽJ 11:23,13.

EKIPNI VRSTNI RED: 1. Železarna Jesenice 2:51,19, 2. Gradbinec 3:02,27, 3. Kompas 3:18,38, 4. KOP Mojstrana 3:27,02, 5. Zdravstveni dom, 6. BUSP

VABILO NA SANKAŠKE TEKME

Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela vabi vse svoje članke na sankaske tekme, ki bodo v soboto, 11. marca, ob 10. uri v Javorniskem rovtu. Zbor na Pristavi je ob 9.30 uri.

V primeru slabega vremena tekme odpadejo.

Vsak udelezenec tekmuje na lastno odgovornost.

Vabil odbor

SANDI AVSENIK PIONIRSKI PRVAK SFRJ V UMETNOSTNEM DRSANJU

Koncem februarja je bilo v Zagrebu pioniško prvenstvo SFR Jugoslavije v umetnostnem drsanju, na katerem je sodeloval tudi pionir drsalnega kluba Jesenice Sandi AVSENIK, ki je presenetljivo postal pioniški prvak SFR Jugoslavije v umetnostnem drsanju za leto 1978.

Sandi Avsenik je učenec četrtega razreda osnovne šole v Zirovnici. Ocenjevalci pravijo, da se je predvsem odlikoval z lepo držo in dobrih piruetami. Pravijo, da je dober »material«, ki ga ne bi smeli zamenjati, še posebno če vemo, da pod nadzorstvom Roberta Goršetatevsko trenira maksimalno deset ur. Pripomnimo naj, da je bil Avsenik pet točk pred drugouvrščenim Zagrebčanom in deset točk pred tretjim Beogražčanom.

Med pionirskimi je naslov državne prvakinje osvojila Dina Velnić iz zagrebskega Medveščaka, med pari pa pionirja ljubljanske Olimpije Violeta Mordej in Iztoč Kurec.

V spominskem tekmovalstvu za pokal Stanka Bloudka je zmagal zagrebski Medveščak pred ljubljansko Olimpijo in Mladostjo iz Beograda.

Pionirju Sandiju Avseniku k osvojenemu prvenstvu čestitamo in mu želimo, da bi vztrajal na svoji drsalni poti.

TK

TEKMOVANJE V SANKANJU

V soboto, 4. marca so delavci delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje pripravili sankaske tekmovalstvo v Javorniskem rovtu. Nastopilo je več kot trideset tekmovalcev v treh kategorijah. Zaradi močnega sonca se je sicer dobro pripravljena proga kmalu zmečala tako, da so bili tekmovalni pogoji izredno težki. Po tekmovalstvu so se vsi tekmovalci zbrali na Pristavi, kjer je bila tudi razglasitev rezultatov.

REZULTATI:
Moški (posamezno): 1. Stanko Smolej 37,1, 2. Jože Klinar 41,0, 3. Ivo Dragičević 44,0, 4. Božo Kero 44,4, 5. Marjan Mahnič 45,2 itd.

Ženske (posamezno): 1. Anica Santelj 41,6, 2. Majda Klinar 43,2, 3. Dragica Bežalj 48,0, 4. Ljubica Varl 49,8, itd.

Dvojice: 1. Klinar - Klinar 53,0, 2. Klinar - Smolej 55,0, 3. Kero - Muhič 57,0, 4. Talar - Dragičević 1:12,0, 5. Bežalj - Konočelj 1:17,0 itd.

Ni našli

Naši najmlajši smučarji na Črnem vrhu

OBVESTILO NOGOMETAŠEM

Vodstvo nogometnega kluba Jesenice obvešča igralce članskega moštva, da bodo pričeli z redno vadbo za spomladansko del prvenstva v soboto, 11. marca, ob 15.30 na nogometnem igrišču v Podmežaklju. S seboj prinesite športno opremo (trajerke in nogometne čevlje).

NK Jesenice

Odbojka

ŽELEZAR : IZOLA 3:1 (15:9, 15:6, 15:17, 15:8)

ŽIROVNICA - telovadnica osnovne šole, gledalcev 100, sodnika: Strajnar (Jesenice), Kalan (Kranj).

ŽELEZAR: Peternel, Bergelj, Divjak, Kravanja, Pristov, Pogačar, Kovač, Rajgelj, Koselj, Gasar.

Ekipa Železarja je tudi v povratnem srečanju letošnjega prvenstva premagala ekipo Izole.

Srečanje je bilo v prvih dveh nizih kvalitno na precej nizki ravni, saj je bila igra na obeh straneh nepovezana in brez pravih akcij. Kljub vsemu pa so bili domačini borbeni in si tako kmalu prigrabili dva niza prednosti. Nadaljevanje je bilo vsaj po rezultatu bolj zanimivo. Izolčani so je zbrali, in tudi po zaslugi Železarja, ki je v tem delu srečanja deloval zlasti v polju precej počasnno in ležerno, povedli 11:2. Kljub vsemu bi domačini tudi v tem nizu lahko zabeležili zmago. Najprej so uspeli vzpostaviti ravnotežje, vendar so v odločilnih trenutkih zapravili kar tri zaključne žoge, kar jih je stalo izgube tega niza.

Končno so se domači igralci le zbrali in zanesljivo ob koncu srečanja zabeležili tudi sedmo zaporedno zmago.

Po tem kolu je ŽELEZAR ostal na tretjem mestu prvenstvene lestvice za Bovecem in Sempetrom.

B.R.